

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია
კრედექსი“

ფინანსური ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბრით
დასრულებული წლისთვის

სარჩევი

აუდიტორთა დასკვნა	3
მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	6
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	7
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	8
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	9
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	10
1 ზოგადი ინფორმაცია	10
2 მომზადების საფუძვლები	11
3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები	14
4 ფინანსური რისკის მიმოხილვა	30
5 ფასს 9-ზე გადასვლა	36
6 წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	38
7 პერსონალის ხარჯები	38
8 სხვა საერთო ადმინისტრაციული ხარჯები	38
9 დაბეგვრა	38
10 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	39
11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	40
12 ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	43
13 სხვა აქტივები	43
14 სესხები და კრედიტები	44
15 მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები	45
16 კაპიტალი	46
17 რისკების მართვა, კორპორატიული მმართველობა და შიდა კონტროლის მექანიზმები ..	47
18 კაპიტალის მართვა	54
19 პირობითი ვალდებულებები	55
20 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	56
21 ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები: სამართლიანი ღირებულება და სააღრიცხვო კლასიფიკაციები	56
22 მოვლენები საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ	57

შპს „KPMG Georgia“
ჯი ემ თი პლაზა
მე-5 სართული, თავისუფლების მოედანი №4
თბილისი, საქართველო 0105
ტელეფონი: +995 322 93 5713
ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაციის კრედიტს“-ს აქციონერებს.

დასკვნა

ჩვენ ჩავატარეთ შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტს“-ს (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რაც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მოგების ან ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას, კაპიტალში ცვლილებებისა და ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგებას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, და ასევე შენიშვნებს, რომლებიც მოიცავს ფინანსური აღრიცხვის მნიშვნელოვან პოლიტიკასა და სხვა განმარტებით ინფორმაციას.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს „კომპანიის“ ფინანსურ მდგომარეობას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მის ფინანსურ მაჩვენებლებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამ თარიღით დასრულებული წლისთვის ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს-ები) შესაბამისად.

დასკვნის საფუძველი

ჩვენი აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ები) შესაბამისად. ხსენებული სტანდარტების საფუძველზე ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია ქვემოთ, ჩვენი დასკვნის თავში „აუდიტორთა პასუხისმგებლობა“. „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, ჩვენ ვართ „კომპანიისგან“ დამოუკიდებლები და ასევე ვართ შესაბამისობაში IESBA კოდექსის სხვა ეთიკურ პასუხისმგებლებთან. ჩვენ მიგვაჩნია, რომ აუდიტის მსვლელობის პროცესში ჩვენს მიერ მოპოვებული მტკიცებულებები აუდიტორული დასკვნისათვის საკმარის და მართებულ საფუძველს წარმოადგენს.

მმართველობითი ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს „მმართველობით ანგარიშზე“. „მმართველობითი ანგარიში“ ხელმისაწვდომი უნდა გახდეს ჩვენთვის წინამდებარე აუდიტორთა დასკვნის გაცემის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი დასკვნა ფინანსური ანგარიშგების შესახებ არ მოიცავს „მმართველობით ანგარიშს“ და ჩვენ არანაირი ფორმით არ გავცემთ მასთან დაკავშირებულ მტკიცებულებას.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს „მმართველობითი ანგარიშის“ წაკითხვას მას შემდეგ, რაც ის ხელმისაწვდომი გახდება და, შესაბამისად, იმის განსაზღვრას არის თუ არა „მმართველობითი ანგარიში“ არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნასთან მიმართებაში, ან სხვაგვარად ხომ არ მოიცავს ის არსებით უზუსტობებს.

„მმართველობითი ანგარიშის“ წაკითხვისას, ჩვენ გამოგვაქვს დასკვნა იმასთან დაკავშირებით:

- შეესაბამება თუ არა სხვა ინფორმაცია ფინანსურ ანგარიშგებას და ხომ არ მოიცავს ის არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს თუ არა ის ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონით მოთხოვნილ და მასთან შესაბამისობაში მყოფ ყველა ინფორმაციას.

ხელმძღვანელობისა და მმართველობაზე უფლებამოსილ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და კეთილსინდისიერად წარდგენაზე, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლის ისეთი მექანიზმების შემუშავებაზე, რომლებსაც ხელმძღვანელობა საჭიროდ მიჩნევს თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებული არსებითი უზუსტობებისგან თავისუფალი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია „კომპანიის“ უნარის შეფასებაზე, განაგრძოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით, გასცეს ინფორმაცია უწყვეტი ფუნქციონირების საკითხებთან დაკავშირებით და გამოიყენოს ბუღალტრული აღრიცხვის მსგავსი პრინციპი მანამ, სანამ ხელმძღვანელობას არ გაუჩნდება სურვილი მოახდინოს „კომპანიის“ ლიკვიდაცია ან შეწყვიტოს მუშაობა, ან არ ექნება რაიმე სხვა რეალური ალტერნატივა, გარდა ზემოთ განსაზღვრული ქმედებებისა.

მმართველობაზე უფლებამოსილი პირები პასუხს აგებენ „კომპანიის“ ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორთა პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენს მიზანს წარმოადგენს გონივრული რწმუნების მიღება იმის თაობაზე, არის თუ არა ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალი თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებული არსებითი უზუსტობებისგან და ასევე აუდიტორთა დასკვნის გაცემა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნებულების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შესძლებს არსებული არსებითი უზუსტობების გამოვლენას. უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად მოიაზრებოდნენ, თუ მათ შეუძლიათ, ცალკე ან ერთობლივად, გონივრულ ფარგლებში გავლენა მოახდინონ მომხმარებელთა იმ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის მსვლელობისას, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ამასთან ჩვენ:

- ვახდენთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკების იდენტიფიცირებას და მათ შეფასებას, ამ რისკების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დაგეგმვას და განხორციელებას და ისეთი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვებას, რომლებიც საკმარისი და შესაბამისია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობების არ გამოვლენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს უკანონო ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, განხრახ უმოქმედობას, ფაქტების დამახინჯებას ან შიდა კონტროლის მექანიზმების უგულვებელყოფას;
- ვახდენთ აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის მექანიზმების გააზრებას ვითარების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დასაგეგმად და არა „კომპანიის“ შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობის შესახებ აზრის გამოსახატავად;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკას შესაბამისობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას;

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტსი“
დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა
გვერდი 3

- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერმოქმედი საწარმოს საბუღალტროსაფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვის ქვეშ დააყენოს „კომპანიის“ უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება უნდა გავამახვილოთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ შესაბამისი გამარტებითი შენიშვნა არაა დეკლარებული იქნება, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი დასკვნები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა შესაძლოა გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ უნარზე განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების სრულად წარდგენას, მის სტრუქტურას და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს გავუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენს მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული „დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა“ გაიცა, არის

კარენ საფარიანი

შპს „KPMG Georgia“
თბილისი, საქართველო
17 ივნისი, 2019 წელი

- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვის ქვეშ დააყენოს „კომპანიის“ უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება უნდა გავამახვილოთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ შესაბამისი გამარტებითი შენიშვნა არაადეკვატური იქნება, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი დასკვნები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა შესაძლოა გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ უნარზე განაგრძოს ფუნქციონირება როგორც მოქმედმა საწარმომ;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების სრულად წარდგენას, მის სტრუქტურას და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს გავუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენს მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული „დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა“ გაიცა, არის

კარენ საფარიანი

შპს „KPMG Georgia“
თბილისი, საქართველო
17 ივნისი, 2019 წელი

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტსი“
მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

ლარი	შენიშვნები	2018	2017
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი	6	1,710,183	1,543,462
საპროცენტო ხარჯი	6	(363,178)	(355,170)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		1,347,005	1,188,292
გაუფასურების ზარალი სასესხო ფინანსურ აქტივებზე	11	(101,413)	(109,569)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხის გაუფასურების ანარიცხის შემდეგ		1,245,592	1,078,723
კურსთაშორის სხვაობიდან წარმოშობილი წმინდა ზარალი		(3,473)	(49,393)
წმინდა მოგება/(ზარალი) მოგება ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან		11,488	(7,866)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		2,618	4,939
სხვა საოპერაციო ხარჯები		-	(1,629)
ხელფასები	7	(314,189)	(294,733)
სხვა საერთო ადმინისტრაციული ხარჯები	8	(281,804)	(248,900)
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯები	12	(27,504)	(30,729)
მოგება დაბეგვრამდე		632,728	450,412
მოგების გადასახადის ხარჯი	9	(94,238)	(68,597)
წლის მოგება და მთლიანი სრული შემოსავალი		538,490	381,815

* „კომპანია“ თავდაპირველად ფასს 9 2018 წლის 1 იანვარს გამოიყენა. შერჩეული გადასვლის მეთოდის მიხედვით, შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული (იხ. შენიშვნა 5). ფასს 9-ის დანერგვის შედეგად „კომპანია“ შეცვალა ზოგიერთი ერთეულის წარდგენის პრინციპი, შესადარისი ინფორმაცია ასახულია შესაბამისად (იხ. შენიშვნა 3 (i)).

6-57 გვერდებზე წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებულია 2019 წლის 17 ივნისს ხელმძღვანელობის მიერ და ამ უკანასკნელის სახელით ხელმოწერილია შემდეგი პირების მიერ:

ზურაბ ახალაია
ადმინისტრაციული დირექტორი

ნინო თავდიაშვილი
მთავარი ბუღალტერი

მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების წაკითხვა უნდა მოხდეს შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც წარმოადგენენ ფინანსური ანგარიშგების შემადგენელ ნაწილს.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტსი“
მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება
2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

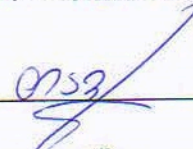
ლარი	შენიშვნები	2018	2017
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი	6	1,710,183	1,543,462
საპროცენტო ხარჯი	6	(363,178)	(355,170)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		1,347,005	1,188,292
გაუფასურების ზარალი სასესიო ფინანსურ აქტივებზე	11	(101,413)	(109,569)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხის გაუფასურების ანარიცხის შემდეგ		1,245,592	1,078,723
კურსთაშორის სხვაობიდან წარმოშობილი წმინდა ზარალი		(3,473)	(49,393)
წმინდა მოგება/(ზარალი) მოგება ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან		11,488	(7,866)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი		2,618	4,939
სხვა საოპერაციო ხარჯები		-	(1,629)
ხელფასები	7	(314,189)	(294,733)
სხვა საერთო ადმინისტრაციული ხარჯები	8	(281,804)	(248,900)
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯები	12	(27,504)	(30,729)
მოგება დაბეგვრამდე		632,728	450,412
მოგების გადასახადის ხარჯი	9	(94,238)	(68,597)
წლის მოგება და მთლიანი სრული შემოსავალი		538,490	381,815

* „კომპანია“ თავდაპირველად ფასს 9 2018 წლის 1 იანვარს გამოიყენა. შერჩეული გადასვლის მეთოდის მიხედვით, შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული (იხ. შენიშვნა 5). ფასს 9-ის დანერგვის შედეგად „კომპანია“ შეცვალა ზოგიერთი ერთეულის წარდგენის პრინციპი, შესადარისი ინფორმაცია ასახულია შესაბამისად (იხ. შენიშვნა 3 (i)).

6-57 გვერდებზე წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებულია 2019 წლის 17 ივნისს ხელმძღვანელობის მიერ და ამ უკანასკნელის სახელით ხელმოწერილია შემდეგი პირების მიერ:

ზურაბ ახალაია
 აღმასრულებელი დირექტორი

ნინო თავდიაშვილი
 მთავარი ბუღალტერი

მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების წაკითხვა უნდა მოხდეს შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც წარმოადგენენ ფინანსური ანგარიშგების შემადგენელ ნაწილს.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტსი“
 ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება
 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ლარი	შენიშვნები	2018	2017
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	10	739,059	423,601
კლიენტებზე გაცემული სესხები	11	3,764,901	4,055,793
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	12	45,068	72,572
გადავადებული საგადასახადო აქტივები	9	14,058	26,913
მოგება ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები	15	5,950	-
დასაკუთრებული აქტივები	11(b)(iii)	174,904	26,500
სხვა აქტივები	13	98,036	106,162
სულ აქტივები		4,841,976	4,711,541
ვალდებულებები			
მოგება ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები	15	-	7,866
სესხები და კრედიტები	14	2,590,592	2,796,179
მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება		46,191	47,481
სხვა ვალდებულებები		23,584	29,352
სულ ვალდებულებები		2,660,367	2,880,878
კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი	16	1,000,000	1,000,000
გაუნაწილებელი მოგება	16	1,181,609	830,663
სულ კაპიტალი		2,181,609	1,830,663
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		4,841,976	4,711,541

* „კომპანია“ თავდაპირველად ფასს 9 2018 წლის 1 იანვარს გამოიყენა. შერჩეული გადასვლის მეთოდის მიხედვით, შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული (იხ. შენიშვნა 5).

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების წაკითხვა უნდა მოხდეს შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც წარმოადგენენ ფინანსური ანგარიშგების შემადგენელ ნაწილს.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტსი“
 ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება
 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ლარი	შენიშვნა	2018	2017
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება დაბეგვრამდე		632,728	450,412
<i>კორექტირებები:</i>			
ცვეთასა და ამორტიზაციაში		27,504	30,729
საპროცენტო შემოსავალში		(1,710,183)	(1,543,462)
საპროცენტო ხარჯში		363,178	355,170
საკურსო სხვაობიდან წარმოშობილ ზარალში		3,473	54,764
		(683,300)	(652,387)
<i>კორექტირებები:</i>			
კლება/(ზრდა) კლიენტებზე გაცემულ სესხებში		400,659	(197,944)
კლება/(ზრდა) დასაკუთრებულ აქტივებში		(148,404)	18,462
კლება/(ზრდა) სხვა აქტივებში		(21,378)	(49,046)
მოგება ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტების წმინდა (ზარალში)/მოგებაში		(13,816)	7,866
(კლება)/ზრდა სხვა ვალდებულებებში		(5,515)	12,058
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი სახსრები		(471,754)	(860,991)
მიღებული პროცენტი		1,625,855	1,515,740
გადახდილი პროცენტი		(370,302)	(354,964)
გადახდილი მოგების გადასახადი		(82,673)	(82,294)
ოპერაციებიდან მიღებული ფულადი სახსრები		701,126	217,491
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი სახსრები			
ძირითადი საშუალებების შეძენა		-	-
არამატერიალური აქტივების შეძენა		-	(12,847)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი სახსრები		-	(12,847)
ფულადი სახსრები საფინანსო საქმიანობიდან			
შემოსულობები გადასახდელი სააქციო კაპიტალიდან	16(a)	8,000	6,000
შემოსულობები სესხები და კრედიტებიდან		2,111,327	5,575,712
სესხების და კრედიტების გადახდა		(2,343,629)	(5,759,780)
გადახდილი დივიდენდები		(191,054)	(167,368)
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი სახსრები		(415,356)	(345,436)
წმინდა ზრდა/(კლება) ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში		285,770	(140,792)
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		29,688	(12,536)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში		423,601	576,929
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	10	739,059	423,601

* „კომპანია“ თავდაპირველად ფასს 9 2018 წლის 1 იანვარს გამოიყენა. შერჩეული გადასვლის მეთოდის მიხედვით, შესადარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული (იხ. შენიშვნა 5).

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგების წაკითხვა უნდა მოხდეს შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც წარმოადგენენ ფინანსური ანგარიშგების შემადგენელ ნაწილს.

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტსი“
 კაპიტალში ცვლილების ანგარიშგება
 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის

ლარი	სააქციო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვარს	1,000,000	616,216	1,616,216
მთლიანი სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში			
მოგება და მთლიანი სრული შემოსავალი პერიოდის განმავლობაში	-	381,815	381,815
პირდაპირ კაპიტალში აღრიცხული ოპერაციები			
მესაკუთრებთან			
გამოცხადებული დივიდენდები	-	(167,368)	(167,368)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,000,000	830,663	1,830,663
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს*	1,000,000	830,663	1,830,663
კორექტირება ფასს 9-ის თავდაპირველ გამოყენებაზე, გადასახადების გამოკლებით (იხ. შენიშვნა 5)		3,510	3,510
გადაანგარიშებული ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	1,000,000	834,173	1,834,173
მოგება და მთლიანი სრული შემოსავალი წლის			
განმავლობაში	-	538,490	538,490
პირდაპირ კაპიტალში აღრიცხული ოპერაციები			
მესაკუთრებთან			
გამოცხადებული დივიდენდები	-	(191,054)	(191,054)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,000,000	1,181,609	2,181,609

* „კომპანია“ თავდაპირველად ფასს 9 2018 წლის 1 იანვარს გამოიყენა. შერჩეული გადასვლის მეთოდის მიხედვით, შესაძარისი ინფორმაცია არ არის გადაანგარიშებული (იხ. შენიშვნა 5).

კაპიტალში ცვლილების ანგარიშგების წაკითხვა უნდა მოხდეს შენიშვნებთან ერთად, რომლებიც წარმოადგენენ ფინანსური ანგარიშგების შემადგენელ ნაწილს.

1 ზოგადი ინფორმაცია

(a) ორგანიზაცია და ოპერაციები

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედექსი“ (შემდგომში „კომპანია“) დაფუძნდა 2012 წლის 23 აგვისტოს, იმ კერძო მეწარმეებისთვის მდგრადი საკრედიტო მომსახურების გაწევის მიზნით, რომლებსაც არ აქვთ წვდომა საკრედიტო საშუალებებზე ჩვეულებრივ საბანკო სისტემაში. „კომპანია“ საკრედიტო საშუალებებს სთავაზობს მრავალ მცირე მეწარმეს მათი საქმიანობების გაზრდისა და ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესებისთვის.

„კომპანიის“ იურიდიული მისამართია ჭავჭავაძის ქუჩა №7, თბილისი, საქართველო. მისი რეგისტრაციის ნომერია 400058030.

„კომპანიის“ უმაღლესი მმართველობითი ორგანოა „აქციონერთა საბჭო“. „კომპანიის“ ოპერაციების ზედამხედველობას ახორციელებს „სამეთვალყურეო საბჭო“, რომლის წევრებსაც ეს უკანასკნელი ნიშნავს. „კომპანიის“ ყოველდღიურ მართვას ახორციელებს „სამეთვალყურეო საბჭოს“ მიერ დანიშნული „აღმასრულებელი დირექტორი“.

„კომპანია“ დაფუძნებულია საქართველოს მოქალაქეების ვახტანგ ბართაიას, მიხეილ ცოგოშვილისა და ზურაბ ახალაიას მიერ „კომპანიის“ საწესდებო კაპიტალში შესაბამისი წილებით 70%, 20% და 10%.

„კომპანიას“ ჰყავდა შემდეგი აქციონერები:

2018 წლის 31 წლის მდგომარეობით:

სოფიო დევდარიანი – 40%;
ნატალია კეკელიძე – 30%;
ზურაბ ახალაია – 30%.

2017 წლის 31 წლის მდგომარეობით:

სოფიო დევდარიანი – 40%;
ნატალია კეკელიძე – 30%;
ზურაბ ახალაია – 30%.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „კომპანიამ“ მიიღო დაფინანსების 38% ამ აქციონერებისგან (2017 წელს: 34%). აქციონერებს აქვთ უფლებამოსილება წარმართონ „კომპანიის“ ოპერაციები საკუთარი შეხედულებისამებრ და საკუთარი სარგებლის მიღების მიზნით. მათ ასევე სხვა ბიზნეს ინტერესებიც გააჩნიათ „კომპანიის“ გარეთ.

ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან განხილულია მე-20 შენიშვნაში.

(b) საქართველოს ბიზნეს გარემო

„კომპანია“ საქმიანობას ეწევა საქართველოში, შესაბამისად მასზე ზემოქმედებს საქართველოში მოქმედი ეკონომიკური ფაქტორები და ფინანსური ბაზრები, რომლებიც განვითარებადი ბაზრის თვისებებით ხასიათდება. საკანონმდებლო, საგადასახადო და მარეგულირებელი სტრუქტურები განაგრძობენ განვითარებას, თუმცა მათი ინტერპრეტირება განსხვავებულად ხდება და ისინი ხშირად ექვემდებარებიან ცვლილებებს, რაც სხვა საკანონმდებლო სირთულეებთან ერთად, საქართველოში მოქმედი ორგანიზაციებისთვის გარკვეულ გამოწვევებს წარმოქმნის.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ასახავს ხელმძღვანელობის მიერ საქართველოს ბიზნეს გარემოს გავლენის შეფასებას „კომპანიის“ ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებებისაგან.

2 მომზადების საფუძვლები

(a) შესაბამისობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

ეს არის „კომპანიის“ პირველი ფინანსური ანგარიშგება, სადაც გამოყენებულ იქნა ფასს 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“ და ფასს 15 „შემოსავლები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან“. ცვლილებები მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკაში იხილეთ შენიშვნა 2(e)-ში.

(b) შეფასების საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ისტორიული ღირებულების საფუძველზე, გარდა მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტებისა, რომლებიც სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხება.

(c) საოპერაციო და საანგარიშგებო ვალუტა

„კომპანიის“ საოპერაციო ვალუტაა ქართული ლარი (GEL), რომელიც საქართველოს ეროვნულ ვალუტას წარმოადგენს. ის ასახავს შესაბამისი მოვლენებისა და ვითარებების უმრავლესობის ეკონომიკურ არსს. ლარი ასევე წარმოადგენს წინამდებარე დოკუმენტის ანგარიშგების ვალუტას. ლარში წარმოდგენილი ყველა ფინანსური ინფორმაცია დამრგვალებულია უახლოეს სავალუტო ერთეულამდე.

(d) შეფასებებისა და დაშვებების გამოყენება

ფასს-ებთან შესაბამისი ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს ისეთი მსჯელობის, შეფასებებისა და დაშვებების გამოყენებას, რომლებიც გავლენას ახდენენ სააღრიცხვო პოლიტიკაზე და წარმოდგენილი აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლებისა და ხარჯების ოდენობაზე. ფაქტობრივი შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს აღნიშნული შეფასებებისგან.

შეფასებები და დაშვებები მუდმივად გადაიხედება. სააღრიცხვო შეფასებების ცვლილებები აისახება იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა მათი გადახედვა და ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზედაც მათ ექნებათ გავლენა.

შეფასებები

ქვემოთ მოცემულ შენიშვნებში მოცემულია ინფორმაცია იმ შეფასებებზე, რომლებიც გაკეთდა ფინანსური აღრიცხვის გამოყენებისას და რასაც ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა ჰქონდა ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ოდენობებზე:

- მხოლოდ 2018 წლისათვის

- ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია: ბიზნეს მოდელის შეფასება, რომლის ფარგლებშიც განიხილება აქტივი და რამდენად წარმოადგენს ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები მხოლოდ ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდებს (იხ. შენიშვნა 3(d)(i)).
- კრიტერიუმის შემუშავება, რომელიც განსაზღვრავს რამდენად მნიშვნელოვნად გაიზარდა საკრედიტო რისკი პირველადი აღიარების შემდგომ, იმ მეთოდოლოგიის დადგენა, რომლითაც ხდება სამომავლო ინფორმაციის გათვალისწინება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად და ამისთვის შესაბამისი მოდელის შერჩევა და დამტკიცება (იხ. შენიშვნა 4).

დაშვებების და ვარაუდების უზუსტობა

ქვემოთ მოცემულ შენიშვნებში მოცემულია ინფორმაცია შეფასებების და დაშვებების განუსაზღვრელობაზე, რამაც გაზარდა 2018 წლის 31 დეკემბრის დასრულებულ წელს არსებითი ცვლილებების განხორციელების ალბათობა:

- მხოლოდ 2018 წლისათვის
- ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურება: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელის მონაცემების განსაზღვრა, მათ შორის სამომავლო ინფორმაციის ჩართვა (შენიშვნა 4).
- 2018 და 2017 წლებისთვის
- მომხმარებელზე გაცემული სესხები: გაუფასურების რეზერვის შეფასება (შენიშვნა 3 (d)(iv)).

(e) ცვლილებები საანგარიშგებო პოლიტიკასა და წარდგენის წესში

„კომპანიამ“ თავდაპირველად ფასს 9 და ფასს 15 2018 წლის 1 იანვრიდან გამოიყენა.

რიგი სხვა ახალი სტანდარტებიც შევიდა ძალაში 2018 წლის 1 იანვრიდან, მაგრამ მათ არ იქონიეს არსებითი გავლენა „კომპანიის“ ფინანსურ ანგარიშგებებზე.

„კომპანიის“ მიერ ფასს 9-ის დანერგვისას შერჩეული გადასვლის მეთოდებიდან გამომდინარე, შესაძარის ინფორმაცია მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებებში არ არის გადაანგარიშებული ახალი სტანდარტების მოთხოვნების ასახვის მიზნით.

მოცემული სტანდარტების თავდაპირველი დანერგვის გავლენა ძირითადად აისახება შემდეგზე:

- ფინანსურ აქტივებზე აღიარებული გაუფასურების ზარალის ზრდა (იხ. შენიშვნა 5);
- ფასს 9-თან დაკავშირებული დამატებითი განმარტებითი შენიშვნები (იხ. შენიშვნა 4 და 5).

A. ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები

ფასს 9 აწესებს ფინანსური აქტივების, ფინანსური ვალდებულებების, და ზოგიერთი არა-ფინანსური აქტივების შესყიდვა/გაყიდვის ხელშეკრულებების, აღიარების და შეფასების მოთხოვნებს. ეს სტანდარტი ანაცვლებს ბასს 39-ის *ფინანსური ინსტრუმენტები აღიარება და შეფასება*. ფასს 9-ის მოთხოვნები არსებითად განსხვავდება ბასს 39-ის მოთხოვნებისაგან. ახალ სტანდარტს შემოაქვს ძირეული ცვლილებები ფინანსური აქტივების აღრიცხვაში და გარკვეული ასპექტებით ფინანსური ვალდებულებების აღრიცხვაში.

ფასს 9-ის დანერგვის შედეგად, „კომპანიამ“ შესაბამისი კორექტირებები შეიტანა ბასს 1-ში *ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა*. ეს კორექტირება მოითხოვს, რომ ეფექტური პროცენტის მეთოდით შეფასებული საპროცენტო შემოსავალი მოგება ან ზარალის უწყისში და სხვა სრულ შემოსავალში ასახული იყოს ცალკე კატეგორიად. ადრე „კომპანიის“ მიდგომა იყო ამ ოდენობის ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში ასახვა.

დამატებით, „კომპანია“ იყენებს შესაბამის კორექტირებებს ფასს 7 *ფინანსური ინსტრუმენტები: განმარტებითი შენიშვნები*-ზე, რომლებიც გამოიყენება 2018 წლის განმარტებით შენიშვნებში, მაგრამ არ იყო გამოყენებული შესადარის ინფორმაციაზე.

ფასს 9-ის დანერგვიდან წარმოშობილი მთავარი ცვლილებები „კომპანიის“ სააღრიცხვო პოლიტიკებში შეჯამებულია ქვემოთ.

ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია

ფასს 9 მოიცავს სამ ძირითად კლასიფიკაციის კატეგორიას ფინანსური აქტივებისათვის: ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით შეფასებული (FVOCI) და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული (FVTPL). ფასს 9-ის მიხედვით ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია ძირითადად დაფუძნებულია იმ ბიზნეს მოდელზე, რომელიც გამოიყენება ფინანსური აქტივის სამართავად და მის სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებზე. ფასს 9 აუქმებს ბასს 39-ის დროს გამოყენებულ კატეგორიებს, როგორცაა ხანდაზმულობის ვადის მიხედვით, სესხები და მოთხოვნები და გასაყიდად არსებული. ფასს 9-ის მიხედვით, ხელშეკრულებებში ჩართული წარმოებული ინსტრუმენტები, რომლის საგანსაც ფინანსური აქტივი წარმოადგენს, სტანდარტის მიზნებისთვის არ განცალკევდება. ნაცვლად ამისა, კლასიფიკაციის მიზნებისათვის ფასდება ჰიბრიდული ფინანსური ინსტრუმენტი როგორც ერთი მთლიანი. ახსნა-განმარტებისთვის, თუ როგორ აკლასიფიცირებს „კომპანია“ ფინანსურ აქტივებს ფასს 9-ის მიხედვით, იხილეთ შენიშვნა 3(d)(i).

ფასს 9 ძირითადად ინარჩუნებს ბასს 39-ში არსებულ მოთხოვნებს ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციასთან დაკავშირებით. თუმცა, თუ ბასს 39-ის გამოყენებისას სამართლიანი ღირებულებით განსასაზღვრი ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების ყველა ცვლილება აღიარებული იყო მოგებაში ან ზარალში, ფასს 9-ის მიხედვით სამართლიანი ღირებულების ცვლილებები წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

- ვალდებულების საკრედიტო რისკზე მიკუთვნებადი სამართლიანი ღირებულების ცვლილების ოდენობა აისახება სხვა სრულ შემოსავალში; და
- სამართლიანი ღირებულების ცვლილების დარჩენილი ოდენობა ასახულია მოგებაში ან ზარალში.

ახსნა-განმარტება, თუ როგორ აკლასიფიცირებს „კომპანია“ ფინანსურ ვალდებულებებს ფასს 9-ის მიხედვით, იხილეთ შენიშვნა 3(d)(i) -ში.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფასს 9 ანაცვლებს ბასს 39-ის „გაწეული ზარალი“-ს მოდელს „მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი“ (მსზ)-ს მოდელით. ახალი გაუფასურების მოდელი ასევე ვრცელდება კონკრეტულ სასესხო ვალდებულებებზე და ფინანსური უზრუნველყოფის ხელშეკრულებებზე, მაგრამ არა კაპიტალის ინვესტიციებზე.

ფასს 9-ის მიხედვით, საკრედიტო ზარალი აღიარდება უფრო ადრე, ვიდრე ბასს 39-ის გამოყენებისას. ახსნა-განმარტებისთვის, თუ როგორ იყენებს „კომპანია“ ფასს 9-ის გაუფასურების მოთხოვნებს, იხ. შენიშვნა 3(d)(iv).

გადასვლა

ფასს 9-ის დანერგვისგან გამოწვეული ცვლილებები სააღრიცხვო პოლიტიკებში ასახული იყო ჯეროვნად, გარდა შემდეგი შემთხვევებისა:

- შესადარისი პერიოდები არ არის გადაანგარიშებული. ფასს 9-ის დანერგვის შედეგად წარმოშობილი ცვლილებები ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში აღიარებულია გაუნაწილებელ მოგებასა და რეზერვებში 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით. შესაბამისად, 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის წარმოდგენილი ინფორმაცია არ ასახავს ფასს 9-ის მოთხოვნებს და მაშასადამე არ არის შედარებადი 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის წარმოდგენილ ინფორმაციაზე ფასს 9-ის მიხედვით.

„კომპანია“ გამოიყენა შესადარისი პერიოდების გადაანგარიშებისგან გათავისუფლება, მაგრამ გავითვალისწინოთ რა, რომ ბასს 1-თან მიმართებაში ფასს 9-ის მიერ გაკეთებულმა კორექტირებებმა შემოიტანა „საპროცენტო შემოსავალი დაანგარიშებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით“-ის მოგებაში ან ზარალში და სხვა სრულ შემოსავალში ცალკე ერთეულად ასახვის მოთხოვნა; კომპანიის შეცვალა 2017 წელს წარმოდგენილი მუხლის დასახელება „საპროცენტო შემოსავალი“, როგორც „საპროცენტო შემოსავალი დაანგარიშებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით“.

- შემდგომი შეფასება გაკეთებულია პირველადი გამოყენებისას არსებული ფაქტებისა და გარემოებების გათვალისწინებით.

– იმ ბიზნეს მოდელის დადგენა რომლის ფარგლებშიც განიხილება ფინანსური აქტივი.

ფასს 9-ის დანერგვით გამოწვეულ ცვლილებებზე დამატებითი ინფორმაციისთვის იხილეთ შენიშვნა 5.

B. ფასს 15 შემოსავალი მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ფასს 15 ადგენს ერთიან ჩარჩოს იმის განსაზღვრისთვის, თუ რა ოდენობის შემოსავალი იყო აღიარებული და როდის ჰქონდა აღნიშნულს ადგილი. მან ჩაანაცვლა ბასს 18 *შემოსავალი*, ბასს 11 *სამშენებლო ხელშეკრულებები და ამასთან დაკავშირებული ახსნა-განმარტებები*.

„კომპანია“ დაიწყო ფასს 15-ის გამოყენება კუმულაციური ეფექტის მეთოდის გამოყენებით (პრაქტიკული მიზანშეწონილობის გარეშე), მოცემული სტანდარტის თავდაპირველი გამოყენების გავლენა აღიარდება 2018 წლის 1 იანვარს. ფასს 15-ის გამოყენებას არ ჰქონია ზეგავლენა „კომპანიის“ მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან მიღებულ საკომისიო შემოსავლის დროულობაზე და ოდენობაზე და გადასვლას არ ჰქონია გავლენა „კომპანიის“ კაპიტალზე 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით.

3 მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები

გარდა შენიშვნა 2(e)-ში წარდგენილი ცვლილებებისა, ქვემოთ წარმოდგენილი სააღრიცხვო პოლიტიკები თანმიმდევრულად გამოიყენება „კომპანიის“ მიერ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილ ყველა პერიოდში.

(a) უცხოური ვალუტა

უცხოურ ვალუტაში განხორციელებული ოპერაციები კონვერტირდება ქართულ ლარში ოპერაციის დღეს მოქმედი გაცვლითი კურსით.

უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივები და ვალდებულებები საანგარიშგებო დღეს კონვერტირდება ლარში, ამ დღეს მოქმედი გაცვლითი კურსით. ფულად აქტივებსა და ვალდებულებებთან დაკავშირებული საკურსო სხვაობით გამოწვეული მოგება ან ზარალი არის სხვაობა პერიოდის დასაწყისში სამუშაო ვალუტაში განსაზღვრულ ამორტიზირებულ ღირებულებასა და პერიოდის ბოლოს არსებული გაცვლითი კურსით უცხოურ ვალუტაში კონვერტირებულ ამორტიზირებულ ღირებულებას შორის.

უცხოურ ვალუტაში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული არაფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების მოქმედ ვალუტაში კონვერტაცია ხდება სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრის დღისთვის დადგენილი გაცვლითი კურსით.

კონვერტაციით გამოწვეული საკურსო სხვაობები აისახება მოგებაში ან ზარალში.

(b) პროცენტი

2018 წლის 1 იანვრიდან გამოყენებული პოლიტიკა

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში ეფექტური პროცენტის მეთოდით. „ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი“ არის განაკვეთი რომელიც ზუსტად ადისკონტირებს სავარაუდო სამომავლო ფულად გადახდებს ან შემოსულობებს ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელ მოხმარების ვადაზე:

- ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე; ან
- ფინანსური ვალდებულების ამორტიზირებულ ღირებულებაზე.

ფინანსური ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის დაანგარიშებისას, გარდა შეძენილი ან შექმნილი კრედიტით გაუფასურებული აქტივებისა, „კომპანია“ ვარაუდობს სამომავლო ფულად ნაკადებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა სახელშეკრულებო პირობების გათვალისწინებით, მაგრამ არა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალისა. შეძენილ ან შექმნილ კრედიტით გაუფასურებული ფინანსური აქტივებისთვის, გამოითვლება კრედიტით დაკორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი სავარაუდო სამომავლო ფულადი ნაკადების გამოყენებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ჩათვლით.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოთვლა მოიცავს გარიგების ხარჯებს და გადახდილ ან მიღებულ ქულებს, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს. გარიგების ხარჯები მოიცავს დამატებით ხარჯებს, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების შეძენას ან გამოშვებას.

ამორტიზირებული ღირებულება და მთლიანი საბალანსო ღირებულება

ფინანსური აქტივის ან ვალდებულების „ამორტიზირებული ღირებულება“ არის ღირებულება, რომლითაც ფასდება ფინანსური აქტივი ან ფინანსური ვალდებულება თავდაპირველი აღიარების დროს, გამოკლებული ძირითადი გადასახდელი თანხები, დამატებული ან გამოკლებული დაგროვილი ამორტიზაცია, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, ნებისმიერი სხვაობის თავდაპირველი ღირებულებასა და დაფარვის დროინდელ ღირებულებას შორის, და ფინანსური აქტივებისთვის, დაკორექტირებული ნებისმიერი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვით (ან გაუფასურების რეზერვით 2018 წლის 1 იანვრამდე).

„ფინანსური აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულება“ აღრიცხული ამორტიზირებული ღირებულებით არის ფინანსური აქტივის ამორტიზირებული ღირებულება ნებისმიერი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვით დაკორექტირებამდე.

საპროცენტო შემოსავლის და ხარჯის გამოთვლა

ფინანსური აქტივისა და ფინანსური ვალდებულების ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი ანგარიშდება ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების თავდაპირველი აღიარებისას. საპროცენტო შემოსავლის და ხარჯის დაანგარიშებისას, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გამოიყენება აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე (როდესაც აქტივი არ არის გაუფასურებული კრედიტით) ან ვალდებულების ამორტიზირებულ ღირებულებაზე.

თუმცა, ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც თავდაპირველი აღიარების შემდგომ გაუფასურდა კრედიტით, საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ფინანსური აქტივის ამორტიზირებულ ღირებულებაზე გამოყენებით. თუ აქტივი აღარ არის კრედიტით გაუფასურებული, მაშინ საპროცენტო შემოსავლის გამოთვლა უზრუნველყოფს მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე დათვლის პრინციპს.

ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებიც თავდაპირველი აღიარებისას იყო კრედიტით გაუფასურებული, საპროცენტო შემოსავალი გამოითვლება კრედიტით დაკორექტირებული ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის აქტივის ამორტიზირებულ ღირებულებაზე გამოყენებით. საპროცენტო შემოსავლის გამოთვლის მეთოდი არ უბრუნდება მთლიან საბალანსო ღირებულებაზე დათვლის პრინციპს, მიუხედავად აქტივის საკრედიტო რისკის გაუმჯობესებისა.

ინფორმაციისთვის, როდის არის ფინანსური აქტივები გაუფასურებული კრედიტით, იხ. შენიშვნა 3 (d)(iv).

წარდგენა

მოგებაში ან ზარალში და სხვა სრულ შემოსავალში წარმოდგენილი, ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით დათვლილი საპროცენტო შემოსავალი მოიცავს დარიცხულ პროცენტს ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხულ ფინანსურ აქტივებზე.

მოგებაში ან ზარალში და სხვა სრულ შემოსავალში წარმოდგენილი საპროცენტო ხარჯი მოიცავს დარიცხულ პროცენტს ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხულ ფინანსურ ვალდებულებებზე.

2018 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული პოლიტიკა

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი იყო განაკვეთი რომელიც ზუსტად ადისკონტირებდა მოსალოდნელ მომავალ ფულად გადახდებს და შემოსულობებს, ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების მოსალოდნელი მომსახურების ვადის მიხედვით (ან, სადაც მიზანშეწონილია, უფრო ნაკლები ვადით), ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებამდე. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის დათვლისას, „კომპანია“ ვარაუდობდა მომავალ ფულად ნაკადებს ფინანსური ინსტრუმენტის ყველა სახელშეკრულებო პირობების გათვალისწინებით, მაგრამ არა მომავალი საკრედიტო ზარალისა.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოთვლა მოიცავდა გარიგების ხარჯებს და გადახდილ ან მიღებულ ქაღალდებს, რაც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენდა. გარიგების ხარჯები მოიცავდა დამატებით ხარჯებს, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდებოდა ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების შეძენას ან გამოშვებას.

წარდგენა

მოგებაში ან ზარალში და სხვა სრულ შემოსავალში წარმოდგენილი, ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით დათვლილი საპროცენტო შემოსავალი მოიცავს დარიცხულ პროცენტს ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხულ ფინანსურ აქტივებზე.

სესხის აღების და მომსახურების საკომისიოები და სხვა საკომისიოები, რომლებიც მიჩნეულია სესხის მთლიანი მომგებიანობის განუყოფელ ნაწილად, დაკავშირებულ გარიგების ხარჯებთან ერთად, გადავადებულია და ამორტიზირებულია საპროცენტო შემოსავალზე წრფივი მეთოდით, ხელშეკრულების მოქმედების ვადის განმავლობაში.

მომხმარებელთან გაფორმებულ ხელშეკრულებას, რომელიც იწვევს „კომპანიის“ ფინანსურ ანგარიშგებაში ფინანსური ინსტრუმენტის აღიარებას, შეიძლება ნაწილობრივ ესადაგებოდეს ფასს 9 და ნაწილობრივ ფასს 15. ამ შემთხვევაში „კომპანია“ ჯერ იყენებს ფასს 9-ის, რომ დაყოს და აღრიცხოს ხელშეკრულების ის ნაწილი, რომელიც ფასს 9-ის მიეკუთვნება და შემდეგ დარჩენილ ნაწილზე იყენებს ფასს 15-ს.

სხვა საკომისიო ხარჯები და სხვა შემოსავალი და ხარჯების ერთეულები აღიარდება მოგებაში ან ზარალში შესაბამისი მომსახურების გაწევისას.

(c) დაბეგვრა

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადებს. მოგების გადასახადი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში გარდა იმ ნაწილისა, რომელიც უკავშირდება სხვა სრული შემოსავლის ან პირდაპირ კაპიტალში ასახულ აქციონერებთან გარიგებების ერთეულებს, რა შემთხვევაშიც ის აღიარდება სხვა სრულშემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში.

i. მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადის ხარჯი არის აღნიშნული წლის დასაბეგრი მოგების ან ზარალის საფუძველზე წარმოქმნილი მოსალოდნელი საგადასახადო ვალდებულება ან მოთხოვნა, იმ საგადასახადო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ძალაშია ანგარიშსწორების წარდგენის თარიღისათვის, აგრეთვე წინა წლების საგადასახადო ვალდებულების ნებისმიერი დაზუსტება. მიმდინარე გადასახადის ვალდებულება ასევე მოიცავს დივიდენდებიდან გამომდინარე ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია მოგების გადასახადის ესტონური მოდელის სახელით), რაც ნიშნავს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების თარიღიდან მისი გაცემის თარიღამდე. კანონი ძალაშია 2016 წლიდან და მოქმედებს საგადასახადო პერიოდებისთვის 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ ყველა იურიდიული პირისთვის, გარდა ფინანსური ინსტიტუტებისა (როგორც არის ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონი ძალაში შევა 2023 წლის 1 იანვრიდან.

მოგების გადასახადით დაბეგვრის ახალი სისტემა არ გულისხმობს მოგების გადასახადისგან (CIT) გათავისუფლებას, ეს უკანასკნელი გადმოდის მოგების გამომუშავების მომენტიდან მათი განაწილების მომენტამდე: ე.ი. მთავარ საგადასახადო ობიექტს წარმოადგენს განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს განაწილებულ მოგებას (DE), როგორც აქციონერებზე დივიდენდების სახით გაცემულ მოგებას. ამას გარდა, ზოგიერთი სხვა ოპერაციაც მიიჩნევა განაწილებულ მოგებად, მაგალითად არასაბაზრო ტრანსსასაზღვრო ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან და/ან გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან, რომლებიც ასევე ითვლებიან მოგების განაწილების მიმღებებად მოგების გადასახადის მიზნებისთვის. დაბეგვრის ობიექტი ასევე მოიცავს ხარჯებს ან სხვა გადახდებს, რომლებიც არ უკავშირდება პირის ეკონომიკურ საქმიანობას, უფასო მიწოდებას და ზღვარ გადაცილებულ წარმომადგენლობით ხარჯებს.

საგადასახადო ანაზღაურება ხელმისაწვდომია მიმდინარე გადახდილი გადასახადისთვის გაუნაწილებელ მოგებაზე 2008-2017 წლებში, თუ ამგვარი მოგება განაწილდება 2019 ან შემდგომ წლებში.

დივიდენდების გადახდიდან წარმოშობილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ხარჯის სახით დივიდენდების გამოცხადების პერიოდში, მიუხედავად ფაქტიური გადახდის დღისა ან იმ პერიოდისა, რომლის დროსაც ხდება დივიდენდების გადახდა.

ii. გადავადებული გადასახადი

გადავადებული გადასახადი აქტივებსა და ვალდებულებებზე აღიარდება მათი ფინანსური ანგარიშგების მიზნით აღრიცხულ საბალანსო ღირებულებასა და საგადასახადო მიზნებისთვის გამოყენებულ თანხებს შორის დროებითი სხვაობით.

გადავადებული გადასახადი აღირიცხება საგადასახადო განაკვეთით რომლის გამოყენებაც მოსალოდნელია დროებით სხვაობებზე მათი აღდგენისას, იმ კანონებზე დაყრდნობით რომლებიც ძალაშია ან დიდწილად ძალაშია ანგარიშგების თარიღისთვის.

გადავადებული საგადასახადო აქტივების და ვალდებულებების აღრიცხვა ასახავს საგადასახადო შედეგებს, რომლებიც მოჰყვება „კომპანიის“ მოლოდინებს, საგადასახადო პერიოდის ბოლოს, რომ აღადგინოს და დააკმაყოფილოს მისი აქტივების და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულება.

გადავადებული საგადასახადო აქტივები აღიარდება მხოლოდ იმ დონეზე, რამდენადაც მოსალოდნელია მომავალი დაბეგვრადი მოგების მიღება, რომლის საპირწონედაც გამოყენებული იქნება დროებითი სხვაობები, გამოუყენებელი საგადასახადო ზარალები და კრედიტები. გადავადებული საგადასახადო აქტივები შემცირებულია იმ ოდენობით, რამდენადაც ხელმისაწვდომი იქნება დაბეგვრადი მოგება, რომლის საპირწონედაც გამოქვითვადი დროებითი სხვაობები იქნება გამოყენებული.

(d) ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები

i. კლასიფიკაცია

ფინანსური აქტივები – 2018 წლის 1 იანვრიდან გამოყენებული პოლიტიკა

პირველადი აღიარებისას, ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება, ისევე როგორც აღირიცხება: ამორტიზირებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით ან სამართლიანი ღირებულებით მოგება ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური აქტივი აღირიცხება ამორტიზირებული ღირებულებით თუ ის აკმაყოფილებს შემდგომ მოყვანილ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული, როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მოგება ან ზარალში ასახვით:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს, რომლის მიზანიც არის აქტივების შენახვა სახელშეკრულებო ფულადი სახსრების შესაგროვებლად; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც მხოლოდ ძირითადი თანხისა და დაუფარავ ძირითადზე დაგროვილი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

ვალდებულების ინსტრუმენტი აღირიცხება სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ის აკმაყოფილებს შემდგომ მოყვანილ ორივე პირობას და არ არის გამიზნული როგორც სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მოგება ან ზარალში ასახვით:

- აქტივი განეკუთვნება ბიზნეს მოდელს, რომლის მიზანიც არის სახელშეკრულებო ფულადი სახსრების შეგროვება და ფინანსური აქტივების გაყიდვა; და
- მისი სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც მხოლოდ ძირითადი თანხისა და დაუფარავ ძირითადზე დაგროვილი პროცენტის გადახდას წარმოადგენს.

სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით აღრიცხული სასესხო ფინანსური აქტივებისთვის, მოგება და ზარალი აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში, გარდა შემდეგი შემთხვევებისა, რომლებიც აღიარდება მოგებაში ან ზარალში ისევე როგორც ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები:

- საპროცენტო შემოსავალი ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით;
- მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი და აღდგენები; და
- უცხოური გაცვლითი კურსიდან წარმოქმნილი მოგება და ზარალი.

როდესაც სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით აღრიცხული სასესხო ფინანსური აქტივების აღიარება წყდება, კუმულაციური მოგება ან ზარალი, ადრე აღიარებული სხვა სრულ შემოსავალში, რეკლასიფიცირებულია კაპიტალიდან მოგებაში ან ზარალში.

ყველა სხვა ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება ისევე, როგორც აღიარებულია სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

დამატებით, პირველადი აღიარებისას, „კომპანიას“ შეუძლია შეუქცევადი წესით განსაზღვროს ფინანსური აქტივი, რომელიც აკმაყოფილებს ამორტიზირებული ღირებულებით, ან სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ან სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით აღრიცხვის მოთხოვნებს, თუ ეს მნიშვნელოვნად დაწევს ან გააუმჯობესებს სააღრიცხვო შეუსაბამობას, რაც სხვა შემთხვევაში წარმოიშვება.

ბიზნეს მოდელის შეფასება

„კომპანია“ აფასებს, თუ რა ამოცანებს ისახავს თითოეული ბიზნეს მოდელი, რომლის ფარგლებშიც ხდება ფინანსური აქტივების პორტფელის მართვა, რადგან ეს ასახავს ბიზნესის მართვის და ხელმძღვანელობისთვის ინფორმაციის მიწოდების ფორმებს. გათვალისწინებული ინფორმაცია მოიცავს შემდეგს:

- პორტფელთან მიმართებაში არსებული ამოცანები და პოლიტიკა და ამგვარი პოლიტიკის მოქმედება პრაქტიკაში, მათ შორის, არის თუ არა ხელმძღვანელობის სტრატეგია მიმართული სახელშეკრულებო საპროცენტო შემოსავლის გამომუშავებაზე, კონკრეტული საპროცენტო განაკვეთის პროფილის შენარჩუნებაზე, ფინანსური აქტივების ვადის ვალდებულებების ვადასთან თანხვედრაზე, რაც მოიცავს ამგვარი აქტივების დაფინანსებას ან ფულადი ნაკადების რეალიზაციას აქტივების გაყიდვის გზით;
- როგორ ხდება პორტფელის შედეგების შეფასება და ამ შეფასებების კომუნიკაცია „კომპანიის“ ხელმძღვანელობისთვის;
- რისკები, რომლებიც მოქმედებენ ბიზნესმოდელის (და ამგვარ ბიზნეს მოდელში არსებული ფინანსური აქტივების) მაჩვენებლებზე და რამდენად იმართება ამგვარი რისკები;
- როგორ ხდება ბიზნესის ხელმძღვანელების ანაზღაურება - მაგ. ეფუძნება თუ არა ანაზღაურება მართვის ქვეშ არსებული აქტივების სამართლიან ღირებულებას ან მიღებულ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებს; და
- განვილი პერიოდებში გაყიდვების სიხშირე, მოცულობა და ვადები, ამგვარი გაყიდვების მიზეზები და მომავალი სავაჭრო საქმიანობის მოლოდინები. მიუხედავად იმისა, რომ ინფორმაცია სავაჭრო საქმიანობის შესახებ ცალკე არ განიხილება, ის წარმოადგენს „კომპანიის“ შეფასების ნაწილს, თუ რამდენად არის მიღწეული ფინანსური აქტივების მართვასთან დაკავშირებით „კომპანიის“ მიერ განსაზღვრული მიზნები და რამდენად არის რეალიზებული ფულადი ნაკადები.

სავაჭროდ ხელმისაწვდომი და მართვის ქვეშ არსებული ფინანსური აქტივები, რომელთა მაჩვენებლები ფასდება სამართლიანი ღირებულების საფუძველზე, შეფასდება სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით, რადგან მათი ფლობის მიზანი არ არის არც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, და არც ფინანსური აქტივების გაყიდვა.

შეფასება იმისა, თუ რამდენად წარმოადგენს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდებს

ამ შეფასების მიზნით, ‘ძირითადი თანხა’ განისაზღვრება როგორც ფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას. ‘პროცენტი’ განისაზღვრება როგორც გასამრჯელო, რომელიც უკავშირდება ფულის ღირებულებას დროში, კონკრეტული დროის განმავლობაში გადაუხდელი ძირითადი თანხის საკრედიტო რისკს და სხვა ძირითად საკრედიტო რისკებს და ხარჯებს (მაგ. ლიკვიდურობის რისკი და ადმინისტრაციული ხარჯები), ასევე მოგების მარჟას.

იმის შეფასებისას, წარმოადგენენ თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირითადი თანხებისა და პროცენტის გადახდებს, „კომპანია“ ითვალისწინებს ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობებს. ეს ასევე გულისხმობს შეფასებას იმისა, მოიცავს თუ არა ფინანსური აქტივი სახელშეკრულებო პირობებს, რომელმაც შესაძლოა ისეთი ფორმით შეცვალოს სახელშეკრულებო ფულადი სახსრების ვადები ან თანხა, რომ ის აღარ დააკმაყოფილებს მოცემულ პირობას. შეფასების განხორციელებისას, „კომპანია“ ითვალისწინებს შემდეგს:

- პირობითი ვითარებები, რომლებიც შეცვლიან ფულადი ნაკადების თანხას და ვადებს;
- ლევერიჯის ფუნქციები;
- წინასწარ დაფარვისა და ვადის გახანგრძლივების პირობები;
- პირობები, რომლებიც ზღუდავენ „კომპანიის“ უფლებას მოითხოვოს ფულადი ნაკადები კონკრეტული აქტივებიდან - მაგ. აქტივების განთავსების რეგრესი; და
- ვითარებები, რომლებიც ცვლიან ფულის ღირებულებას დროში - მაგ. საპროცენტო განაკვეთების პერიოდული ცვლილება.

რეკლასიფიკაცია

პირველადი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები არ ექვემდებარება რეკლასიფიკაციას, მანამ სანამ „კომპანია“ არ შეცვლის ფინანსური აქტივების აღრიცხვის ბიზნეს მოდელს.

ფინანსური აქტივები - 2018 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული პოლიტიკა

„კომპანია“ აკლასიფიცირებს მის ფინანსურ აქტივებს შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთში:

- სესხები და მოთხოვნები;
- სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ფინანსური ვალდებულებები

„კომპანია“ აკლასიფიცირებს მის ფინანსურ ვალდებულებებს, სასესხო ვალდებულებებისა და ფინანსური უზრუნველყოფის გარდა, ისევე როგორც აღრიცხავს - ამორტიზირებული ღირებულებით.

რეკლასიფიკაცია

ფინანსური ვალდებულებები არ რეკლასიფიცირდება პირველადი აღიარების შემდგომ.

ii. აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივები

„კომპანია“ წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც ფინანსური აქტივიდან მიღებულ სახელშეკრულებო უფლებებს ფულად ნაკადებზე გასდის ვადა, ან ის გადასცემს გარიგებიდან მისაღებ სახელშეკრულებო ფულად ნაკადებზე უფლებებს, რომელშიც თითქმის ყველა რისკი და აქტივის ფლობის ანაზღაურება მოიაზრება, ან როდესაც „კომპანია“ არც გადასცემს და არც ინარჩუნებს ფინანსური აქტივის ფლობასთან დაკავშირებულ რისკებს და ანაზღაურებებს და „კომპანია“ არ ინარჩუნებს ფინანსურ აქტივზე უფლებებს.

ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტისას, სხვაობა აქტივის საბალანსო ღირებულებასა (ან აღიარებაშეწყვეტილი აქტივის იმ ნაწილის საბალანსო ღირებულებას) და მიღებულ ჯამურ ოდენობას შორის (i) (ნებისმიერ მიღებულ ახალ აქტივს გამოვლენილი ახალი დაკისრებული ვალდებულების ჩათვლით) და (ii) ნებისმიერი კუმულაციური მოგება ან ზარალი რომელიც აღიარებულ იქნა სხვა სრულ შემოსავალში - აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ვალდებულებები

„კომპანია“ წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როდესაც მის სახელშეკრულებო ვალდებულებებს ვადა გასდის, უქმდება ან თავისუფლდება.

iii. ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების კორექტირება

2018 წლის 1 იანვრიდან გამოყენებული პოლიტიკა

ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები იცვლება, „კომპანიამ“ უნდა შეაფასოს არსებითად იცვლება თუ არა შეცვლილი აქტივისგან წარმოშობილი ფულადი ნაკადები. თუ ფულად ნაკადებში არსებითი ცვლილებაა (ეგრეთ წოდებული „არსებითი ცვლილება“), მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შემთხვევაში, თავდაპირველი ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება და ახალი ფინანსური აქტივი აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით პლიუს ნებისმიერი შესაბამისი გარიგების ხარჯები.

ნებისმიერი საკომისიო მიღებული კორექტირების ფარგლებში აღირიცხება შემდეგნაირად:

- ახალი აქტივის სამართლიანი ღირებულების დადგენისას გამოყენებული საკომისიოები და შესაბამისი გარიგების ხარჯების ჩათვლიდან მიღებული საკომისიოები ჩათვლილია აქტივის თავდაპირველ აღირიცხვაში, და
- სხვა საკომისიოები ჩათვლილია მოგებაში ან ზარალში, როგორც აღიარების შეწყვეტიდან მიღებული მოგება ან ზარალი.

ფულადი ნაკადების ცვლილება, რაც დაკავშირებულია ფინანსურ აქტივებთან და ფინანსურ ვალდებულებებთან, არ განიხილება როგორც ცვლილება, იმ შემთხვევაში, თუ გამოწვეულია არსებული სახელშეკრულებო პირობებით, მაგ. „კომპანიის“ მიერ ინიცირებული საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებების შემთხვევაში, რომელიც დამოკიდებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ განაკვეთის ცვლილებაზე, როცა სესხის ხელშეკრულება „კომპანიას“ ასეთ უფლებამოსილებას ანიჭებს. „კომპანია“ ახორციელებს მოცემული ცვლილების არსებითობის რაოდენობრივ და ხარისხობრივ შეფასებას, ანუ არსებითად განსხვავდება თუ არა საწყისი ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადები შეცვლილი ან ჩანაცვლებული ფინანსური აქტივიდან მიღებული ფულადი ნაკადებისგან. „კომპანია“ აფასებს არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით, მოცემული თანმიმდევრობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. თუ ფულადი ნაკადები არსებითად განსხვავდება, მაშინ თავდაპირველი ფინანსური აქტივისგან წარმოშობილ ფულად ნაკადებზე სახელშეკრულებო უფლებები მიიჩნევა ვადაგასულად. ამ შეფასების გაკეთების დროს „კომპანია“ ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტის დროს გამოყენებული პრინციპების ანალოგიური პრინციპებით ხელმძღვანელობს.

„კომპანია“ ასკვნის, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ცვლილება ფინანსური აქტივის ვალუტაში;
- ცვლილება გირაოში ან სხვა სასესხო უზრუნველყოფაში;

თუ ფულადი ნაკადები იცვლება როდესაც მსესხებელი ფინანსური სირთულეების წინაშეა, მაშინ კორექტირების მიზანი როგორც წესი არის საწყისი სახელშეკრულებო პირობების აღდგენა და არა ახალი აქტივის წარმოქმნა არსებითად სხვა პირობებზე. თუ „კომპანია“ ფინანსური აქტივის ისეთ კორექტირებას გეგმავს, რომელიც ფულადი ნაკადების პატიებას გამოიწვევს,

მაშინ ის თავდაპირველად აფასებს შესაძლებელია თუ არა აქტივის რაღაც ნაწილის ჩამოწერა მანამ სანამ კორექტირებას ექნება ადგილი (იხილეთ ქვემოთ ჩამოწერის პოლიტიკები). ეს მიდგომა გავლენას ახდენს ხარისხობრივი შეფასების შედეგებზე და ნიშნავს, რომ აღიარების შეწყვეტის კრიტერიუმები არ არის დაკმაყოფილებული (როგორც წესი ესეთ შემთხვევებში). „კომპანია“ შემდგომ ახორციელებს კორექტირების არსებითობის ხარისხობრივ შეფასებას.

თუ ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული აქტივის კორექტირება არ იწვევს ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტას, მაშინ „კომპანია“ პირველ რიგში ხელახლა ითვლის ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას აქტივის საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით და აღიარებს საბოლოო კორექტირებას როგორც მოგების ან ზარალის ცვლილებას მოგებაში ან ზარალში. კორექტირებისას გაწეული ან მიღებული ნებისმიერი საკომისიო აკორექტირებს შეცვლილი ფინანსური აქტივის მთლიან საბალანსო ღირებულებას და ამორტიზირებულია კორექტირებული ფინანსური აქტივის დარჩენილ ვადაზე.

თუ ეს კორექტირება გამოწვეულია მსესხებელის ფინანსური სირთულეების გამო (იხ. შენიშვნა 3(d)(iv)), მაშინ მოგება ან ზარალი წარმოდგენილია გაუფასურების ზარალთან ერთად. სხვა შემთხვევაში ის წარმოდგენილია, როგორც ეფექტური პროცენტის მეთოდით დათვლილი საპროცენტო შემოსავალი (იხ. შენიშვნა 3(b)).

ფინანსური ვალდებულებები

„კომპანია“ წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როდესაც იცვლება მისი პირობები და არსებითად განსხვავდება შეცვლილ ფინანსურ ვალდებულებასთან დაკავშირებული ფულადი ნაკადები. ამ შემთხვევაში, ახალ, შეცვლილ პირობებზე დაფუძნებული ფინანსური ვალდებულება, აღიარდება სამართლიანი ღირებულებით, სხვაობა განულებულ ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და ახალ, შეცვლილ პირობებთან ფინანსურ ვალდებულებას შორის აღიარდება მოგებაში ან ზარალში. გადახდილი ოდენობა მოიცავს არაფინანსური აქტივების გადაცემას, თუ ასეთს აქვს ადგილი, და ვალდებულებების აღებას, ახალი კორექტირებული ფინანსური ვალდებულების ჩათვლით.

„კომპანია“ აფასებს, არსებითია თუ არა ცვლილება რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებზე დაყრდნობით: ხარისხობრივი მაჩვენებლები, რაოდენობრივი მაჩვენებლები, ორივე ხარისხობრივი და რაოდენობრივი მაჩვენებლების საერთო გავლენა. „კომპანია“ ასკვნის, რომ ცვლილება არსებითია შემდეგ ხარისხობრივ ფაქტორებზე დაყრდნობით:

- ფინანსური ვალდებულების კურსის ცვლილება;
- ცვლილება გირაოში ან სხვა სასესხო უზრუნველყოფაში;

რაოდენობრივი შეფასებისას მნიშვნელოვნად იცვლება პირობები, თუ ახალი პირობების მიხედვით ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება, წმინდად გადახდილი თანხების (დისკონტირებული თავდაპირველი საპროცენტო განაკვეთით) ჩათვლით, მინიმუმ 10%-ით განსხვავდება საწყისი ფინანსური ვალდებულებიდან წარმოქმნილი ნარჩენი ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულებისგან.

თუ ფინანსური ვალდებულების კორექტირება არ მიიჩნევა როგორც აღიარების შეწყვეტა, მაშინ ვალდებულების ამორტიზირებული ღირებულება გადაანგარიშებულია მოდიფიცირებული ფულადი ნაკადების საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დისკონტირებით და შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში. მცოცავი განაკვეთის მქონე ფინანსური ვალდებულებებისთვის, საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი გამოყენებული ცვლილებიდან მიღებული მოგების ან ზარალის დასათვლელად, კორექტირებულია ცვლილების დროს არსებული მიმდინარე საბაზრო პირობების ასახვის მიზნით. ნებისმიერი გაწეული საკომისიო ხარჯები აღიარდება როგორც ვალდებულების საბალანსო ღირებულების

კორექტირება და ამორტიზირებულია კორექტირებული ფინანსური ვალდებულების დარჩენილ ვადაზე ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ხელახლა გამოთვლით.

2018 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული პოლიტიკა

ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები შეიცვალა, მაშინ „კომპანია“ შეაფასა არსებითად შეიცვალა თუ არა კორექტირებული აქტივიდან მიღებული ფულადი სახსრები. თუ ფულადი სახსრები არსებითად განსხვავდებოდა, მაშინ სახელშეკრულებო უფლებები საწყისი ფინანსური აქტივიდან მიღებულ ფულად ნაკადებზე მიჩნეული იყო ვადაგასულად.

ამ შემთხვევაში, საწყის ფინანსურ აქტივს შეუწყდა აღიარება (იხ. შენიშვნა 3 (d)(ii)) და ახალი ფინანსური აქტივი აღიარდა სამართლიანი ღირებულებით.

თუ ფინანსური აქტივის პირობები მსესხებლის ფინანსური სირთულეების გამო შეიცვალა და აქტივის აღიარება არ იქნა შეწყვეტილი, მაშინ აქტივის გაუფასურება აღრიცხულ იქნა ცვლილებამდე არსებული საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით (იხ. შენიშვნა 3(d)(iv)).

ფინანსური ვალდებულებები

„კომპანია“ შეწყვიტა ფინანსური ვალდებულების აღიარება მაშინ, როდესაც შეიცვალა მისი პირობები და არსებითად განსხვავდებოდა შეცვლილი ვალდებულებიდან მიღებული ფულადი სახსრები. ამ შემთხვევაში, ახალი ფინანსური ვალდებულება შეცვლილი პირობებით აღიარებულ იქნა სამართლიანი ღირებულებით. სხვაობა განულებული ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ ოდენობას შორის აღიარებულ იქნა მოგებაში ან ზარალში. გადახდილ ოდენობაში შედის გადაცემული არაფინანსური აქტივები, ასეთების არსებობის შემთხვევაში და შესაბამისი ვალდებულებები, მათ შორის ახალი, მიდიფიცირებული ფინანსური ვალდებულება.

თუ ფინანსური ვალდებულების ცვლილება არ იქნა მიჩნეული, როგორც აღიარების შეწყვეტა, მაშინ ნებისმიერი გაწეული საკომისიო ხარჯები აღიარებულ იქნა, როგორც ვალდებულების საბალანსო ღირებულების კორექტირება და ამორტიზირებული შეცვლილი ფინანსური ვალდებულების დარჩენილი მოხმარების ვადის განმავლობაში, ინსტრუმენტის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის ხელახლა გამოანგარიშებით.

i. გაუფასურება

იხილეთ ასევე შენიშვნა 4.

2018 წლის 1 იანვრიდან გამოყენებული პოლიტიკა

„კომპანია“ აღრიცხავს ზარალის რეზერვებს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე შემდეგ ფინანსურ ინსტრუმენტებზე, რომლებიც არ არის აღრიცხული სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით:

- ფინანსური აქტივები, რომლებიც წარმოადგენენ სასესხო ინსტრუმენტებს;

„კომპანია“ აღრიცხავს ზარალის რეზერვებს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით, შემდეგი შემთხვევების გარდა, როდესაც რეზერვი აღირიცხება 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მიხედვით:

- სავალო საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდები, რომლებსაც სააღრიცხვო თარიღისთვის აქვს დაბალი საკრედიტო რისკი; და
- სხვა ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებისთვისაც საკრედიტო რისკი არსებითად არ გაზრდილა თავდაპირველი აღიარების შემდგომ.

12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ის ნაწილი, რომელიც წარმოიშობა ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღიდან 12 თვის განმავლობაში მომხდარი ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის შემთხვევებისაგან. ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებზეც 12 თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღიარდება, მიჩნეულია როგორც „1-ლი დონის“ ფინანსური ინსტრუმენტები.

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი რომელიც, წარმოიშობა ნებისმიერი შესაძლო დეფოლტის შემთხვევებისგან ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი მოხმარების ვადის განმავლობაში. ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებზეც არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი აღიარდება, მიჩნეულია როგორც „მე-2 დონის“ ფინანსური ინსტრუმენტები (თუ საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვნადაა გაზრდილი, მაგრამ ფინანსური ინსტრუმენტები არ არის გაუფასურებული კრედიტით) და „მე-3 დონის“ ფინანსური ინსტრუმენტები (თუ ფინანსური ინსტრუმენტები არის კრედიტით გაუფასურებული).

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი წარმოადგენს საკრედიტო ზარალის ალბათობით შეწონილ შეფასებას და ის ფასდება შემდეგი სახით:

- *ფინანსური აქტივები, რომლებიც არ წარმოადგენენ გაუფასურებულ კრედიტს საანგარიშგებო თარიღისთვის:* აუნაზღაურებელი ფულადი სახსრების მიმდინარე ღირებულება (ე.ი. სხვაობა ხელშეკრულების საფუძველზე საწარმოს მიერ მისაღებ ფულად სახსრებსა და იმ ფულად ნაკადებს შორის, რომლის მიღებასაც მოელის „კომპანია“);
- *ფინანსური აქტივები, რომლებიც წარმოადგენენ გაუფასურებულ კრედიტს ანგარიშგების თარიღისთვის:* სხვაობა მოსალოდნელი მომავალი ფულადი სახსრების მიმდინარე ღირებულებასა და მთლიან საბალანსო ღირებულებას შორის;

იხილეთ ასევე შენიშვნა 4.

რესტრუქტურიზებული ფინანსური აქტივები

თუ ფინანსური აქტივის პირობები იცვლება მოლაპარაკებების საფუძველზე ან მსესხებლის ფინანსური სირთულეების გამო არსებული ფინანსური აქტივი ახლით იცვლება, მაშინ კეთდება შეფასება, უნდა მოხდეს თუ არა ფინანსური აქტივის აღიარების შეწყვეტა (იხ. შენიშვნა 3 (d)(iii)) და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი ანგარიშდება შემდეგნაირად:

- თუ მოსალოდნელი რესტრუქტურიზაცია არ გამოიწვევს არსებული აქტივის აღიარების შეწყვეტას, მაშინ შეცვლილი ფინანსური აქტივიდან მისაღები მოსალოდნელი ფულადი სახსრები ჩათვლილია მიმდინარე აქტივისგან მიღებული ფულადი დანაკლისის გაანგარიშებაში (იხ. შენიშვნა 4).
- თუ მოსალოდნელი რესტრუქტურიზაცია გამოიწვევს არსებული აქტივის აღიარების შეწყვეტას, მაშინ ახალი აქტივის მოსალოდნელი სამართლიანი ღირებულება განიხილება როგორც საბოლოო ფულადი ნაკადი არსებული ფინანსური აქტივიდან მისი აღიარების შეწყვეტის მომენტში. ეს ოდენობა ჩათვლილია მიმდინარე ფინანსური აქტივისგან მიღებულ ფულად დანაკლისში, რომელიც დისკონტირებულია მოსალოდნელი აღიარების შეწყვეტის თარიღიდან ანგარიშგების წარდგენის თარიღამდე არსებული ფინანსური აქტივის საწყისი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

კრედიტით გაუფასურებული ფინანსური აქტივები

ყოველი სააღრიცხვო პერიოდის დასაწყისში „კომპანია“ აფასებს არის თუ არა ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები („მე-3 დონის“ ფინანსური აქტივები) გაუფასურებული კრედიტით. ფინანსური აქტივი „გაუფასურებულია კრედიტით“ როდესაც ფინანსური აქტივის სამომავლო ფულად ნაკადებზე საზიანო გავლენის მქონე ერთ ან მეტ შემთხვევას ჰქონდა ადგილი.

მტკიცებულებანი, რომ ფინანსური აქტივი „გაუფასურებულია კრედიტით“, ჩამოთვლილია ქვემოთ:

- მსესხებლის გარდაცვალება, მსესხებლის კომპანიის ლიკვიდაცია (თუ იურიდიული ერთეულია);
- სესხები 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით;
- ეკონომიკურ ზარალთან დაკავშირებული სესხის რესტრუქტურზაცია;
- გაკოტრების და/ან იურიდიული პროცესები, რამაც შეიძლება ხელი შეუშალოს კომპანიას ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებაში;
- თაღლითობა ან სხვა ფორსმაჟორული სიტუაცია, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს კომპანიის გადახდისუნარიანობაზე.

მსესხებლის ფინანსური მდგომარეობის გაუარესების გამო პირობებშიცვლილი სესხი ითვლება „კრედიტით გაუფასურებულად“, გარდა იმ შემთხვევებისა, როცა კონტრაქტით გათვალისწინებული ფულადი ნაკადების ვერ მიღების რისკი მნიშვნელოვნადაა შემცირებული და არ არის გაუფასურების სხვა ნიშნები.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარდგენა

ზარალის რეზერვები მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში შემდეგნაირად:

- *ფინანსური აქტივები შეფასებული ამორტიზირებული ღირებულებით: როგორც გამოქვითვა აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულებიდან.*

ჩამოწერა

სესხები და ფასიანი ქაღალდები ჩამოიწერება (მთლიანად ან ნაწილობრივ) როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი ფინანსური აქტივის ნაწილობრივი ან მთლიანი აღდგენისა. ეს არის ისეთი შემთხვევა, როდესაც „კომპანია“ ვარაუდობს, რომ მსესხებელს არ აქვს შესაბამისი აქტივი ან შემოსავალის წყარო, რითაც იგი უზრუნველყოფს ფულადი ნაკადების გენერირებას იმისთვის, რომ დაფაროს ჩამოწერის საგანი. აღნიშნული შეფასება ხორციელდება ინდივიდუალური აქტივების დონეზე.

ადრე ჩამოწერილი ოდენობების აღდგენა შედის „ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურების ზარალში“ მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

ჩამოწერილი ფინანსური აქტივები შეიძლება კიდევ დაექვემდებაროს აღსრულების მცდელობას „კომპანიის“ მხრიდან ვადაგასული თანხების ამოღების პროცედურების შესაბამისად.

2018 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული პოლიტიკა

გაუფასურება

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს „კომპანია“ აფასებს, არსებობს თუ არა ობიექტური მტკიცებულება იმისა, რომ ფინანსური აქტივები ან აქტივების ჯგუფი, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით მოგება ან ზარალში ასახვით, გაუფასურდა.

ფინანსური აქტივი ან ამგვარი აქტივების ჯგუფი გაუფასურებულად მიიჩნევა მხოლოდ და მხოლოდ მაშინ, თუ არსებობს გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება ერთი ან მეტი მოვლენის შედეგად, რომელსაც ადგილი ჰქონდა აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ („ზარალის დადგომის შემთხვევა“) და ზარალის დადგომის ეს შემთხვევა გავლენას ახდენს ფინანსური აქტივიდან მომავალში მოსალოდნელ შეფასებულ ფულად ნაკადებზე, რომელთა საიმედოდ შეფასება შესაძლებელია.

გაუფასურების არსებობის ობიექტური ნიშანი შეიძლება იყოს ის ფაქტი, რომ მსესხებელი ან მსესხებელთა ჯგუფი განიცდის მნიშვნელოვან ფინანსურ სირთულეებს, არღვევს სესხის პროცენტის ან ძირითადი თანხის გადახდის ვალდებულებას, არსებობს გაკოტრების ან სხვა სახის ფინანსური რეორგანიზაციის მაღალი ალბათობა და ხელთ არსებული მონაცემები მიუთითებს ფულადი სახსრების მოსალოდნელი მომავალი ნაკადების შემცირებაზე, მაგალითად, როგორცაა ცვლილებები ვადაგადაცვილების დონეში ან ეკონომიკურ პირობებში, რომლებიც უკავშირდება დეფოლტს.

„კომპანია“, პირველ რიგში, განსაზღვრავს გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება არსებობს განცალკევებით, ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი სესხებისა და მოთხოვნებისათვის, თუ ინდივიდუალურად ან ერთიანად სესხებისა და მოთხოვნებისათვის, რომლებიც ინდივიდუალურად მნიშვნელოვან აქტივებს არ წარმოადგენენ. თუ „კომპანია“ განსაზღვრავს, რომ არ არსებობს ინდივიდუალურად შეფასებული სესხების ან მოთხოვნების (მიუხედავად იმისა, მნიშვნელოვანია თუ არა) გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება, ის სესხს აერთიანებს მსგავსი საკრედიტო რისკების მქონე სესხებსა და მოთხოვნებში და გაუფასურების თვალსაზრისით ერთობლივად აფასებს მათ. აქტივები, რომლებიც ინდივიდუალურად ფასდება გაუფასურების კუთხით და რომლებისთვისაც ხდება და გრძელდება გაუფასურების ზარალის აღიარება, მხედველობაში არ მიიღება გაუფასურების ერთიანი შეფასებისას.

იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს სესხთან ან მოთხოვნასთან დაკავშირებით გაუფასურების ზარალის დადგომის ობიექტური მტკიცებულება, ამ ზარალის ოდენობა განისაზღვრება, როგორც სხვაობა სესხის ან მოთხოვნის საბალანსო ღირებულებასა და სესხის ან მოთხოვნის დისკონტირებული მომავალი სავარაუდო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის, თავდაპირველი გარანტიებიდან და უზრუნველყოფიდან ამოღებადი მომავალი ფულადი ნაკადების გათვალისწინებით, რომელიც დისკონტირებულია სესხის ან მოთხოვნის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

მოსალოდნელი ფულადი ნაკადების გაანგარიშების საფუძველს წარმოადგენს ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ფულადი ნაკადები და მიმდინარე ეკონომიკური პირობების ამსახველი შესაბამისი შესამჩნევი მონაცემების საფუძველზე დაკორექტირებული ისტორიული ზარალი. ზოგ შემთხვევაში, სესხზე ან მოთხოვნაზე დამდგარი გაუფასურების ზარალის ოდენობის შესაფასებლად საჭირო მონაცემები შეზღუდულია ან სრულად აღარ შეესაბამება მიმდინარე მდგომარეობას. ეს შეიძლება მოხდეს იმ შემთხვევაში, როცა მსესხებელს აქვს ფინანსური პრობლემები და მსგავს მსესხებელთან დაკავშირებული მხოლოდ რამდენიმე ისტორიული მონაცემი არსებობს. ამ შემთხვევაში, გაუფასურების ზარალის ოდენობის განსაზღვრის მიზნით, „კომპანია“ ეყრდნობა საკუთარ გამოცდილებასა და მსჯელობას.

სესხებსა და მოთხოვნებთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალი აღიარებულია მოგება ან ზარალის ანგარიშგებაში და აღდგენილია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ანაზღაურებადი ღირებულების შემდგომი ზრდა შეიძლება ობიექტურად უკავშირდებოდეს აღნიშნული გაუფასურების ზარალის აღიარების შემდეგ მომხდარ მოვლენას.

მაშინ, როდესაც სესხის ამოღება შეუძლებელია, ხდება მისი ჩამოწერა სესხის გაუფასურების რეზერვების მიმართ. „კომპანია“ ჩამოწერს სესხის დარჩენილ ნაწილს (და სესხის გაუფასურების შესაბამის რეზერვს), როდესაც ხელმძღვანელობა დაადგენს, რომ შეუძლებელია სესხის ამოღება და როდესაც შესრულდება სესხის ამოსაღებად გამიზნული ყველა მოქმედება.

(e) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს სალაროში და ბანკებში შეუზღუდავ მიმდინარე ანგარიშებზე არსებულ ბანკნოტებს და ხურდა ფულს, რომელთა საწყისი დაფარვის ვადა სამ თვეზე ნაკლებია. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აისახება ამორტიზირებული ღირებულებით.

(f) მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

2018 წლის 1 იანვრიდან გამოყენებული პოლიტიკა

„მომხმარებლებზე გაცემული სესხები“-ს მუხლი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოიცავს ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულ მოხმარებლებზე გაცემულ სესხებს (იხ. შენიშვნა 3(d)(i)); ისინი თავდაპირველად შეფასებულია სამართლიან ღირებულებას დამატებული ზრდადი პირდაპირი გარიგების ხარჯები, და მაშასადამე მათი ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური პროცენტის მეთოდის გამოყენებით.

2018 წლის 1 იანვრამდე გამოყენებული პოლიტიკა

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები წარმოადგენს არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს ფიქსირებული ან ცვალებადი გადახდებით, რომლებიც არ არის კოტირებული მოქმედ ბაზარზე და „კომპანია“ არ ისახავს მიზნად მათ დაუყოვნებლივ ან უახლოეს პერიოდში გაყიდვას.

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები მოიცავს „სესხები და მოთხოვნებად“ კლასიფიცირებულ სესხებს.

მომხმარებლებზე გაცემული სესხები თავდაპირველად აისახება სამართლიანი ღირებულებით, ხოლო შემდგომ ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

(g) ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

(i) საკუთრებაში არსებული აქტივები

ძირითადი საშუალებების ერთეულები აღიარდება თვითღირებულებას გამოკლებული აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების ზარალი.

როდესაც ძირითადი საშუალების ერთეულები მოიცავენ ძირითად კომპონენტებს სხვადასხვა სასარგებლო მომსახურების ვადით, ისინი აღირიცხებიან ძირითადი საშუალების ცალკე ერთეულად.

(ii) ცვეთა

ცვეთა აისახება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის გამოყენებით ცალკეული აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში. ცვეთის დარიცხვა იწყება ძირითადი საშუალების შეძენის მომენტიდან, ან „კომპანიის“ შიგნით შექმნილი აქტივების შემთხვევაში, იმ დროიდან, როდესაც აქტივი დასრულებულია და მზად არის გამოსაყენებლად. ძირითადი საშუალებების სავარაუდო მომსახურების ვადები არის შემდეგი:

- კომპიუტერი და ტექნიკა	3 წელი;
- საოფისე აღჭურვილობა	5 წელი;
- საიჯარო ქონების გაუმჯობესება	5 წელი;
- სხვა	7 წელი.

საიჯარო გაუმჯობესებების ცვეთის დარიცხვა ხდება იჯარისა და მომსახურების ვადას შორის უფრო მცირე პერიოდისთვის.

ცვეთის მეთოდები, მომსახურების ვადები და ნარჩენი ღირებულება განიხილება ყოველი ანგარიშგების თარიღისთვის და კორექტირდება საჭიროების მიხედვით.

(iii) არამატერიალური აქტივები

შეძენილი არამატერიალური აქტივები ცხადდება დაგროვილი ამორტიზაციისა და გაუფასურების ზარალის გამოკლებით.

შეძენილი კომპიუტერული პროგრამული უზრუნველყოფის ლიცენზიები კაპიტალიზირდება შესაძენად გაწეული და კონკრეტული პროგრამული უზრუნველყოფის გამოყენების დაწყებისთვის საჭირო ხარჯების საფუძველზე.

ამორტიზაცია ერიცხება მოგებას ან ზარალს წრფივი მეთოდის გამოყენებით არამატერიალური აქტივების სასარგებლო მომსახურების ვადის გათვალისწინებით. სასარგებლო მომსახურების ვადა არის 10 წელი.

(h) დასაკუთრებული უზრუნველყოფა

დასაკუთრებული უზრუნველყოფა ძირითადად წარმოადგენს არაფინანსურ აქტივებს, რომლებსაც „კომპანია“ იღებს ვადაგადაცდილებული სესხების დასაფარად. ეს აქტივები თავდაპირველად აღიარდება შესაბამისი სესხის წმინდა საბალანსო ღირებულებით და შეიტანება სხვა აქტივების კატეგორიაში. აქტივები, რომლების ამოღებაც მოსალოდნელია ძირითადად გაყიდვით ან დისტრიბუციით და არა განგრძობითი მოხმარებით - კლასიფიცირდება როგორც „გასაყიდად ან სადისტრიბუციოდ ფლობილი“. ასეთი აქტივები ძირითადად ფასდება საბალანსო ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესი თანხით. გაუფასურება განიხილება როგორც გასაყიდად ფლობილად კლასიფიკაციის მომენტში, ასევე ამის შემდგომ. გაუფასურების ზარალი გამოითვლება როგორც სხვაობა აქტივების/გასაყიდი ჯგუფის საბალანსო ღირებულებასა და სამართლიან ღირებულებას გამოკლებული სარეალიზაციო ღირებულებას შორის. ნებისმიერი წარმოშობილი გაუფასურების ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

(i) საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი მოიცავს აქციონერების მიერ „კომპანიის“ რეგისტრაციისას უფლებამოსილ კაპიტალს. საწესდებო კაპიტალი კლასიფიცირდება, როგორც საკუთარი კაპიტალი.

(i) დივიდენდები

„კომპანიის“ შესაძლებლობა, გამოაცხადოს და გადაიხადოს დივიდენდი, ექვემდებარება საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ წესებსა და რეგულაციებს.

დივიდენდები აღირიცხება შესაბამისი გაუნაწილებელი მოგების სახით მათი გამოცხადების მომენტში.

(j) სამართლიანი ღირებულების შეფასების პრინციპები

სამართლიანი ღირებულება არის საფასური, რომელიც მიღებული იქნება აქტივის გაყიდვისას ან გადახდილი იქნება ვალდებულების გადასაცემად ორგანიზებულ ოპერაციაში საბაზრო მონაწილეებს შორის შეფასების დღეს, ან ასეთის არ არსებობის შემთხვევაში იმ ბაზრის მიხედვით რომელზეც აქვს წვდომა „კომპანიას“ და ყველაზე ხელსაყრელია მოცემული თარიღისათვის. ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება ასახავს შეუსრულებლობის რისკს.

როცა შესაძლებელია, ინსტრუმენტის სამართლიან ღირებულებას „კომპანია“ განსაზღვრავს მოცემული ინსტრუმენტის მოქმედ ბაზარზე კოტირებული ფასით. ბაზარი მოქმედად ითვლება, თუ აქტივებისა და ვალდებულებების ოპერაციები მიმდინარეობს საკმარისი სიხშირითა და მოცულობით, რათა უზრუნველყოს ინფორმაცია ფასების თაობაზე მუდმივ რეჟიმში.

თუ მოქმედ ბაზარზე არ არსებობს კოტირებული ფასი, „კომპანია“ სამართლიან ღირებულებას განსაზღვრავს შეფასების მეთოდების გამოყენებით. შერჩეული შეფასების მეთოდი მაქსიმალურად იყენებს დაკვირვებად საბაზრო მონაცემებს, მინიმალურად ეყრდნობა არასაბაზრო მონაცემებს და ითვალისწინებს ყველა იმ ფაქტორს, რომლებსაც ბაზრის მონაწილეები ფასის დადგენისას მიიღებდნენ მხედველობაში.

თავდაპირველი აღიარებისას ამა თუ იმ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულების საუკეთესო მტკიცებულება არის გარიგების ფასი, ანუ გადახდილი ან მიღებული საკომპენსაციო თანხის სამართლიანი ღირებულება. თუ „კომპანია“ გადაწყვეტს, რომ სამართლიანი ღირებულება თავდაპირველი აღიარებისას განსხვავდება გარიგების ფასისგან, და სამართლიანი ღირებულება არ დასტურდება იდენტურ აქტივზე ან ვალდებულებაზე მოქმედ ბაზარზე არსებული კოტირებული ფასით, ასევე ეს ღირებულება არ ეფუძნება შეფასებას ისეთი მეთოდის საფუძველზე, რომლის ცვლადებიც მოიცავენ მხოლოდ დაკვირვებადი ბაზრების მონაცემებს; ასეთ შემთხვევაში ფინანსური ინსტრუმენტი თავდაპირველად შეფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რომელიც დაკორექტირდება სხვაობით ამ ღირებულებასა და გარიგების ღირებულებას შორის. ნებისმიერი სხვაობა ამ ღირებულებასა და შეფასების მეთოდით მიღებულ თავდაპირველ ღირებულებას შორის მოგვიანებით სათანადო წესით აღიარდება მოგებაში ან ზარალში, ინსტრუმენტის სასიცოცხლო ვადის განმავლობაში, მაგრამ არაუგვიანეს იმ დროისა, როცა შეფასება მთლიანად ეყრდნობა დაკვირვებადი ბაზრის მონაცემებს ან როდესაც გარიგება დაიხურება.

(k) შესადარისი ინფორმაცია

ფასს 9-ის დანერგვის შედეგად „კომპანიამ“ შეცვალა ზოგიერთი მუხლის წარდგენა ფინანსური ანგარიშგების პირველად ფორმებში. შესადარისი ინფორმაცია გადაანგარიშებულია, რომ შეესაბამებოდეს მიმდინარე წარდგენაში ცვლილებებს.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების წარდგენაში ძირითადი ცვლილებების გავლენა აღწერილია მე-5 შენიშვნაში.

მოგება ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგების წარდგენაში ძირითადი ცვლილებების გავლენა 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის შემდეგი:

- „საპროცენტო შემოსავალი“ წარმოდგენილია, როგორც „ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით დათვლილი საპროცენტო შემოსავალი“;
- „გაუფასურების ზარალი“ წარმოდგენილია, როგორც „გაუფასურების ზარალი სასესხო ფინანსურ აქტივებზე და სასესხო ვალდებულებებზე“.

(l) გამოცემული, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესული ახალი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

არსებობს რიგი ახალი სტანდარტები და კორექტირებები სტანდარტებში, რომლებიც 2019 წლის 1 იანვრიდან, და ყოველი მომდევნო წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის, შევიდა ძალაში (უფრო ადრეული მიღებაც ნებადართულია). თუმცა „კომპანიას“ ჯერ არ ჰქონდა ეს ცვლილებები მიღებული ამ ფინანსური ანგარიშგებების მომზადებისას, ფასს 9-ის კორექტირების გარდა, რომელმაც გავლენა იქონია უარყოფითი ანაზღაურების მქონე წინასწარი გადახდების მახასიათებლებზე 2017 წლის ოქტომბერში.

ფასს 16 - იჯარა

ფასს 16 განსაზღვრავს ერთჯერად, საბალანსო იჯარის აღრიცხვის მოდელს იჯარებისთვის. მოიჯარე აღიარებს გამოყენების უფლების მქონე აქტივს, რომელიც წარმოადგენს მის უფლებას ისარგებლოს ქვემდებარე აქტივით და საიჯარო ვალდებულებას, რომელიც საიჯარო გადახდების განხორციელების ვალდებულებას წარმოადგენს. არსებობს აღიარების გამონაკლისები მოკლევადიანი იჯარებისთვის და დაბალი ღირებულების მქონე საიჯარო ერთეულებისთვის. მეიჯარის სააღრიცხვო პროცედურები არსებულ სტანდარტს ჰგავს - ე.ი. მეიჯარე განაგრძობს იჯარების ფინანსური ან საოპერაციო იჯარებად კლასიფიცირებას.

ფასს 16 ჩაანაცვლებს შემდეგ არსებულ სტანდარტებს და ინტერპრეტაციებს: ბასს 17 (იჯარები), ფასიკ 4 (როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას), იმკ 15 (საოპერაციო იჯარა - სტიმულირება) და იმკ 27 (გარიგების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას).

სტანდარტი ძალაში შედის 2019 წლის პირველი იანვრიდან. უფრო ადრეული მიღებაც ნებადართულია. მოსალოდნელია, რომ ფასს 16-ს არ ექნება მატერიალური ეფექტი ფინანსურ ანგარიშგებაზე „კომპანიის“ მიერ სტანდარტის პირველად შემოღების პერიოდში.

სხვა სტანდარტები

- ფასიკ 23 გაურკვეველობა საგადასახადო მიდგომებში;
- „გრძელვადიანი პროცენტები მეკავშირე და ერთობლივ საწარმოებში“ (ბასს 28-ის კორექტირებები);
- გეგმის კორექტირება, შემცირება ან გაქვითვა (ბასს 19-ის კორექტირებები);
- ფასს-ების ყოველწლიური გაუმჯობესებები 2015-2017 ციკლი - სხვადასხვა სტანდარტები;
- კორექტირებები ფასს სტანდარტების კონცეპტუალური ჩარჩოს მითითებებში.

არ არის მოსალოდნელი, რომ ზემოთ მოცემულ შეცვლილ სტანდარტებსა და ინტერპრეტაციებს მნიშვნელოვანი გავლენა ექნებათ „კომპანიის“ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

4 ფინანსური რისკის მიმოხილვა

ეს შენიშვნა ასახავს ინფორმაციას „კომპანიის“ ფინანსურ რისკებზე დაქვემდებარების შესახებ. „კომპანიის“ ფინანსური რისკების მართვის სტრუქტურაზე ინფორმაციისთვის, იხ. შენიშვნა 17.

საკრედიტო რისკი - მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალიდან წარმოშობილი თანხები

გაუფასურების დასადგენად გამოყენებული მონაცემები, ვარაუდები და მეთოდები

იხ. სააღრიცხვო პოლიტიკა შენიშვნა 3 (d)(iv))-ში.

საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდა

იმის განსაზღვრისთვის, მოხდა თუ არა ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკის (დეფოლტის რისკის) თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მნიშვნელოვანი ზრდა, „კომპანია“ იყენებს გონივრულ და დასაბუთებულ ინფორმაციას, რომლის მოპოვებაც შესაძლებელია არაჯეროვანი ხარჯების ან ძალისხმევის გარეშე. ასეთი მონაცემები მოიცავს ხარისხობრივ და რაოდენობრივ ინფორმაციასა და ანალიზის, რომელიც ეფუძნება „კომპანიის“ ისტორიულ გამოცდილებას, კრედიტის საექსპერტო შეფასებას და მომავალზე ორიენტირებულ ინფორმაციას.

„კომპანია“ აღიარებს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას შემდეგი კრიტერიუმების საფუძველზე:

- მისი ფინანსური მაჩვენებელი გაუარესებულია და ფაქტიური დავალიანება რესტრუქტურისებულია, თუმცა მნიშვნელოვანი ეკონომიკური ზარალი არ დამდგარა;
- დავალიანება 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებულია; და
- არსებობს სხვა სისუსტეები, რომლებსაც ნეგატიური გავლენა აქვთ მსესხებლის გადახდისუნარიანობაზე.

დეფოლტის ალბათობის მაჩვენებლების ვადიანობის განსაზღვრა (კლიენტებზე გაცემული სესხებისთვის)

სესხების დეფოლტის ალბათობის მოდელირება დაფუძნებულია თითოეული სესხის სეგმენტის ჯგუფური ანალიზის მეთოდზე. დეფოლტის განმარტების მიხედვით, დეფოლტის ალბათობა დაფუძნებულია ისტორიული ყოველთვიური მიგრაციის ანალიზზე წინა სამი წლის პერიოდის სეგმენტების დეფოლტის მიხედვით. იმ სეგმენტებისთვის, რომლებისთვისაც არ არსებობს საკმარისი ისტორიული მონაცემები, პერიოდი განსხვავდება იმის მიხედვით, თუ რომელი პერიოდიდან არსებობს ფაქტობრივი მონაცემები.

ყველა სეგმენტისთვის გამოითვლებოდა ისტორიული საშუალო ყოველთვიური მატრიცა და დეფოლტის ალბათობა სასურველი პერიოდისთვის განისაზღვრებოდა მატრიცის ექსტრაპოლირებით (1 წელი და მთლიანი სასიცოცხლო ციკლი).

დადგენა არსებითად გაიზარდა თუ არა საკრედიტო რისკი

ყოველი საანგარიშგებო თარიღისთვის „კომპანია“ აფასებს არსებითად გაიზარდა თუ არა საკრედიტო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ. არსებითი მნიშვნელობა განსხვავებულია სესხების გაცემის სხვადასხვა ტიპებისთვის, კონკრეტულად კი ბიზნეს და სამომხმარებლო სეგმენტებისთვის. „კომპანია“ ფინანსურ აქტივზე ვადაგადაცილების სტატუსს (30 დღეზე მეტი) იყენებს „backstop“ ინდიკატორად, ასევე გამოიყენება სხვა ხარისხობრივი ინდიკატორები, რათა შეფასდეს რამდენად მნიშვნელოვნად გაიზარდა საკრედიტო რისკი.

დეფოლტის განმარტება

„კომპანია“ სესხს დეფოლტირებულად განიხილავს, ერთ-ერთი შემდეგი ვითარების წარმოშობის შემთხვევაში:

- სესხები 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით;
- გაკოტრების პროცედურები და/ან სამართლებრივი პროცედურები, რომლებმაც შესაძლოა იმოქმედონ კომპანიის მიერ ვალდებულებების შესრულების უნარზე;
- მსესხებლის გარდაცვალება, მსესხებლის კომპანიის ლიკვიდაცია (იურიდიული პირის შემთხვევაში);
- თაღლითობა ან სხვა ფორსმაჟორული სიტუაცია, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს კომპანიის გადახდისუნარიანობაზე.

დეფოლტის სტატუსი ფასდება რეგულარულად (ყოველწლიურად).

„კომპანია“ უნდა აღრიცხოს თუ რა კრიტერიუმის დარღვევის გამო გახდა სესხი დეფოლტირებული.

მომავალი ტენდენციების გათვალისწინება

„კომპანია“ ითვალისწინებს მომავალ ტენდენციებს იმის დასადგენად, თუ რამდენად მნიშვნელოვნად გაიზარდა საკრედიტო რისკი მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, ასევე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად.

„კომპანიის“ ექსპერტების მიერ ხდება მომავალი ტენდენციების შეფასება. შეფასება დამოკიდებულია გარე ინფორმაციაზე. გარე ინფორმაცია შესაძლოა მოიცავდეს ეკონომიკურ მონაცემებს და ქვეყნის სამთავრობო და საფინანსო ორგანოების მიერ გამოქვეყნებულ პროგნოზებს, როგორცაა მაგ. საქართველოს ეროვნული ბანკი.

ფინანსური ინსტრუმენტების თითოეული პორტფელისთვის „კომპანიამ“ მოახდინა საკრედიტო რისკის მთავარი დრაივერის იდენტიფიცირება, ისტორიული მონაცემებისა და მაკროეკონომიკური მოვლენების საკრედიტო რისკზე გავლენების შეფასების საფუძველზე.

მაკროეკონომიკური პარამეტრების (როგორცაა ინფლაცია, ვალუტის გაუფასურება) შეფასებამ აჩვენა, რომ არცერთს არ აქვს სტატისტიკურად არსებითი გავლენა პორტფელის დეფოლტის ალბათობაზე. გასული 2 წლის ისტორიულმა კორელაციამ არ აჩვენა მნიშვნელოვანი კავშირი მაკროეკონომიკურ ფაქტორებსა და დეფოლტის ალბათობას შორის.

როდესაც კორელაცია დადგენილია, ისტორიული კორელაციის მიხედვით, დეფოლტის ალბათობა კორექტირდება „Vasicek“-ის მოდელის გამოყენებით. „Vasicek“-ის მოდელი იყენებს კორელაციას მაკროეკონომიკურ პარამეტრსა და დეფოლტის ალბათობას შორის, რომელიც რეგრესიულ (უმცირეს კვადრატთა) ანალიზით შეფასდა, შემდეგ ახდენს დეფოლტის ალბათობის კორექტირებას ისტორიული კავშირების გათვალისწინებით, სამომავლო მშპ-ზე დაყრდნობით.

მოდელიზირებული ფინანსური აქტივები

სესხის სახელშეკრულებო პირობები შესაძლებელია შეიცვალოს რიგი მიზეზების გამო, როგორცაა საბაზრო პირობების ცვლა, კლიენტების შენარჩუნება და სხვა ფაქტორები, რომლებიც არ არიან დაკავშირებული კლიენტის მიმდინარე ან პოტენციურ საკრედიტო გაუარესებასთან. არსებული სესხის აღიარება, რომლის პირობებიც შეიცვალა, შესაძლებელია შეწყდეს და ახალ სესხად აღიარებულ იქნას მოდიფიცირებული სესხი, სამართლიანი ღირებულებით, 3(d)(iii) შენიშვნაში მოყვანილი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად.

„კომპანია“ ახდენს სამომხმარებლო სესხების პირობების ცვლილებას ფინანსურ სირთულეების მქონე კლიენტებისთვის, რათა გაზარდოს სესხის ამოღების შესაძლებლობები და მოახდინოს დეფოლტის რისკის მინიმიზება. „კომპანიის“ რესტრუქტურის პოლიტიკის მიხედვით, სესხის პირობების ცვლილება ხდება, თუ მსესხებელი დეფოლტშია, ან არსებობს დეფოლტის მაღალი რისკი, არსებობს მონაცემები, რომ მსესხებელმა გააკეთა ყველა გონივრული ქმედება არსებული საკონტრაქტო ვალდებულების მიხედვით ვალის გასტუმრებისთვის და იგი შეძლებს განახლებული სასესხო პირობების დაკმაყოფილებას.

შეცვლილი პირობები, როგორც წესი, გულისხმობს დაფარვის ვადის გახანგრძლივებას, და საპროცენტო გადახდების განრიგის ცვლილებას. სესხის პირობების ცვლილება საკრედიტო რისკის არსებითი ზრდის ხარისხობრივი მახასიათებელია, ისევე როგორც დეფოლტი ან სესხის გაუფასურება. შესაბამისად, „კომპანია“ ასეთ კლიენტს არასტანდარტულად მიიჩნევს და მეორე ეტაპზე გადაჰყავს.

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასება

მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოსათვლელად გამოიყენება შემდეგი ცვლადი მონაცემები:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები (EAD).

რისკზე დაქვემდებარების 1-ლი ეტაპის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება 12 თვეში დეფოლტის ალბათობის დანაკარგებზე დეფოლტის შემთხვევაში და დეფოლტს დაქვემდებარებულ თანხებზე გადამრავლებით. არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი გამოითვლება არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობის დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში და დეფოლტს დაქვემდებარებულ თანხებზე გადამრავლებით. „კომპანია“ ასევე ადისკონტირებს დეფოლტს დაქვემდებარებულ თანხებს დეფოლტის თარიღიდან საანგარიშგებო თარიღამდე.

დეფოლტის ალბათობის დადგენის მეთოდოლოგია აღწერილია ზემოთ „დეფოლტის ალბათობის მაჩვენებლების ვადიანობის განსაზღვრა“ სათაურის ქვეშ.

საკრედიტო ზარალის გამოთვლის მიზნებისთვის, ზარალი სესხებზე ფასდება ჯგუფურად სეგმენტების მიხედვით.

„კომპანია“ ადგენს დანაკარგებს დეფოლტის შემთხვევაში დეფოლტირებული კლიენტების ისტორიული აღდგენების სტატისტიკაზე დაყრდნობით. „ვინტაჟ“ მიდგომით გამოყვანილია აღდგენილი დეფოლტირებული სესხის არსებობის მანძილზე სასესხო პორტფოლიოს პროცენტულობა. სესხები დაჯგუფებულია დეფოლტის წლების მიხედვით და გადახდის ოდენობები მიბმულია თითოეულ ჯგუფზე. ახლად დეფოლტირებული პორტფოლიოებისთვის გამოიყენება სტატისტიკური მონაცემები მომავალი აღდგენების პროგნოზირებისთვის. საბოლოოდ, ფულადი ნაკადების დისკონტირებისთვის გამოიყენება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი და დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების გამოსათვლელად გაყოფილია დეფოლტირებულ პორტფელზე.

დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები (EAD) ასახავს მოსალოდნელ დაქვემდებარებას დეფოლტის შემთხვევაში. დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები გამოითვლება ყველა პროდუქტისთვის ცალ-ცალკე მათი საშუალო დარჩენილი არსებობის ვადის გათვალისწინებით, თითოეულ სასიცოცხლო პერიოდზე. სესხის გაცემიდან საშუალო დეფოლტის პერიოდის დასათვლელად გამოიყენება ისტორიული მონაცემები. სხვადასხვა წლების მონაცემების შეფასებამ აჩვენა, რომ წელიწადის შუა პერიოდი არის დეფოლტის მომენტი. შესაბამისად, ეს მომენტი გამოიყენება დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხების დასათვლელად გეგმით გათვალისწინებული ძირითადი თანხების გამოკლებით (სავარაუდო ვადაგადაცილების პერიოდამდე) და სამი თვის დარიცხული პროცენტის დამატებით (სავარაუდო ვადაგადაცილების პერიოდიდან სესხის გადეფოლტების პერიოდამდე).

ზარალის რეზერვი

შემდეგი ცხრილი მოიცავს ზარალის რეზერვის შეჯერებას საწყისი ნაშთიდან საბოლოო ნაშთამდე ფინანსური ინსტრუმენტების ტიპის მიხედვით. შესადარისი ოდენობები 2017 წლისთვის წარმოადგენს საკრედიტო ზარალის რეზერვის ანგარიშს და ასახავს შეფასების პრინციპს ბასს 39-ის მიხედვით.

ლარი	2018				2017
	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ	სულ
სესხები მომხმარებლებზე					
ამორტიზირებული ღირებულებით					
ნაშთი 1 იანვარს	43,908	58,715	93,628	196,251	90,192
გადასვლა ეტაპი 1-ზე	1,906	(1,157)	(749)	-	-
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(4,438)	5,563	(1,125)	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(4,448)	(3,328)	7,776	-	-
ზარალის რეზერვის წმინდა					
გადაანგარიშება	(26,040)	(10,153)	47,466	11,273	34,729
შექმნილი ან შეძენილი ახალი					
ფინანსური აქტივები	90,140	-	-	90,140	74,840
გადასვლა ეტაპი 2-ზე	(11,602)	11,602	-	-	-
გადასვლა ეტაპი 3-ზე	(37,952)	-	37,952	-	-
ჩამოწერა	-	-	-	-	-
ნაშთი 31 დეკემბერს	51,474	61,242	184,948	297,664	199,761

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტსი
 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული
 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

შემდეგი ცხრილი ასახავს ზემოთ მოყვანილ ცხრილებში ასახული ოდენობების (რომლებიც აჯერებს ფინანსური ინსტრუმენტების თითოეული კლასის ზარალის რეზერვების საწყის და საბოლოო ნაშთებს) შეჯერებას.

ლარი	სესხები მომხმარებლებზე ამორტიზირებული ღირებულებით- საცალო მომხმარებლები		სულ
ზარალის რეზერვის წმინდა გადაანგარიშება	11,273		11,273
შექმნილი ან შეძენილი ახალი ფინანსური აქტივები	90,140		90,140
სულ	101,413		101,413

არსებითი ცვლილებები მომხმარებლებზე გაცემული ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული სესხების მთლიან საბალანსო ღირებულებაში განმარტებულია ქვემოთ.

პერიოდის განმავლობაში დიდი მოცულობით გაცემულმა სესხებმა გაზარდა მომხმარებლებზე გაცემული სასესხო პორტფელის მთლიანი ოდენობა 2,208 ათასი ლარით, რომელმაც თავის მხრივ გაზარდა ზარალის რეზერვის ოდენობაც 94 ათასი ლარით, 12-თვიანი დაანგარიშების მეთოდზე დაყრდნობით. ახალგაყვანილი სესხებიდან პერიოდის განმავლობაში დაიფარა 168 ათასი ლარი, რამაც 4 ათასი ლარით შეამცირა გაცემული სესხების ზარალის რეზერვის ოდენობა, 12-თვიანი დაანგარიშების მეთოდზე დაყრდნობით.

კრედიტის ხარისხის ანალიზი

შემდეგი ცხრილი ასახავს ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივების საკრედიტო ხარისხს 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ცხრილში წარმოდგენილი ოდენობები ასახავს ფინანსური აქტივების მთლიან საბალანსო ღირებულებას, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

ეტაპი 1, ეტაპი 2, ეტაპი 3 - ტერმინების განმარტება იხილეთ შენიშვნა 3(d)(iv)-ში.

ლარი	31 დეკემბერი 2018				31 დეკემბერი 2017
	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ	სულ
სესხები მომხმარებლებზე ამორტიზირებული ღირებულებით- ბიზნეს სესხები					
არავადაგადაცილებული	202,186	-	-	202,186	133,507
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	-	-	-	-	26,962
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	-	-	22,970	22,970	2,875
90 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით (რესტრუქტურისაციის სტატუსით)	-	237,534	-	237,534	397,103
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით (რესტრუქტურისაციის სტატუსით)	-	-	154,977	154,977	162,091
სულ საცალო მომხმარებლებზე გაცემული მთლიანი სესხები	202,186	237,534	177,947	617,667	722,538
ზარალის რეზერვი	(6,274)	(27,057)	(66,265)	(99,596)	(63,741)
საბალანსო ღირებულება	195,912	210,477	111,682	518,071	658,797

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტსი
 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული
 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

ლარი	31 დეკემბერი 2018				31 დეკემბერი 2017
	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ	სულ
სესხები მომხმარებლებზე					
ამორტიზირებული ღირებულებით–					
უმრავი ქონებით უზრუნველყოფილი					
სამომხმარებლო სესხები					
არავადაგადაცილებული	1,289,264	-	-	1,289,264	1,657,774
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	-	-	-	-	15,653
30-60 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	29,082	-	29,082	7,564
60-90 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	-	-	-	-
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	-	-	182,882	182,882	20,682
90 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით (რესტრუქტურიზაციის სტატუსით)	-	379,968	-	379,968	519,368
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით (რესტრუქტურიზაციის სტატუსით)	-	-	118,541	118,541	56,181
სულ საცალო მომხმარებლებზე	1,289,264	409,050	301,423	1,999,737	2,277,222
გაცემული მთლიანი სესხები	(9,114)	(17,640)	(70,039)	(96,793)	(25,640)
ზარალის რეზერვი	1,280,150	391,410	231,384	1,902,944	2,251,582

ლარი	31 დეკემბერი 2018				31 დეკემბერი 2017
	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ	სულ
სესხები მომხმარებლებზე					
ამორტიზირებული ღირებულებით–					
სხვა სამომხმარებლო სესხები					
არავადაგადაცილებული	984,919	-	-	984,919	925,918
30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით	109,324	-	-	109,324	61,880
30-60 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	38,976	-	38,976	57,794
60-90 დღემდე ვადაგადაცილებით	-	43,304	-	43,304	19,524
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით	-	-	139,804	139,804	38,427
90 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით (რესტრუქტურიზაციის სტატუსით)	-	98,429	-	98,429	140,216
90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით (რესტრუქტურიზაციის სტატუსით)	-	-	30,405	30,405	12,035
სულ საცალო მომხმარებლებზე	1,094,243	180,709	170,209	1,445,161	1,255,794
გაცემული მთლიანი სესხები	(36,086)	(16,545)	(48,644)	(101,275)	(110,380)
ზარალის რეზერვი	1,058,157	164,164	121,565	1,343,886	1,145,414

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „კომპანია“ არ ფლობდა ფინანსურ ინსტრუმენტებს რომლისთვისაც არ იყო ზარალის რეზერვი აღიარებული უზრუნველყოფის არსებობის გამო.

შემდეგი ცხრილი ასახავს 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ინფორმაციას მომხმარებლებზე გაცემულ სესხებზე, რომლებიც წარმოადგენენ გაუფასურებულ კრედიტს და მათთან დაკავშირებულ უზრუნველყოფაზე, რომლებიც ამცირებს პოტენციური ზარალის რისკს:

ლარი	მთლიანი საბალანსო გაუფასურების ღირებულება		უზრუნველყოფის სამართლიანი ღირებულება		სულ
	რეზერვი	ღირებულება	უმრავი ქონება	სულ	
ბიზნეს სესხები	177,947	(66,265)	111,682	111,662	111,662
უმრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სამომხმარებლო სესხები	301,423	(70,039)	231,384	231,223	231,223
სხვა სამომხმარებლო სესხები	170,209	(48,645)	121,564	-	-
მთლიანი სესხები					
მომხმარებლებზე,					
გაუფასურებული კრედიტით	649,579	(184,949)	464,630	342,885	342,885

ზემოთ მოცემული ცხრილები გამორიცხავს ნამეტ უზრუნველყოფას.

ამ პერიოდის განმავლობაში „კომპანიას“ არ შეუცვლია უზრუნველყოფის პოლიტიკები. დეტალებისთვის იხილეთ შენიშვნა 11(b).

5 ფასს 9-ზე გადასვლა

ფინანსური აქტივების და ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაცია ფასს 9-ის თავდაპირველი გამოყენებისას

შემდეგი ცხრილი ასახავს საწყის შეფასების კატეგორიებს ბასს 39 -ის მიხედვით და ახალ შეფასების კატეგორიებს ფასს 9-ის მიხედვით „კომპანიის“ ფინანსური აქტივებისათვის 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით.

ლარი	შენიშვნა 39-ის მიხედვით	თავდაპირველი კლასიფიკაცია ბასს 39-ის მიხედვით		თავდაპირველი საბალანსო ღირებულება ბასს 39-ის მიხედვით	ახალი საბალანსო ღირებულება ფასს 9-ის მიხედვით
		თავდაპირველი კლასიფიკაცია ბასს 39-ის მიხედვით	ახალი კლასიფიკაცია ფასს 9-ის მიხედვით	თავდაპირველი საბალანსო ღირებულება ბასს 39-ის მიხედვით	ახალი საბალანსო ღირებულება ფასს 9-ის მიხედვით
ფინანსური აქტივები					
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	10	სესხები და მოთხოვნები	ამორტიზირებული ღირებულება	371,860	371,860
სესხები		სესხები და მოთხოვნები	ამორტიზირებული ღირებულება		
მომხმარებლებზე	11	მოთხოვნები	ღირებულება	4,055,793	4,059,303
სხვა ფინანსური აქტივები	13	სესხები და მოთხოვნები	ამორტიზირებული ღირებულება	56,615	56,615
სულ ფინანსური აქტივები				4,484,268	4,487,778

ფინანსური ვალდებულებები

სესხები და კრედიტები	14	ამორტიზირებული ღირებულება	ამორტიზირებული ღირებულება	2,796,179	2,796,179
სხვა ფინანსური ვალდებულებები		ამორტიზირებული ღირებულება	ამორტიზირებული ღირებულება		
		ღირებულება	ღირებულება	29,352	29,352
სამართლიანი ღირებულებით მოგება ან ზარალში ასახვით		სამართლიანი ღირებულებით მოგება ან ზარალში	ღირებულებით მოგება ან ზარალში		
შეფასებული ფინანსური ვალდებულებები	15	ასახვით შეფასებული	შეფასებული (სავალდებულო)	7,866	7,866
სულ ფინანსური ვალდებულებები				2,833,397	2,833,397

შემდგომი ცხრილი აჯერებს საბალანსო ღირებულებებს ბასს 39-ის ფარგლებში საბალანსო ღირებულებებთან ფასს 9-ის ფარგლებში ფასს 9-ზე გადასვლისას 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით.

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტსი
 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული
 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

	საბალანსო ღირებულება ბასს 39 -ის მიხედვით 2017 წლის 31 დეკემბერს	რეკლასიფიკაცია	გადაფასება	საბალანსო ღირებულება ფასს 9-ის მიხედვით 2018 წლის 1 იანვარს
ლარი				
ფინანსური აქტივები				
ამორტიზირებული				
ღირებულება				
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები:	371,860	-	-	371,860
სესხები მომხმარებლებზე:				
საწყისი ნაშთი	4,055,793	-	-	-
გადაფასება	-	-	3,510	-
საბოლოო ნაშთი	-	-	-	4,059,303
სხვა ფინანსური აქტივები	56,615	-	-	56,615
სულ ამორტიზირებული				
ღირებულება	4,484,268	-	3,510	4,487,778

ფასს 9-ის გამოყენების შედეგად არ მომხდარა ფინანსური ვალდებულებების გადაანგარიშება ან რეკლასიფიკაცია.

შემდეგი ცხრილი აჯამებს ფასს 9-ზე გადასვლის გავლენას გაუნაწილებელი მოგების საწყის ნაშთზე. კაპიტალის სხვა ერთეულებზე არ ყოფილა ზეგავლენა.

ლარი	ფასს 9-ის გამოყენების გავლენა 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით
გაუნაწილებელი მოგება	
საბოლოო ნაშთი ბასს 39-ის მიხედვით (2017 წლის 31 დეკემბერი)	(830,663)
კლიენტებზე გაცემული სესხების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის აღიარება ფასს 9-ის მიხედვით	(3,510)
საწყისი ნაშთი ფასს 9-ის მიხედვით (2018 წლის 1 იანვარი)	(834,173)

შემდეგი ცხრილი აჯერებს:

- ფინანსური აქტივების საბოლოო გაუფასურების რეზერვს ბასს 39-ის მიხედვით 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის; და
- ფასს 9-ის მიხედვით დადგენილ მოსალოდნელ საწყის საკრედიტო ზარალს, 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით

ლარი	გაუფასურების რეზერვი და ანარიცხები			
	31 დეკემბერი 2017 (ბასს 39)	რეკლასიფიკაცია გადაანგარიშება		1 იანვარი 2018 (ფასს 9)
სესხები და მოთხოვნები ბასს 39-ის მიხედვით/ ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები ფასს 9-ის მიხედვით (მოიცავს ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს, სესხებს მომხმარებლებზე)	199,761	-	(3,510)	196,251
ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ჯამი	199,761	-	(3,510)	196,251

6 წმინდა საპროცენტო შემოსავალი

ლარი	2018	2017
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი		
სესხები გაცემული მომხმარებლებზე	1,710,183	1,543,462
საპროცენტო ხარჯი		
სესხები და კრედიტები	(363,178)	(355,170)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	1,347,005	1,188,292

7 პერსონალის ხარჯები

ლარი	2018	2017
თანამშრომლების ანაზღაურება	314,189	294,733

8 სხვა საერთო ადმინისტრაციული ხარჯები

ლარი	2018	2017
პროფესიონალური მომსახურებები	79,865	74,680
საოპერაციო იჯარის ხარჯი	73,800	72,280
რეკლამა და მარკეტინგი	45,534	28,207
საოფისე მასალები	35,538	30,348
საკომუნიკაციო და საინფორმაციო მომსახურებები	13,760	10,467
უსაფრთხოება	5,890	5,880
სხვა	27,417	27,038
	281,804	248,900

პროფესიონალური მომსახურების ანაზღაურება ასევე მოიცავს აუდიტორული და სხვა პროფესიონალური მომსახურებების გაწევისთვის აუდიტორული ფირმებისთვის გადახდილ საფასურს 51,610 ლარის ოდენობით.

9 დაბეგვრა

ლარი	2018	2017
მიმდინარე წლის საგადასახადო ხარჯი	81,383	82,674
დროებითი სხვაობებით და მათი აღდგენით გამოწვეული მოძრაობა		
გადავადებულ საგადასახადო აქტივებსა და ვალდებულებებში	12,855	(14,077)
სულ მოგების გადასახადის ხარჯი	94,238	68,597

2018 წელს მოქმედი საგადასახადო განაკვეთი მიმდინარე და გადავადებული გადასახადისთვის არის 15% (2017 წელს: 15%).

ეფექტური საგადასახადო განაკვეთის შეჯერება 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის:

ლარი	2018	%	2017	%
მოგება დაბეგვრამდე	632,728	100	450,412	100
მოგების გადასახადი მოქმედი საგადასახადო განაკვეთით	94,909	15.0	67,562	15.0
დაუქვითავი ხარჯი (დაუბეგრავი შემოსავალი)	(671)	(0.1)	1,035	0.2
	94,238	14.9	68,597	15.2

(a) გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები

დროებითი სხვაობები აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში ფინანსური ანგარიშგების მიზნით და საგადასახადო მიზნით გამოყენებულ თანხებში წარმოშობს წმინდა გადავადებულ საგადასახადო აქტივებს 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

მომზადებულია დროებით სხვაობებში 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის წარმოდგენილია შემდეგი სახით.

	1 იანვარი 2018	ადიარებული მოგებაში ან ზარალში	31 დეკემბერი 2018
2018 წელი			
კლიენტებზე გაცემული სესხები	25,815	(14,944)	10,871
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	(1,792)	2,620	828
სესხები და კრედიტები	2,890	(531)	2,359
	26,913	(12,855)	14,058
2017 წელი			
კლიენტებზე გაცემული სესხები	12,524	13,291	25,815
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	(2,632)	840	(1,792)
სესხები და კრედიტები	2,944	(54)	2,890
	12,836	14,077	26,913

(b) ადიარებული გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები შეესაბამება შემდეგს:

ლარი	აქტივები		ვალდებულებები		წმინდა	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
კლიენტებზე გაცემული სესხები	10,871	25,815	-	-	10,871	25,815
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	828	-	-	(1,792)	828	(1,792)
სესხები და კრედიტები	2,359	2,890	-	-	2,359	2,890
წმინდა საგადასახადო აქტივები (ვალდებულებები)	14,058	28,705	-	(1,792)	14,058	26,913

ხელმძღვანელობას სჯერა, რომ გადავადებული საგადასახადო აქტივების ადიარება სათანადოდ არის წარმოდგენილი, რადან ხელმძღვანელობა ვარაუდობს, რომ ხელმისაწვდომი იქნება მომავალი დასაბეგრი მოგება, რომელთან მიმართებაშიც შესაძლებელია საგადასახადო აქტივების გამოყენება.

10 ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ლარი	2018	2017
სალაროში არსებული ნაღდი ფული	75,441	51,741
ბანკებში არსებული ნაშთები	663,618	371,860
სულ ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	739,059	423,601

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები არ არიან გაუფასურებული ან ვადაგადაცილებული. „კომპანიის“ ყველა საბანკო ნაშთი ფიტრის BB-, B+ და B შეფასების მქონე ბანკებშია განთავსებული.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფასს 9-ის მიხედვით მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დასადგენად, „კომპანია“ ფულადი სახსრების ეკვივალენტებს „ეტაპი 1“-ში აერთიანებს (2018 წლის 1 იანვარი: „ეტაპი 1“). მენეჯმენტის შეფასებით, მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არამატერიალურია საანგარიშგებო პერიოდისთვის.

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საქართველოს ბანკში არსებული ნაშთები მთლიანი საკუთარი კაპიტალის 23%-ს შეადგენს. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, თიბისი ბანკში განთავსებული ნაშთები მთლიანი საკუთარი კაპიტალის 12% იყო.

11 მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

ლარი	2018	2017
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები		
ბიზნეს სესხები	617,666	722,538
უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სამომხმარებლო სესხები	1,999,737	2,277,223
სხვა სამომხმარებლო სესხები	1,445,162	1,255,793
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	4,062,565	4,255,554
 სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	 4,062,565	 4,255,554
გაუფასურების რეზერვი	(297,664)	(199,761)
კლიენტებზე გაცემული სესხები (ნეტო)	3,764,901	4,055,793

მოდრაობა სესხის გაუფასურების რეზერვში 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის იყო შემდეგი:

ლარი	2018	2017
ნაშთი წლის დასაწყისში	199,761	90,192
კორექტირება ფასს 9-ის თავდაპირველი გამოყენებაზე	(3,510)	-
გადაანგარიშებული ნაშთი 1 იანვრის მდგომარეობით	196,251	90,192
წმინდა დარიცხვა	101,413	109,569
ნაშთი წლის ბოლოს	297,664	199,761

(a) მნიშვნელოვანი დაშვებები და მსჯელობები სესხის გაუფასურების შესაფასებლად

(i) მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

“კომპანიის” მიერ გამოყენებული ძირითადი მოსაზრებები მომხმარებლებზე გაცემული სესხების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების პროცესში:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები (EAD).

აღნიშნული შეფასების ცვლილება 10%-ით, გაზრდა/შემცირება, შემდეგნაირ გავლენას მოახდენს მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე 2018 წლის მდგომარეობით:

- დეფოლტის ალბათობა (PD) – 29,736 ლარი;
- დანაკარგები დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) – 29,736 ლარი;
- დეფოლტს დაქვემდებარებული თანხები (EAD) – 29,736 ლარი.

(b) უზრუნველყოფის და სხვა საკრედიტო შეღავათების ანალიზი

(i) მომხმარებლებზე გაცემული სესხები

შემდეგი ცხრილი ასახავს უზრუნველყოფის ანალიზს 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ლარი	კლიენტებზე გაცემული სესხები, საბალანსო ლირებულება	უზრუნველყოფის სამართლიანი ლირებულება - უზრუნველყოფისთვის, რომელიც ფასდება რომელიც ფასდება	უზრუნველყოფის სამართლიანი ლირებულება, რომელიც ჯერ არ განსაზღვრული არის
სესხები გაუფასურების ინდივიდუალური ნიშნების გარეშე (ეტაპი 1)			
უძრავი ქონება	1,422,903	1,422,903	-
ავტომობილები	4,369	4,369	-
მესამე პირების გარანტიები	1,106,947	-	1,106,947
სულ სესხები გაუფასურების ინდივიდუალური ნიშნების გარეშე (ეტაპი 1)	2,534,219	1,427,272	1,106,947
ვადაგადაცილებული ან გაუფასურებული სესხები (ეტაპი 2 და 3)			
უძრავი ქონება	944,466	944,466	-
მესამე პირების გარანტიები	286,055	-	286,055
სესხები უზრუნველყოფის გარეშე	161	-	161
სულ ვადაგადაცილებული და გაუფასურებული სესხები (ეტაპი 2 და 3)	1,230,682	944,466	286,216
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	3,764,901	2,371,738	1,393,163

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია უზრუნველყოფის ანალიზი
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ლარი	კლიენტებზე გაცემული სესხები, საბალანსო ლირებულება	უზრუნველყოფის სამართლიანი ლირებულება - უზრუნველყოფისთვის, რომელიც ფასდება რომელიც ფასდება	უზრუნველყოფის სამართლიანი ლირებულება, რომელიც ჯერ არ განსაზღვრული არის
სესხები გაუფასურების ინდივიდუალური ნიშნების გარეშე			
უძრავი ქონება	2,670,283	2,670,283	-
ავტომობილები	8,546	8,546	-
მესამე პირების გარანტიები	1,019,138	-	1,019,138
სესხები უზრუნველყოფის გარეშე	1,013	-	1,013
სულ სესხები გაუფასურების ინდივიდუალური ნიშნების გარეშე	3,698,980	2,678,829	1,020,151
ვადაგადაცილებული ან გაუფასურებული სესხები			
უძრავი ქონება	129,400	129,400	-
მესამე პირების გარანტიები	134,258	-	134,258
სესხები უზრუნველყოფის გარეშე	93,155	-	93,155
სულ ვადაგადაცილებული და გაუფასურებული სესხები	356,813	129,400	227,413
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	4,055,793	2,808,229	1,247,564

ზემოთ წარმოდგენილი ცხრილები გამორიცხავენ ზედმეტ უზრუნველყოფას.

უზრუნველყოფილი სესხები ძირითადად იტვირთება უძრავი ქონებით ან გარანტიებით.

იმ სესხების ანაზღაურებადი ღირებულება, რომელიც არც ვადაგადაცილებულია და არც გაუფასურებული, მეტად დამოკიდებულია მსესხებლების კრედიტუნარიანობაზე, ვიდრე გირაოს ღირებულებაზე და აუცილებელი არ არის „კომპანია“ განაახლოს გირაოს შეფასება თითოეული ანგარიშგების დღეს.

„კომპანიის“ პოლიტიკას წარმოადგენს უძრავ ქონებით უზრუნველყოფილი სესხების გაცემა, სესხის გაცემის მაქსიმალური 50%-იანი სესხი-ღირებულების კოეფიციენტით. სესხი-ღირებულების დაბალი კოეფიციენტის გამო, ხელმძღვანელობა არ მოელის რაიმე ნეგატიურ მოძრაობას ბაზრის ფასებში, რასაც მნიშვნელოვანი გავლენა ექნება სესხების ანაზღაურებაზე. უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი სესხები მოიცავს მთლიანი პორტფელის 63%-ზე მეტს 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2017 წელს: 70%).

ფიზიკური პირებისგან მიღებული გარანტიები და/ან მესამე მხარის თავდებობები წარმოდგენილია როგორც კლიენტებზე გაცემული სხვა სესხები.

(ii) დასაკუთრებული უზრუნველყოფა

2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის განმავლობაში, „კომპანიამ“ მიიღო 148,404 ლარის ოდენობით აქტივები კლიენტებზე გაცემულ სესხებზე უზრუნველყოფის დასაკუთრების გზით (2017 წელს: 26,139). 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დასაკუთრებული უზრუნველყოფა 174,904 ლარის ოდენობით (2017 წელს: 26,500 ლარი) წარმოდგენილია ცალკე ერთეულად ფინანსურ ანგარიშგებაში.

„კომპანიის“ პოლიტიკა გულისხმობს ამ აქტივების შემდგომი დაგვარად სწრაფ რეალიზაციას.

(iii) დაყადაღებული აქტივები

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კლიენტებზე გაცემული სესხები მთლიანი ღირებულებით 1,230,089 ლარი (2017 წელს: 1,146,369 ლარი) ქვემდებარე უზრუნველყოფით, წარმოადგენენ ფინანსური ინსტიტუტებიდან მიღებული სესხებისა და კრედიტების უზრუნველყოფას.

(c) სასესხო პორტფელის სამეწარმეო და გეოგრაფიული ანალიზი

კლიენტებზე გაცემული სესხები პირველ რიგში გაიცემა თბილისსა და გორში (საქართველო) მყოფ კლიენტებზე, რომლებიც ფუნქციონირებენ შემდეგ ეკონომიკურ სექტორებში:

ლარი	2018	2017
ფიზიკურ პირებზე გაცემული სესხები		
სამომხმარებლო სესხები	2,196,441	1,627,765
მომსახურებები	438,970	663,581
საცალო ვაჭრობა	239,852	629,958
სასოფლო მეურნეობა	106,581	109,627
წარმოება	54,935	81,693
ტრანსპორტირება	4,190	6,211
სხვა	723,932	936,958
სულ კლიენტებზე გაცემული სესხები	3,764,901	4,055,793

(d) მნიშვნელოვანი საკრედიტო დაქვემდებარებები

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, არცერთი ინდივიდუალური სასესხო ნაშთი და არც დაკავშირებული მსესხებლების ჯგუფების ნაშთი არ აღემატებოდა საკუთარი კაპიტალის 10%-ს (2017 წელს: ნული).

(e) სესხების დაფარვის ვადები

სესხის პორტფელის დაფარვის ვადები წარმოდგენილია შენიშვნაში 17(d), რომელიც წარმოადგენს საანგარიშგებო თარიღიდან სესხების სახელშეკრულებო ვადამდე დარჩენილ პერიოდს.

12 ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

ლარი	კომპიუტერები და ტექნიკა	საოფისე მოწყობილობები	არამატერიალური აქტივები	საიჯარო ქონების		
				მოწყობა	სხვა	სულ
ლირებულია						
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	14,213	80,263	52,356	41,286	917	189,035
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	14,213	80,263	52,356	41,286	917	189,035
ცვეთა და ამორტიზაცია						
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	(12,886)	(55,995)	(18,923)	(28,212)	(447)	(116,463)
ცვეთა და ამორტიზაცია წლის განმავლობაში	(561)	(13,319)	(5,236)	(8,257)	(131)	(27,504)
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	(13,447)	(69,314)	(24,159)	(36,469)	(578)	(143,967)
საბალანსო ღირებულება 2018 წლის 31 დეკემბერს	766	10,949	28,197	4,817	339	45,068

ლარი	კომპიუტერები და ტექნიკა	საოფისე მოწყობილობები	არამატერიალური აქტივები	საიჯარო ქონების		
				მოწყობა	სხვა	სულ
ლირებულია						
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვარს	14,213	80,263	39,509	41,286	917	176,188
შესყიდვები	-	-	12,847	-	-	12,847
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	14,213	80,263	52,356	41,286	917	189,035
ცვეთა და ამორტიზაცია						
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვარს	(10,756)	(40,485)	(14,223)	(19,955)	(316)	(85,735)
ცვეთა და ამორტიზაცია წლის განმავლობაში	(2,130)	(15,510)	(4,700)	(8,257)	(131)	(30,728)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	(12,886)	(55,995)	(18,923)	(28,212)	(447)	(116,463)
საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბერს	1,327	24,268	33,433	13,074	470	72,572

13 სხვა აქტივები

ლარი	2018	2017
შეზღუდული სარგებლობის უფლების მქონე ფულადი სახსრები სამართლიანი ლირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტების	24,794	36,615
ხელშეკრულებებისთვის (შენიშვნა 15)		
მოთხოვნები აქციონერების მიმართ	12,000	20,000
სულ სხვა ფინანსური აქტივები	36,794	56,615
ავანსები	61,242	49,547
სულ სხვა არაფინანსური აქტივები	61,242	49,547
სულ სხვა აქტივები	98,036	106,162

14 სესხები და კრედიტები

წინამდებარე შენიშვნაში განხილულია ინფორმაცია საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი სესხებისა და კრედიტების სახელშეკრულებო პირობების შესახებ, რომლებიც ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით. საპროცენტო განაკვეთის რისკის, უცხოური ვალუტისა და ლიკვიდურობის რისკების შესახებ დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ შენიშვნაში 17(d).

ლარი	2018	2017
გრძელვადიანი ვალდებულებები		
უზრუნველყოფილი სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან	1,279,246	1,389,232
სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან უზრუნველყოფის გარეშე	-	259,220
სესხები დაკავშირებული მხარეებისგან უზრუნველყოფის გარეშე	882,743	583,245
სესხები ფიზიკური პირებისგან უზრუნველყოფის გარეშე	-	53,218
	2,161,989	2,284,915
მიმდინარე ვალდებულებები		
უზრუნველყოფილი სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან	2,734	13,359
სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან უზრუნველყოფის გარეშე	312,818	130,479
სესხები დაკავშირებული მხარეებისგან უზრუნველყოფის გარეშე	97,939	366,990
სესხები ფიზიკური პირებისგან უზრუნველყოფის გარეშე	15,112	436
	428,603	511,264
სულ სესხები და კრედიტები	2,590,592	2,796,179

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსური ინსტიტუტებისგან მიღებული სესხები და კრედიტები უზრუნველყოფილია კლიენტებზე გაცემული სესხებით (შენიშვნა 11(b)(iii)).

„კომპანიას“ აქვს სს საქართველოს ბანკთან დადებული საკრედიტო ხაზის აუთენტიკაციის ნაწილი 620,754 ლარის ოდენობის.

(a) ვადები და სესხის დაფარვის გრაფიკი

გადაუხდელი სესხების ვადები და პირობები 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის შემდეგი:

ლარი	ნომინალური სესხის			31 დეკემბერი 2018	
	ვალუტა	საპროცენტო განაკვეთი	წელი	დირეზულება	საბალანსო დირეზულება
უზრუნველყოფილი სესხები					
ფინანსური ინსტიტუტებისგან	ლარი	13%	2020	1,281,980	1,281,980
სესხები დაკავშირებული მხარეებისგან	აშშ				
უზრუნველყოფის გარეშე	დოლარი	13%	2019-2023	980,682	980,682
სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან	აშშ				
უზრუნველყოფის გარეშე	დოლარი	12.6%	2019	312,818	312,818
სესხები ფიზიკური პირებისგან					
უზრუნველყოფის გარეშე	ლარი	13%	2019	15,112	15,112
სულ საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი ვალდებულებები				2,590,592	2,590,592

გადაუხდელი სესხების ვადები და პირობები 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო შემდეგი:

ლარი	ნომინალური სესხის საპროცენტო დაფარვის			31 დეკემბერი 2017	
	ვალუტა	განაკვეთი	წელი	ნომინალური ღირებულება	საბალანსო ღირებულება
უზრუნველყოფილი სესხები					
ფინანსური ინსტიტუტებისგან	ლარი	13%	2020	1,402,591	1,402,591
სესხები დაკავშირებული მხარეებისგან	აშშ				
უზრუნველყოფის გარეშე	დოლარი	13%	2018-2019	950,235	950,235
სესხები ფინანსური ინსტიტუტებისგან	აშშ				
უზრუნველყოფის გარეშე	დოლარი	12.6%-13%	2018-2019	389,699	389,699
სესხები ფიზიკური პირებისგან	აშშ				
უზრუნველყოფის გარეშე	დოლარი	13%	2019	27,441	27,441
სესხები ფიზიკური პირებისგან					
უზრუნველყოფის გარეშე	ლარი	13%	2019	26,213	26,213
სულ საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი ვალდებულებები				2,796,179	2,796,179

(b) ვალდებულებების მოძრაობისა და ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული ფულადი ნაკადების ურთიერთშედარება

ლარი	2018	2017
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვარს	2,796,179	3,067,505
შემოსავალი სესხად აღებული თანხებიდან	2,111,327	5,575,712
გადახდილი სესხად აღებული თანხები	(2,343,633)	(5,759,780)
საპროცენტო ხარჯი	363,178	355,170
გადახდილი პროცენტი	(370,302)	(354,964)
უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა	33,843	(87,464)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	2,590,592	2,796,179

15 მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები

ლარი	2018	2017
აქტივები		
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	5,950	-
ხელშეკრულებები უცხოურ ვალუტაში	5,950	-
ვალდებულება		
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები		
ხელშეკრულებები უცხოურ ვალუტაში	-	7866
	-	7,866

მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები მოიცავს ხელშეკრულებებს უცხოურ ვალუტაში. მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები გადაგადაცილებული ან გაუფასურებული არ არის.

ხელშეკრულებები უცხოურ ვალუტაში

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ძირითადი ვალუტებით აჯამებს ფორვარდული სავალუტო ხელშეკრულების ნარჩენ თანხებს 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საშუალო შეწონილი სახელშეკრულებო გაცვლითი კურსების და დარჩენილი ვადების მითითებით.

ქვემოთ წარმოდგენილი უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული თანხები კონვერტირებულია ანგარიშგების თარიღისთვის მოქმედი გაცვლითი კურსით. მიღებული არარეალიზებული მოგება და ზარალი მოცემულ დაუსრულებელ ხელშეკრულებებში აღიარდება მოგებაში ან ზარალში და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში აღიარებულ ფინანსურ ინსტრუმენტებში, სიტუაციიდან გამომდინარე.

ლარი	პირობითი თანხა		საშუალო შეწონილი სახელშეკრულებო გაცვლითი კურსები	
	2018	2017	2018	2017
აშშ დოლარის ყიდვა, ლარის გაყიდვა				
3 თვეზე ნაკლები			2.62	2.66
გასავალი	(275,093)	(293,008)		
შემოსავალი	281,043	285,142		
წმინდა პოზიცია	5,950	(7,866)		

16 კაპიტალი

(a) საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი წარმოადგენს კაპიტალის ნომინალურ თანხას „კომპანიის“ სადამფუძნებლო დოკუმენტაციაში.

ლარი	2018	2017
გამოშვებული და გადახდილი საწესდებო კაპიტალი	988,000	980,000
გადაუხდელი საწესდებო კაპიტალი	12,000	20,000
სულ ავტორიზებული საწესდებო კაპიტალი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,000,000	1,000,000

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „კომპანია“ ფლობს 12,000 ლარს (2017 წელს: 20,000 ლარი) მისი აქციონერებისგან მოთხოვნების სახით (იხილეთ შენიშვნა 13), რადგან საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, „კომპანიის“ წესდება წარმოადგენს სამართლებრივად დამავალდებულებელ ხელშეკრულებას პარტნიორებს (აქციონერები და „კომპანია“) შორის. წესდება განსაზღვრავს გადახდის პირობას და გადაუხდელი საწესდებო კაპიტალის თანხას.

(b) დივიდენდები

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, „კომპანიის“ გასანაწილებელი ნაშთები იზღუდება გაუნაწილებელი მოგების ნაშთით, ფასს-ის შესაბამისად მომზადებულ „კომპანიის“ ნორმატიულ ფინანსურ ანგარიშგებაში განსაზღვრულის შესაბამისად. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „კომპანია“ ფლობდა გაუნაწილებელ მოგებას 1,181,609 ლარის ოდენობით (2017 წელს: 830,663 ლარი).

2018 წელს გამოცხადდა და აქციონერებისთვის გადახდილ იქნა დივიდენდები 191,054 ლარის ოდენობით (2017 წელს: 167,368 ლარი).

17 რისკების მართვა, კორპორატიული მმართველობა და შიდა კონტროლის მექანიზმები

რისკების მართვა „კომპანიის“ საქმიანობის არსებით ნაწილსა და მისი ოპერაციების აუცილებელ ელემენტს წარმოადგენს. „კომპანიის“ წინაშე არსებული ძირითადი რისკებია საბაზრო, საკრედიტო და ლიკვიდურობის რისკები.

(a) რისკის მართვის პოლიტიკები და პროცედურები

რისკების მართვის პოლიტიკის მიზანია „კომპანიის“ წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირება, ანალიზი და მართვა, სათანადო რისკების ლიმიტების დაწესება, საკონტროლო მექანიზმების განსაზღვრა და რისკების დონისა და ლიმიტების დაცვის რეგულარული მონიტორინგი. რისკების მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების გადახედვა ხდება რეგულარულად, საბაზრო გარემოში მიმდინარე ცვლილებების, შეთავაზებული პროდუქტებისა და მომსახურების და საუკეთესო პრაქტიკის გათვალისწინების მიზნით.

„კომპანიის“ სამეთვალყურეო საბჭო და მისი კომიტეტები მთლიანობაში პასუხისმგებელი არიან რისკების მართვის სტრუქტურისა და ძირითადი რისკების მართვის ზედამხედველობაზე, ასევე რისკების მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების განახლებაზე და „კომპანიაზე“ არსებითი გავლენის მქონე რისკების დამტკიცებაზე.

„კომპანიის“ აღმასრულებელი საბჭოს რისკების კომიტეტსა და ფინანსურ დეპარტამენტს ევალება მონიტორინგის განხორციელება და რისკების შემამცირებელი ზომების მიღება, ასევე „კომპანიის“ საქმიანობის განსაზღვრული სარისკო პარამეტრების ფარგლებში მიმდინარეობის უზრუნველყოფა. რისკების მართვის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი პასუხისმგებელია რისკების საყოველთაო მართვასა და შესაბამის ფუნქციონირებაზე, ასევე ფინანსური და არაფინანსური რისკების გამოვლენასთან, შეფასებასთან, მართვასა და ანგარიშგებასთან დაკავშირებული საერთო პრინციპებისა და მეთოდების განხორციელების უზრუნველყოფაზე. იგი უშუალოდ აღმასრულებელი საბჭოს წინაშეა ანგარიშვალდებული.

(b) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები შეიცვლება საბაზრო ფასების ცვლილებების გამო. საბაზრო რისკი მოიცავს სავალუტო რისკს, საპროცენტო განაკვეთის რისკსა და სხვა ფასების რისკებს. საბაზრო რისკი წარმოიშვება საპროცენტო განაკვეთების მატარებელი ფინანსური ინსტრუმენტებისა და პოზიციებიდან, რომლებიც რეაგირებენ ზოგად და კონკრეტულ საბაზრო ცვლილებებსა და სავალუტო კურსების რყევებზე.

საბაზრო რისკების მართვის მიზანია „კომპანიაზე“ საბაზრო რისკების გავლენის მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში, რისკზე ამონაგების ოპტიმიზაციის ფონზე.

(i) საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები იმერყევებს საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების გამო. „კომპანიის“ ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე მოქმედებს ცვლილებები საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პრიორიტეტულ დონეებში. საპროცენტო მარჟა შესაძლოა გაიზარდოს ამგვარი ცვლილებების შედეგად, თუმცა შესაძლოა შემცირდეს კიდეც ან წარმოშვას ზარალი, თუ ადგილი ექნება მოულოდნელ მოძრაობებს.

საპროცენტო განაკვეთის შედარებითი ანალიზი

საპროცენტო განაკვეთის რისკების მართვა ხდება საპროცენტო განაკვეთების მონიტორინგით. საპროცენტო განაკვეთის შედარებითი ანალიზის შედეგები, ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, იყო შემდეგი:

ლარი	1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
31 დეკემბერი 2018						
აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	663,618	-	-	-	-	663,618
კლიენტებზე გაცემული სესხები	369,582	98,066	466,545	2,584,135	246,573	3,764,901
სხვა ფინანსური აქტივები	36,794	-	-	-	-	36,794
	1,069,994	98,066	466,545	2,584,135	246,573	4,465,313
ვალდებულებები						
სესხები და კრედიტები	(105,791)	-	(322,809)	(2,161,992)	-	(2,590,592)
	964,203	98,066	143,736	422,143	246,573	1,874,721

საპროცენტო შედარებითი ანალიზის შედეგები, ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო შემდეგი:

ლარი	1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
31 დეკემბერი, 2017 წელი						
აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	371,860	-	-	-	-	371,860
კლიენტებზე გაცემული სესხები	245,230	15,921	925,711	2,581,764	287,167	4,055,793
სხვა ფინანსური აქტივები	20,000	36,615	-	-	-	56,615
	637,090	52,536	925,711	2,581,764	287,167	4,484,268
ვალდებულებები						
სესხები და კრედიტები	(187,758)	(220,337)	(103,170)	(2,284,914)	-	(2,796,179)
	449,332	(167,801)	822,541	296,850	287,167	1,688,089

საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთები

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში განსაზღვრულია საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთები საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის 2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ეს საპროცენტო განაკვეთები მიახლოებულია ამგვარი აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ამონაგებებთან.

	2018		2017	
	საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, %		საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, %	
	ლარი	აშშ დოლარი	ლარი	აშშ დოლარი
საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი აქტივები				
კლიენტებზე გაცემული სესხები	36%	24%	43%	25%
საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი ვალდებულებები				
სესხები ფიზიკური პირებისგან	13%	13%	13%	13%
სესხები ფინანსური ინსტიტუტებიდან	13%	12.8%	13%	12.8%

სამართლიანი ღირებულების მგრძნობელობის ანალიზი ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტებისთვის

„კომპანია“ არ ახდენს მისი რომელიმე ფიქსირებულგანაკვეთიანი ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებას. შესაბამისად, საანგარიშგებო დღისთვის საპროცენტო განაკვეთების ცვლილება არ იმოქმედებს მოგებასა და ზარალზე.

საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის ანალიზი

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძნობელობის მონიტორინგთან ერთად საპროცენტო განაკვეთის შედარებითი ანალიზის საფუძველზე ხორციელდება. წმინდა მოგების მგრძნობელობის ანალიზი, საპროცენტო განაკვეთში ცვლილებებზე (ფასების შეცვლის რისკი), რომელიც ქვემოთ არის მოცემული, ეყრდნობა ყველა შემოსავლის მრუდის 100 ერთეულით სიმეტრიული ვარდნის ან ზრდის გამარტივებულ სცენარს. საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი აქტივებისა და ვალდებულებების არსებული პოზიციები 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის შემდეგი:

	2018	2017
პარალელური ვარდნა 100 ერთეულით	(2,828)	(5,034)
პარალელური ზრდა 100 ერთეულით	2,828	5,034

(ii) სავალუტო რისკი

„კომპანიის“ აქტივები და ვალდებულებები აშშ დოლარშია დენომინირებული. სავალუტო რისკი წარმოადგენს რისკს იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები განიცდის ცვლილებას სავალუტო გაცვლითი კურსის გამო.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სავალუტო რისკის სტრუქტურას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ლარი	აშშ		
	ლარი	დოლარი	სულ
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	88,091	575,527	663,618
კლიენტებზე გაცემული სესხები	2,858,754	906,147	3,764,901
სხვა ფინანსური აქტივები	12,000	24,794	36,794
სულ აქტივები	2,958,845	1,506,468	4,465,313
ვალდებულებები			
სესხები და კრედიტები	1,297,092	1,293,500	2,590,592
წმინდა პოზიცია	1,661,753	212,968	1,874,721
რისკების მართვის მიზნით ფლობილი წარმოებული ინსტრუმენტების ეფექტი	(275,093)	281,043	5,950
წმინდა პოზიცია რისკების მართვის მიზნით ფლობილი წარმოებული ინსტრუმენტების შემდეგ	1,386,660	494,011	1,880,671

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტსი
 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული
 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

შემდეგი ცხრილი წარმოადგენს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების უცხოური სავალუტო რისკის სტრუქტურას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ლარი	აშშ		
	ლარი	დოლარი	სულ
აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	122,490	249,370	371,860
კლიენტებზე გაცემული სესხები	2,406,643	1,649,150	4,055,793
სხვა ფინანსური აქტივები	20,000	36,615	56,615
სულ აქტივები	2,549,133	1,935,135	4,484,268
ვალდებულებები			
სესხები და კრედიტები	1,428,804	1,367,376	2,796,180
წმინდა პოზიცია	1,120,329	567,759	1,688,088
რისკების მართვის მიზნით ფლობილი წარმოებული ინსტრუმენტების ეფექტი	(293,008)	285,142	(7,866)
წმინდა პოზიცია რისკების მართვის მიზნით ფლობილი წარმოებული ინსტრუმენტების შემდეგ	827,321	852,901	1,680,222

ქვემოთ მოცემულია წლის განმავლობაში გამოყენებული მნიშვნელოვანი სავალუტო გაცვლითი კურსები:

ლარში	ანგარიშგების წარდგენის			
	საშუალო განაკვეთი		თარიღით არსებული კურსი	
	2018	2017	2018	2017
1 აშშ დოლარი	2.5345	2.5086	2.6766	2.5922

ლარის კურსის შესუსტება, როგორც ქვემოთ არის მითითებული, შემდეგ ვალუტებთან მიმართებაში 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაზრდიდა (შეამცირებდა) მოგებას ან ზარალს ქვემოთ ნაჩვენები ოდენობით. აღნიშნული ანალიზი მოცემულია გადასახადების გამოკლებით და ეყრდნობა უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ისეთ ცვლილებებს, რომლებიც „კომპანიამ“ გონივრულ ფარგლებში შესაძლოდ მიიჩნია ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს. ანალიზისას გამოყენებულია დაშვება, რომ ყველა სხვა ცვლადი, მათ შორის საპროცენტო განაკვეთები, უცვლელი დარჩება.

ლარი	2018	2017
დოლარის 10%-ით გამყარება ლართან მიმართებაში	41,991	72,497

ლარის გამყარებას ზემოთ მოყვანილ ვალუტებთან მიმართებაში, 2018 და 2017 წლის 31 დეკემბერს, ექნებოდა თანაბარი უკუ-ეფექტი მითითებულ ვალუტებზე, იმ დაშვებით, რომ ყველა სხვა დანარჩენი ცვლადი მუდმივი დარჩება.

(c) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის მსესხებლის ან სხვა კონტრაქტის მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობა გამოიწვევს „კომპანიის“ ფინანსურ ზარალს.

„კომპანიას“ შემუშავებული აქვს საკრედიტო რისკების მართვის პოლიტიკა და პროცედურები, რომელშიც გათვალისწინებულია საკრედიტო კომიტეტების შექმნა. ეს არის ანალიტიკური ორგანო, რომელსაც ევალება წარმოადგენილი სესხის განაცხადში მოცემული ინფორმაციის ანალიზი, საკრედიტო რისკების განსაზღვრა და მათი მინიმუმამდე დაიყვანა. საკრედიტო პოლიტიკა (საკრედიტო სახელმძღვანელოს სახით) განიხილება და მტკიცდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

საკრედიტო პოლიტიკა განსაზღვრავს შემდეგს:

- სასესხო/საკრედიტო განაცხადის განხილვისა და დამტკიცების პროცედურებს;
- უზრუნველყოფის შეფასების მეთოდოლოგიას;
- საკრედიტო დოკუმენტაციის მოთხოვნებს;
- სესხებისა და სხვა საკრედიტო რისკების მუდმივი მონიტორინგის პროცედურებს.

საკრედიტო კომიტეტი უფლებამოსილია მიიღოს გადაწყვეტილება არსებული სესხის განაცხადის დაფინანსება-არდაფინანსების შესახებ. კომიტეტისათვის დასამტკიცებლად წარდგენილი სესხები ეფუძნება ლიმიტებს, რომლებიც საკრედიტო პოლიტიკის ფარგლებშია დადგენილი.

საკრედიტო კომიტეტზე წარმოდგენილი ინფორმაციის სიზუსტესა და სისწორეზე პასუხს აგებს სესხის ოფიცერი, რომელიც კლიენტის ბიზნესის დეტალურად შესწავლისა და მისი საკრედიტო რისკის პირველადი შეფასების საფუძველზე ავსებს სასესხო განაცხადს. საბოლოოდ, საკრედიტო კომიტეტის წევრები გარკვეული კრიტერიუმების მიხედვით (კლიენტის საკრედიტო ისტორია; ფინანსური მდგომარეობა; ბიზნესის კონკურენტუნარიანობა და ა.შ.) აფასებენ სესხის განაცხადს.

კლიენტის ბიზნესის მონიტორინგის საფუძველზე მისი გადახდისუნარიანობის კონტროლი საშუალებას იძლევა, დროულად იქნეს თავიდან აცილებული ფინანსური ზარალის მიღების რისკი. მონიტორინგს ახორციელებენ სესხის ოფიცრები და შედეგებს წარუდგენენ გენერალურ დირექტორს. სესხების რეგულარული მონიტორინგი ასევე ხორციელდება გენერალური დირექტორის მიერ. მონიტორინგის სისტემა ხელს უწყობს საკრედიტო რისკის მართვას და მის დროულ განეიტრალებას.

საკრედიტო რისკების კონტროლი ასევე ნაწილობრივ ხორციელდება გირაოსა და თავდებობის მეშვეობით. გირაო არის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი დამცავი მექანიზმი საკრედიტო რისკთან მიმართებაში. „კომპანია“ ფლობს კონსერვატიულ სტრატეგიას ყველა სტანდარტული სესხი გასცეს შესაბამისი გირაოს საფუძველზე, რომელიც ფასდება საკრედიტო ექსპერტის მიერ (როდესაც წარმოდგენილი ქონებისთვის დაკვირვებადი ბაზრის მონაცემები ხელმისაწვდომია) ან დამოუკიდებელი შემფასებელი „კომპანიის“ მიერ, როდესაც გირაოსთვის არ არსებობს აქტიური ბაზარი.

ინდივიდუალური კლიენტების ანალიზის გარდა, რისკების და იურიდიული დეპარტამენტი ახორციელებს საკრედიტო პორტფელის შეფასებას, კრედიტების კონცენტრაციასა და საბაზრო რისკებთან დაკავშირებით.

მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკზე ჩვეულებრივ აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოცემული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებაში.

საკრედიტო რისკზე მაქსიმალური დაქვემდებარება ფინანსური აქტივებიდან საანგარიშგებო თარიღისთვის იყო შემდეგი:

ლარი	2018	2017
აქტივები		
კლიენტებზე გაცემული სესხები	3,764,901	4,055,793
საბანკო ნაშთები	663,618	371,860
მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით	5,950	-
აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები		
სხვა ფინანსური აქტივები	36,794	56,615
სულ მაქსიმალური რისკი	4,471,263	4,484,268

კლიენტებზე გაცემული სესხების გირაოსა და კლიენტებზე გაცემული სესხებისთვის საკრედიტო რისკის კონცენტრაციის ანალიზის განხილულია მე-11 შენიშვნაში.

(d) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ „კომპანია“ სიძნელებებს წააწყდება ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებული სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულებისას, რომლებიც დაკავშირებულია ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის გადაცემასთან. ლიკვიდურობის რისკი წარმოიქმნება მაშინ, როდესაც განსხვავებულია აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობა. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობისა და საპროცენტო განაკვეთების შესაბამისობა და/ან მათი კონტროლირებადი შეუსაბამობა წარმოადგენს ლიკვიდურობის მართვის ქვაკუთხედს. ფინანსურ ინსტიტუტში სრული შესაბამისობის მიღწევა იშვიათია, რამდენადაც ბიზნესი ხშირად გაურკვეველ დროს ვითარდება და თანაც ის სხვადასხვა ტიპის არის. შეუსაბამო პოზიცია პოტენციურად ზრდის მომგებიანობას, თუმცა, შესაძლოა ზრდიდეს ზარალის საფრთხესაც.

„კომპანია“ ახორციელებს ლიკვიდურობის მართვას იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ყველს ფულადი ვალდებულების უზრუნველყოფისთვის ხელმისაწვდომი იქნება თანხები მათი დაფარვის დღისთვის.

ლიკვიდურობის პოზიციას აკონტროლებს გენერალური დირექტორი და სამეთვალყურეო საბჭო. ლიკვიდურობის მართვის გადაწყვეტილებებს იღებს სამეთვალყურეო საბჭო და ასრულებს გენერალური დირექტორი.

ცხრილში ქვემოთ წარმოდგენილია არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები ფინანსურ ვალდებულებებზე და მათ ბოლო შესაძლო სახელშეკრულებო დაფარვის ვადის საფუძველზე. მთლიანი სრული შემოსავალი და გასავალი, რომელიც განხილულია ცხრილებში, წარმოადგენს სახელშეკრულებო, არადისკონტირებულ ფულადი ნაკადებს ფინანსურ ვალდებულებაზე.

ვადიანობის ანალიზი ფინანსური ვალდებულებებისთვის 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, იყო შემდეგი:

ლარი	სულ მთლიანი					
	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	თანხის გადინება	საბალანსო ღირებულება
არაწარმოებული ფინანსური						
ვალდებულებები						
სესხები და კრედიტები	186,151	188,568	366,686	2,682,923	3,424,328	2,590,592
წარმოებული ფინანსური						
ვალდებულებები						
მოგებაში ან ზარალში						
სამართლიანი						
ღირებულებით აღრიცხული						
ფინანსური ინსტრუმენტები						
გადინება	275,093	-	-	-	275,093	275,093
შემოდიდება	(281,043)	-	-	-	(281,043)	(281,043)
სულ ფინანსური						
ვალდებულებები	180,201	188,568	366,686	2,682,923	3,418,378	2,584,642

შპს მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედიტსი
 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული
 წლის ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზის შედეგები 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო შემდეგი:

ლარი	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	სულ მთლიანი თანხის გადინება	საბალანსო ღირებულება
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები						
სესხები და კრედიტები	490,857	115,656	213,835	2,571,314	3,391,662	2,796,179
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები						
მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები						
გადინება	293,008	-	-	-	293,008	293,008
შემოძინება	(285,142)	-	-	-	(285,142)	(285,142)
სულ ფინანსური ვალდებულებები	498,723	115,656	213,835	2,571,314	3,399,528	2,804,045

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების მოსალოდნელი დაფარვის ვადების ანალიზი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ლარი	მოთხოვნა და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	დაფარვის ვადის გარეშე	ვადა კადაცილებ ული	სულ
აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	739,059	-	-	-	-	-	-	739,059
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	167,748	98,066	466,545	2,584,135	246,573	-	201,834	3,764,901
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური გადავადებული საგადასახადო	-	-	-	-	-	45,068	-	45,068
სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტები	5,950	-	-	-	-	-	-	5,950
დასაკუთრებული აქტივები	-	-	-	-	-	174,904	-	174,904
სხვა აქტივები	51,484	-	-	-	-	46,552	-	98,036
სულ აქტივები	964,241	98,066	466,545	2,584,135	246,573	280,582	201,834	4,841,976
ვალდებულებები								
მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	-	-	-	-	-	-	-
სესხები და კრედიტები	105,791	-	322,809	2,161,992	-	-	-	2,590,592
მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება	-	46,191	-	-	-	-	-	46,191
სხვა ვალდებულებები	23,584	-	-	-	-	-	-	23,584
სულ ვალდებულებები	129,375	46,191	322,809	2,161,992	-	-	-	2,660,367
წმინდა პოზიცია	834,866	51,875	143,736	422,143	246,573	280,582	201,834	2,181,609

ცხრილში ქვემოთ წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების ანალიზის შედეგები მოსალოდნელი დაფარვის ვადით, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ლარი	მოთხოვნა და 1 თვეზე ნაკლები					დაფარვის ვადის გარეშე		ვადა კადავილებ	სულ
	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	ვადა	ვადა	ვადა		
აქტივები									
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	423,601	-	-	-	-	-	-	-	423,601
კლიენტებზე გაცემული სესხები	151,206	15,921	925,711	2,581,764	287,167	-	94,024	4,055,793	
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	-	-	-	-	-	72,572	-	72,572	
გადავადებული საგადასახადო აქტივები	-	-	-	-	-	26,913	-	26,913	
დასაკუთრებული აქტივები	-	-	-	-	-	26,500	-	26,500	
სხვა აქტივები	23,377	36,615	-	-	-	46,170	-	106,162	
სულ აქტივები	598,184	52,536	925,711	2,581,764	287,167	172,155	94,024	4,711,541	
ვალდებულებები									
სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ანა ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	7,866	-	-	-	-	-	7,866	
სესხები და კრედიტები მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება	187,758	220,337	103,170	2,284,914	-	-	-	2,796,179	
სხვა ვალდებულებები	-	47,481	-	-	-	-	-	47,481	
სხვა ვალდებულებები	29,352	-	-	-	-	-	-	29,352	
სულ ვალდებულებები	217,110	275,684	103,170	2,284,914	-	-	-	2,880,878	
წმინდა პოზიცია	381,074	(223,148)	822,541	296,850	287,167	172,155	94,024	1,830,663	

18 კაპიტალის მართვა

„კომპანიის“ პოლიტიკა მოიცავს ძლიერი კაპიტალის ბაზის ფლობას ისე, რომ უზრუნველყოფილ იყოს ინვესტიორის, კრედიტორისა და ბაზრის ნდობა და შენარჩუნდეს საქმიანობის შემდგომი განვითარება. კაპიტალი მოიცავს საწესდებო კაპიტალს და გაუნაწილებელ მოგებას.

„კომპანია“ განსაზღვრავს მის მიერ მოთხოვნილი კაპიტალის თანხას რისკის პროპორციულად. „კომპანია“ მართავს მის კაპიტალის სტრუქტურას და ცვლის მას ეკონომიკურ პირობებში და ქვემდებარე აქტივებში რისკების მახასიათებლებში ცვლილებების გათვალისწინებით. კაპიტალის სტრუქტურის შენარჩუნებისა და ცვლილების მიზნით, „კომპანიას“ შეუძლია შეცვალოს აქციონერებისთვის გადახდილი დივიდენდების თანხა, აქციონერებს დაუბრუნოს კაპიტალი ან გაყიდოს აქტივები ვალის შესამცირებლად.

ვალის თანხის საკუთარი კაპიტალის თანხასთან თანაფარდობა საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის იყო შემდეგი:

ლარი	2018	2017
სულ ვალდებულებები	2,660,367	2,880,878
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების გამოკლებით	739,059	423,601
წმინდა ვალი	1,921,308	2,457,277
 სულ კაპიტალი	 2,181,609	 1,830,663
ვალის კაპიტალის თანხასთან თანაფარდობა	0.9	1.3

საქართველოში არსებული კანონმდებლობის მიხედვით, „კომპანია“ უნდა შეინარჩუნოს გამოშვებული კაპიტალი არაუმცირეს 1,000 ათასი ლარისა. კომპანია აკმაყოფილებდა ამ მოთხოვნას 2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

19 პირობითი ვალდებულებები

(a) დაზღვევა

სადაზღვევო ინდუსტრია საქართველოში განვითარების პროცესშია და მსოფლიოს სხვა ნაწილებში მოქმედი სადაზღვევო დაცვის მრავალი ფორმა ჯერ ხელმისაწვდომი არ არის. „კომპანიას“ არ აქვს სრული სადაზღვევო ანაზღაურება მის ტერიტორიასა და ძირითად საშუალებებზე, ბიზნესის შეწყვეტაზე და მესამე პირთა ვალდებულებებისთვის ძირითადი საშუალებების დაზიანებასთან მიმართებაში, რომლებიც წარმოიშობება „კომპანიის“ ქონებასთან დაკავშირებული უბედური შემთხვევებიდან ან უკავშირდება „კომპანიის“ ოპერაციებს. სანამ „კომპანია“ მოიპოვებს შესაბამის დაზღვევას, არსებობს რისკი, რომ კონკრეტული აქტივების დაკარგვას ან განადგურებას შესაძლოა ჰქონდეს არსებითი უარყოფითი გავლენა „კომპანიის“ ოპერაციებსა და ფინანსურ მდგომარეობაზე.

(b) სასამართლო დავა

ბიზნესის ნორმალური მიმდინარეობისას, „კომპანია“ დაქვემდებარებულია სარჩელებსა და საჩივრებს. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ მოცემული სარჩელებიდან და საჩივრიდან წარმოშობილ საბოლოო ვალდებულებას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, არ ექნება არსებითი უარყოფითი გავლენა „კომპანიის“ მომავალი ოპერაციების შედეგებზე ან ფინანსურ მდგომარეობაზე.

(c) პირობითი საგადასახადო ვალდებულებები

საქართველოში საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ახასიათებს ხშირი საკანონმდებლო ცვლილებები. ასევე ხშირია აღნიშნულთან დაკავშირებით ოფიციალური განცხადებები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ზოგჯერ ბუნდოვანი და ურთიერთგამომრიცხავია და ერთმანეთისაგან განსხვავებული ინტერპრეტაციის საშუალებას იძლევა. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანოს არ შეუძლია დააკისროს არანაირი დამატებითი საგადასახადო ვალდებულება, ჯარიმა ან საურავი, თუ სამართალდარღვევიდან სამი წელია გასული.

ეს ვითარება ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც, სხვა ქვეყნებთან შედარებით, საქართველოში გაცილებით უფრო საგრძნობია. ხელმძღვანელობა თვლის, რომ საგადასახადო ვალდებულებები ადეკვატურია მოქმედი საგადასახადო კოდექსის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების ინტერპრეტაციისა. ამასთან, საგადასახადო ორგანოების მიერ აღნიშნული კანონების ინტერპრეტირება შეიძლება განსხვავდებოდეს „კომპანიის“ ინტერპრეტაციისაგან და თუ საგადასახადო ორგანომ შეძლო საკუთარი ინტერპრეტირების არგუმენტირება, მაშინ აღნიშნულმა გარემოებამ შეიძლება სერიოზული გავლენა მოახდინოს ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

20 ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

კომპანიას არყავს საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე. 2018 და 2017 წლების წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „კომპანიის“ აქციონერები არიან:

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:	2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:
სოფიო დევდარიანი – 40%;	სოფიო დევდარიანი – 40%;
ნატალია კეკელიძე – 30%;	ნატალია კეკელიძე – 30%;
ზურაბ ახალაია – 30%.	ზურაბ ახალაია – 30%.

(a) ოპერაციები საზედამხებდელი საბჭოს და მმართველთა საბჭოს წევრებთან

ხელფასებსა და ბონუსებში (შენიშვნა 7) შემავალი მთლიანი ანაზღაურება 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის იყო შემდეგი:

ლარი	2018	2017
თანამშრომლის ანაზღაურება	125,500	120,735

(b) ოპერაციები სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან

გადაუხდელი ნაშთები და სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან ოპერაციების მოგების ან ზარალის თანხები 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის იყო შემდეგი:

ლარი	შენიშვნები	აქციონერები 2018	აქციონერები 2017
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება			
აქტივები			
კლიენტებზე გაცემული სესხები	11	-	5,705
სხვა ფინანსური აქტივები	13	12,000	20,000
ვალდებულებები			
სესხები და კრედიტები	14	(980,682)	(950,235)
მოგება (ზარალი)			
საპროცენტო ხარჯი		(120,199)	(118,967)
საპროცენტო შემოსავალი		746	1,669

ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან არ არის უზრუნველყოფილი.

21 ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები: სამართლიანი ღირებულება და სააღრიცხვო კლასიფიკაციები

სააღრიცხვო კლასიფიკაციები და სამართლიანი ღირებულება

„კომპანია“ სამართლიან ღირებულებას აფასებს სამართლიანი ღირებულების შემდეგი იერარქიის გამოყენებით, შეფასების მეთოდოლოგიაში წარმოდგენილი მონაცემების საფუძველზე:

- **დონე 1:** კოტირებული ფასები (კორექტირების გარეშე) აქტიურ ბაზარზე ანალოგიური აქტივების ან ვალდებულებებისთვის.
- **დონე 2:** მონაცემები, გარდა იმისა, რაც შედის პირველ დონეში და რომლებიც თვალსაჩინო როგორც პირდაპირ (ფასები), ასევე ირიბად (ფასებისგან წარმოებული). ეს კატეგორია მოიცავს შეფასებულ ინსტრუმენტებს, რომელშიც გამოიყენება: კოტირებული ბაზრის ფასები მსგავსი ინსტრუმენტებისთვის აქტიურ ბაზარზე; კოტირებული ბაზრის ფასები მსგავსი ინსტრუმენტებისთვის ნაკლებად აქტიურ ბაზარზე; ან სხვა შეფასების ტექნიკები, სადაც ყველა მნიშვნელოვანი ინფორმაცია პირდაპირ ან ირიბად დაკვირვებადია ბაზრის მონაცემებიდან.

- *დონე 3:* არადაკვირვებადი მონაცემები. ეს კატეგორია მოიცავს ყველა ინსტრუმენტს, სადაც შეფასების ტექნიკა მოიცავს მონაცემებს, რომლებიც არ ეფუძნებიან დაკვირვებად მონაცემებს, ხოლო არადაკვირვებად მონაცემებს აქვთ გავლენა ინსტრუმენტის შეფასებაზე. ეს კატეგორია მოიცავს ინსტრუმენტებს, რომლებიც ფასდებიან მსგავსი ინსტრუმენტებისთვის კოტირებულ ფასებზე დაყრდნობით, სადაც მოთხოვნილია მნიშვნელოვანი არადაკვირვებადი ცვლილებები ან დაშვებები, ინსტრუმენტებს შორის სხვაობების ასახვის მიზნით.

სამართლიანი ღირებულების შეფასება გამოიყენება სტანდარტულ აქტივის გაყიდვიდან ან ვალდებულების გადაცემისთვის გადახდილ ღირებულებასთან მისაახლოებლად ბაზრის მონაწილეებს შორის სტანდარტულ ოპერაციებში შეფასების დღისთვის. ამასთან, გაურკვევლობების და სუბიექტური მსჯელობების გამოყენების გათვალისწინებით, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული, როგორც რეალიზებადი აქტივების გაყიდვაში ან ვალდებულებების გადაცემაში.

„კომპანია“ განსაზღვრა სამართლიანი ღირებულება შეფასების ტექნიკის გამოყენებით. შეფასების ტექნიკის მიზანს წარმოადგენს სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრება, რომელიც ასახავს ფასს, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვით ან გადახდება ვალდებულების გადასაცემად, სტანდარტულ ოპერაციებში შეფასების დღისთვის. გამოყენებული შეფასების ტექნიკა არის დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მოდელი.

„კომპანია“ აფასებს, რომ მისი ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდება მათი საბალანსო ღირებულებებისგან.

22 მოვლენები საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ

2019 წელს „კომპანიის“ აქციონერებმა მიიღეს გადაწყვეტილება 43,000 და 36,000 ლარის ოდენობით დივიდენდების გამოცხადების შესახებ 2018 წლის მეოთხე და 2019 წლის პირველი კვარტალების ფინანსური შედეგების საფუძველზე, შესაბამისად. წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების თარიღისთვის, მთლიანი თანხა გადახდილია აქციონერებისთვის.

გარე სესხები მიღებულ იქნა უცხოური ფინანსური ინსტიტუტებისგან, 33,000 აშშ დოლარის ოდენობით, 12.63% წლიური საპროცენტო განაკვეთით, დაფარვის ვადით 2020 წლის თებერვალი და 30,000 აშშ დოლარის ოდენობით, 12.63% წლიური საპროცენტო განაკვეთით, დაფარვის ვადით 2020 წლის მაისი.

გარდა ამისა, საქართველოს ბანკთან დადებული საკრედიტო ხაზის ხელშეკრულების დაფარვის ვადა გაგრძელებულ იქნა 2020 წლის ივლისიდან 2022 წლის თებერვლამდე.

შპს „KPMG Georgia“
ჯი ემ თი პლაზა
მე-5 სართული, თავისუფლების მოედანი №4
თბილისი, საქართველო 0105
ტელეფონი: +995 322 93 5713
ინტერნეტი: www.kpmg.ge

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედექსი“ ჩვენი საცნობარო ნომერი: ge//053/19

ჭაბუკიანის ქუჩა №7, თბილისი, საქართველო

23 სექტემბერი, 2019

მმართველობითი ანგარიშგების უწყისი

ბერძენი ბატონებო,

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს 2019 წლის 23 სექტემბერს გამოცემულ „მმართველობით ანგარიშგებაზე“. ჩვენ გამოვეცით ეს უწყისი, რადგან მმართველობითი ანგარიშგება დათარიღებული 2019 წლის 23 სექტემბრით, გამოცემულია კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღის შემდეგ. ჩვენი მოსაზრება ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, რომელიც გამოთქმულია ჩვენს აუდიტორული დასკვნაში, 2019 წლის 17 ივნისს, არ ეხება მმართველობით ანგარიშგებას.

აუდიტორთა დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს იმ მოვლენების ეფექტს, რომელიც წარმოიშვა 2019 წლის 17 ივნისის შემდეგ. მმართველობით ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენათა ეფექტი, რომელიც ფინანსური აუდიტის დასკვნის თარიღის შემდეგ განხორციელდა, არ შემოწმებულა ჩვენს მიერ.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს მმართველობითი ანგარიშგების გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განსაზღვრავს, შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიშგება ფინანსურ ანგარიშგებას, ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნას ყველა არსებით ასპექტში, ან რაიმე სახით არის თუ არა ხსენებული დოკუმენტი არსებითად დამახინჯებული.

ჩვენ არ გამოვეცით რაიმე სახის რწმუნებას მმართველობითი ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ წავიკითხეთ მმართველობის ანგარიში და ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე დავასკვნით, რომ ხელმძღვანელობის ანგარიში:

- შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას და ის არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება „საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

პატივისცემით,

კარენ საფარიანი
აუდიტის დეპარტამენტის დირექტორი
შპს „KPMG Georgia“

შპს „KPMG Georgia“
ჯი ემ თი პლაზა
მე-5 სართული, თავისუფლების მოედანი №4
თბილისი, საქართველო 0105
ტელეფონი: +995 322 93 5713
ინტერნეტი: www.kpmg.ge

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია კრედექსი“ ჩვენი საცნობარო ნომერი: **ge/1/053/19**

ჭაბუკიანის ქუჩა №7, თბილისი, საქართველო

23 სექტემბერი, 2019

მმართველობითი ანგარიშების უწყისი

ძვირფასო ბატონო,

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს 2019 წლის 23 სექტემბერს გამოცემულ „მმართველობით ანგარიშგებაზე“. ჩვენ გამოვეცით ეს უწყისი, რადგან მმართველობითი ანგარიშგება დათარიღებული 2019 წლის 23 სექტემბრით, გამოცემულია კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღის შემდეგ. ჩვენი მოსაზრება ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, რომელიც გამოთქმულია ჩვენს აუდიტორული დასკვნაში, 2019 წლის 17 ივნისს, არ ეხება მმართველობით ანგარიშგებას.

აუდიტორთა დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს იმ მოვლენების ეფექტს, რომელიც წარმოიშვა 2019 წლის 17 ივნისის შემდეგ. მმართველობით ანგარიშგებაში აღწერილი მოვლენათა ეფექტი, რომელიც ფინანსური აუდიტის დასკვნის თარიღის შემდეგ განხორციელდა, არ შემოწმებულა ჩვენს მიერ.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს მმართველობითი ანგარიშგების გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განსაზღვრავს, შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიშგება ფინანსურ ანგარიშგებას, ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნას ყველა არსებით ასპექტში, ან რაიმე სახით არის თუ არა ხსენებული დოკუმენტი არსებითად დამახინჯებული.

ჩვენ არ გამოვეცემთ რაიმე სახის რწმუნებას მმართველობითი ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ წავიკითხეთ მმართველობის ანგარიში და ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე დავასკვნით, რომ ხელმძღვანელობის ანგარიში:

- შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას და ის არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება „საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

პატივისცემით,

კარენ საფარიანი
აუდიტის დეპარტამენტის დირექტორი
შპს „KPMG Georgia“

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია
კრედექსი“

2018 წლის
მმართველობითი ანგარიშგება

სარჩევი

1	სამეთვალყურეო საბჭოს თავჯდომარის განაცხადება	3
2	ზოგადი ინფორმაცია	4
3	ორგანიზაციის საქმიანობის მიმოხილვა.....	5
4	ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები.....	7
5	კორპორაციული მართვის პრინციპები	18

1 სამეთვალყურეო საბჭოს თავჯდომარის განაცხადება

2017-2018 წლები კვლავინდებურად გამორჩეული იყო საქართველოს ფინანსური ბაზრის რეგულაციების მრავალფეროვნებით, მნიშვნელოვანი საფუძველი ჩაეყარა და შეთანხმდა პასუხისმგებლიანი დაკრედიტების პრინციპები, რომლის მიხედვით 2019 წლიდან ფიზიკურ პირებზე სესხების გაცემა შემოსავლის დადასტურების გარეშე აიკრძალა. არსებული რეგულაციის ძალაში შესვლამდე ორგანიზაციამ ბევრად უფრო ადრე დაიწყო მასთან მიახლოებული კრიტერიუმებით სასესხო პოლიტიკის შემუშავება და იმპლემენტაცია, რამაც მნიშვნელოვნად გააადვილა ახალი რეგულაციებით განსაზღვრული მოთხოვნების შესაბამისად ოპერირება. ინფორმირებულობის მიმართულებით, ჩატარდა არა ერთი სემინარი და სამუშაო შეხვედრა ახალი მოთხოვნების და სტანდარტების დასანერგად.

კიდევ უფრო დაიხვეწა შიდა პროცედურები ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსებასთან ბრძოლის მონიტორინგის კუთხით, მოხდა ახალი კადრების დაკომპლექტება და გადამზადება, შეძენილ იქნა თანამდროვე პლატფორმა ტერორისტებისა და პოლიტიკურად აქტიური პირების ბაზებით სარგებლობის და მათი ონლაინ რეჟიმში გადამოწმების უზრუნველსაყოფად. დაინერგა კლიენტების პირადი მონაცემების მიღების და შემოწმების პროგრამული უზრუნველყოფა სამოქალაქო რეესტრის ბაზებიდან რეალურ რეჟიმში წვდომის კუთხით.

ზემოთ აღნიშნულმა შიდა ორგანიზაციულმა ღონისძიებებმა მნიშვნელოვანი ხელსაყრელი ბაზისი შექმნა 2018 წელს მომხმარებლების გაუმჯობესებული სტანდარტით მომსახურებისთვის, ასევე ოპერაციული რისკების შემცირების მიმართულებით.

2017 წელს საფუძველი ჩაეყარა იაპონურ საინვესტიციო კომპანიასთან თანამშრომლობას, რომელთანაც გაფორმდა ხელშეკრულება სესხის მიღების თაობაზე და წლის ბოლოს მოხდა თანხების მიღება.

2018 წელს გაღრმავდა აღნიშნულ ფონდთან თანამშრომლობა და მათ მიერ, ისევე როგორც საქართველოს ბანკის მიერ, აღიარებულ იქნა „კრედექსის“ ძალისხმევა მომსახურების სტანდარტებისა და ფინანსური მდგრადობის მხრივ, რომლებმაც მრავალმხრივი ანალიზისა და შესწავლის შემდეგ „კრედექსს“ კვლავ გაუზარდეს დაფინანსების მოცულობა.

მიმდინარე წელს მოხდა გასულ წელს დანერგილი ახალი საკრედიტო პროდუქტების სრულფასოვნად იმპლემენტაცია, ასევე მიმდინარეობს ორგანიზაციის სტრატეგიული გეგმით გათვალისწინებული ამოცანების შესასრულებლად სოციალურად ორიენტირებული საკრედიტო პროდუქტების შემუშავება და ღონისძიებების დაგეგმვა მათი პრაქტიკაში დასანერგად.

„კრედექსის“ სოციალური მნიშვნელობის გაზრდის კუთხით, იგეგმა ბიზნეს სესხების ინდივიდუალური პროდუქტების შექმნა განსაკუთრებით იმ სუბიექტებისთვის, სადაც ბიზნესს მართვა ხდება მდებრობითი სქესის ადამიანების მიერ, რაც მნიშვნელოვნად გაზრდის მათ ფინანსურ რესურსებთან წვდომის შესაძლებლობას.

„კრედექსის“ უახლოეს გეგმებშია ახალი სასესხო პროდუქტების შემუშავება იმ კატეგორიის მოქალაქეებისთვის, რომლებსაც გააჩნიათ პრობლემები არახელსაყრელი გადახდის პირობებიდან გამომდინარე და შესწევთ უნარი მნიშვნელოვნად გაიუმჯობესონ ფინანსური მგდომარეობა სესხის სწორი სტრუქტურირებით, ასევე იგეგმება თვითდასაქმებული მოსახლეობისთვის ინდივიდუალური ხელმისაწვდომი საკრედიტო პროდუქტების მიწოდება.

2 ზოგადი ინფორმაცია

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „კრედექსი“ (შემდგომში „კომპანია“) დაფუძნდა 2012 წლის 23 აგვისტოს, იმ კერძო მეწარმეებისთვის მდგრადი საკრედიტო მომსახურების გაწევის მიზნით, რომლებსაც არ აქვთ წვდომა საკრედიტო საშუალებებზე ჩვეულებრივ საბანკო სისტემაში. „კომპანია“ საკრედიტო საშუალებებს სთავაზობს მრავალ მცირე მეწარმეს მათი საქმიანობების გაზრდისა და ეკონომიკური მდგომარეობის გაუმჯობესებისთვის.

„კომპანიის“ იურიდიული მისამართია ჭავჭავაძის ქუჩა №7, თბილისი, საქართველო. მისი რეგისტრაციის ნომერია 400058030.

„კომპანიის“ უმაღლესი მმართველობითი ორგანოა „აქციონერთა საბჭო“. „კომპანიის“ ოპერაციების ზედამხედველობას ახორციელებს „სამეთვალყურეო საბჭო“, რომლის წევრებსაც ეს უკანასკნელი ნიშნავს. „კომპანიის“ ყოველდღიურ მართვას ახორციელებს „სამეთვალყურეო საბჭოს“ მიერ დანიშნული „აღმასრულებელი დირექტორი“.

„კომპანია“ დაფუძნებულია საქართველოს მოქალაქეების ვახტანგ ბართაიას, მიხეილ ცოგოშვილისა და ზურაბ ახალაიას მიერ „კომპანიის“ საწესდებო კაპიტალში შესაბამისი წილებით 70%, 20% და 10%.

„კომპანიას“ ჰყავდა შემდეგი აქციონერები:

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

სოფიო დევდარიანი – 40%;

ნატალია კეკელიძე – 30%;

ზურაბ ახალაია – 30%.

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

სოფიო დევდარიანი – 40%;

ნატალია კეკელიძე – 30%;

ზურაბ ახალაია – 30%;

2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „კომპანიამ“ მიიღო დაფინანსების 38% ამ აქციონერებისგან (2017 წელს: 34%). აქციონერებს აქვთ უფლებამოსილება წარმართონ „კომპანიის“ ოპერაციები საკუთარი შეხედულებისამებრ და საკუთარი სარგებლის მიღების მიზნით. მათ ასევე სხვა ბიზნეს ინტერესებიც გააჩნიათ „კომპანიის“ გარეთ.

3 ორგანიზაციის საქმიანობის მიმოხილვა

მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „კრედექსი“ ოპერირებს სამი ფილიალის საშუალებით, რომელიც სთავაზობს მომხმარებლებს მრავალფეროვან საკრედიტო პროდუქტებს, ასევე ვალუტის გაცვლის ოპერაციებს. „კრედექსის“ მომხმარებლები არიან ფიზიკური პირები რომლებიც სარგებლობენ სამომხმარებლო, ბიზნეს, აგრო და იპოთეკური სესხებით. მიუხედავად იმისა, რომ ბაზარზე ოპერირებს რამდენიმე ათეული მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია და 16 ბანკი, „კრედექსი“ მაინც ახერხებს თავისი ნიშის შენარჩუნებას სხვადასხვა ინოვაციური პროდუქტებისა და მარკეტინგული ღონისძიებების გატარების საშუალებით. საკრედიტო ოფიცრები ყოველდღიურ რეჟიმში ახდენენ მომხმარებლებისთვის პროდუქტების შესახებ შესაბამისი შეთავაზებების გაკეთებას, ასევე მომხმარებლებს ინფორმაცია მიეწოდება სხვადასხვა სოციალური ქსელების გამოყენებით. ქ. გორში არსებული ფილიალი, ძირითადად, ორიენტირებულია შიდა ქართლში მცხოვრები მოსახლეობისთვის აგრო და ბიზნეს სესხების დაკრედიტებით, ფილიალი ასევე თავისი შესაძლებლობების ფარგლებში ცდილობს მოსახლეობაში ფინანსური განათლების გაუმჯობესებას, რაც გამოიხატება მოსახლეობასთან კონსულტაციებისა და რჩევების მიცემაში, ჭარბვალიანობის თავიდან ასაცილებლად. ქ. თბილისში არსებული ფილიალები, რომლებიც მდებარეობენ გლდანში და საბურთალოზე, უფრო მეტად ფოკუსირებული არიან მოქალაქეების სამომხმარებლო სესხებზე და თვითდასაქმებულებისთვის ბიზნეს სესხების შეთავაზებაზე. ფილიალების მენეჯერები პასუხისმგებელი არიან პროდუქტების გაყიდვებზე და განვითარებაზე, ასევე ისინი პასუხისმგებელი არიან მენეჯმენტისთვის სასარგებლო და დროული ინფორმაციის მიწოდებაზე, როგორც ბაზარზე არსებულ მდგომარეობაზე, ასევე საკრედიტო მუშაკების მოტივაციის სისტემების დახვეწაზე.

ზემოთ აღნიშნული მიმართულებებზე ბევრი რამ იქნა გაკეთებული ბოლო პერიოდში, კერძოდ, ფილიალების უშუალო ჩართულობით მოხდა ბაზარზე არსებული მოთხოვნადი პროდუქტის შექმნა იმ კატეგორიის მომხმარებლებისთვის, რომლებსაც გააჩნიათ დადასტურებული შემოსავლის წყარო და სესხის გადახდის გრაფიკის არასწორი სტრუქტურის და ვადიანობის გამო ექმნებათ პრობლემები და გაფუჭებული აქვთ საკრედიტო ისტორია.

4 ძირითადი ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლები

ლარი	2018	2017
ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით დაანგარიშებული საპროცენტო შემოსავალი	1,710,183	1,543,462
საპროცენტო ხარჯი	(363,178)	(355,170)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	1,347,005	1,188,292
გაუფასურების ზარალი სასესხო ფინანსურ აქტივებზე	(101,413)	(109,569)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხის გაუფასურების ანარიცხის შემდეგ	1,245,592	1,078,723
კურსთაშორის სხვაობიდან წარმოშობილი წმინდა ზარალი	(3,473)	(49,393)
წმინდა მოგება/(ზარალი) მოგება ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან	11,488	(7,866)
სხვა საოპერაციო შემოსავალი	2,618	4,939
სხვა საოპერაციო ხარჯები	-	(1,629)
ხელფასები	(314,189)	(294,733)
სხვა საერთო ადმინისტრაციული ხარჯები	(281,804)	(248,900)
ცვეთის და ამორტიზაციის ხარჯები	(27,504)	(30,729)
მოგება დაბეგვრამდე	632,728	450,412
მოგების გადასახადის ხარჯი	(94,238)	(68,597)
წლის მოგება და მთლიანი სრული შემოსავალი	538,490	381,815

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „კრედიუსი“
 ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ლარი	2018	2017
აქტივები		
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	739,059	423,601
კლიენტებზე გაცემული სესხები	3,764,901	4,055,793
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	45,068	72,572
გადავადებული საგადასახადო აქტივები	14,058	26,913
მოგება ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები	5,950	-
დასაკუთრებული აქტივები	174,904	26,500
სხვა აქტივები	98,036	106,162
სულ აქტივები	4,841,976	4,711,541
ვალდებულებები		
მოგება ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	7,866
სესხები და კრედიტები	2,590,592	2,796,179
მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება	46,191	47,481
სხვა ვალდებულებები	23,584	29,352
სულ ვალდებულებები	2,660,367	2,880,878
კაპიტალი		
საწესდებო კაპიტალი	1,000,000	1,000,000
გაუნაწილებელი მოგება	1,181,609	830,663
სულ კაპიტალი	2,181,609	1,830,663
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი	4,841,976	4,711,541

შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია „კრედიტსი“
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება 2018 წლის 31 დეკემბრით
დასრულებული წლისათვის

ლარი	2018	2017
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან		
მოგება დაბეგვრამდე	632,728	450,412
<i>კორექტირებები:</i>		
ცვეთასა და ამორტიზაციაში	27,504	30,729
საპროცენტო შემოსავალში	(1,710,183)	(1,543,462)
საპროცენტო ხარჯში	363,178	355,170
საკუროსო სხვაობიდან წარმოშობილ ზარალში	3,473	54,764
	(683,300)	(652,387)
 <i>კორექტირებები::</i>		
კლება/(ზრდა)კლიენტებზე გაცემულ სესხებში	400,659	(197,944)
კლება/(ზრდა) დასაკუთრებულ აქტივებში	(148,404)	18,462
კლება/(ზრდა) სხვა აქტივებში	(21,378)	(49,046)
მოგება ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტების წმინდა (ზარალში)/მოგებაში	(13,816)	7,866
(კლება)/ზრდა სხვა ვალდებულებებში	(5,515)	12,058
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი სახსრები	(471,754)	(860,991)
მიღებული პროცენტი	1,625,855	1,515,740
გადახდილი პროცენტი	(370,302)	(354,964)
გადახდილი მოგების გადასახადი	(82,673)	(82,294)
ოპერაციებიდან მიღებული ფულადი სახსრები	701,126	217,491
 საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი სახსრები		
ძირითადი საშუალებების შეძენა	-	-
არამატერიალური აქტივების შეძენა	-	(12,847)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი სახსრები	-	(12,847)
 ფულადი სახსრები საფინანსო საქმიანობიდან		
შემოსულობები გადასახდელი სააქციო კაპიტალიდან	8,000	6,000
შემოსულობები სესხები და კრედიტებიდან	2,111,327	5,575,712
სესხების და კრედიტების გადახდა	(2,343,629)	(5,759,780)
გადახდილი დივიდენდები	(191,054)	(167,368)
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული ფულადი სახსრები	(415,356)	(345,436)
წმინდა ზრდა/(კლება) ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებში	285,770	(140,792)
გაცვლითი კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე	29,688	(12,536)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	423,601	576,929
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები წლის ბოლოს	739,059	423,601

რისკების მართვა, კორპორატიული მმართველობა და შიდა კონტროლის მექანიზმები

რისკების მართვა „კომპანიის“ საქმიანობის არსებით ნაწილსა და მისი ოპერაციების აუცილებელ ელემენტს წარმოადგენს. „კომპანიის“ წინაშე არსებული ძირითადი რისკებია საბაზრო, საკრედიტო და ლიკვიდურობის რისკები.

(a) რისკების მართვის პოლიტიკა და პროცედურები

რისკების მართვის პოლიტიკის მიზანია „კომპანიის“ წინაშე არსებული რისკების იდენტიფიცირება, ანალიზი და მართვა, სათანადო რისკების ლიმიტების დაწესება, საკონტროლო მექანიზმების განსაზღვრა და რისკების დონისა და ლიმიტების დაცვის რეგულარული მონიტორინგი. რისკების მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების გადახედვა ხდება რეგულარულად, საბაზრო გარემოში მიმდინარე ცვლილებების, შეთავაზებული პროდუქტებისა და მომსახურების და საუკეთესო პრაქტიკის გათვალისწინების მიზნით.

„კომპანიის“ სამეთვალყურეო საბჭო და მისი კომიტეტები მთლიანობაში პასუხისმგებელი არიან რისკების მართვის სტრუქტურისა და ძირითადი რისკების მართვის ზედამხედველობაზე, ასევე რისკების მართვის პოლიტიკისა და პროცედურების განახლებაზე და „კომპანიაზე“ არსებითი გავლენის მქონე რისკების დამტკიცებაზე.

„კომპანიის“ აღმასრულებელი საბჭოს რისკების კომიტეტსა და ფინანსურ დეპარტამენტს ევალება მონიტორინგის განხორციელება და რისკების შემამცირებელი ზომების მიღება, ასევე „კომპანიის“ საქმიანობის განსაზღვრული სარისკო პარამეტრების ფარგლებში მიმდინარეობის უზრუნველყოფა. რისკების მართვის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი პასუხისმგებელია რისკების საყოველთაო მართვასა და შესაბამის ფუნქციონირებაზე, ასევე ფინანსური და არაფინანსური რისკების გამოვლენასთან, შეფასებასთან, მართვასა და ანგარიშგებასთან დაკავშირებული საერთო პრინციპებისა და მეთოდების განხორციელების უზრუნველყოფაზე. იგი უშუალოდ აღმასრულებელ საბჭოს წინაშე ანგარიშვალდებული.

(b) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები შეიცვლება საბაზრო ფასების ცვლილებების გამო. საბაზრო რისკი მოიცავს სავალუტო რისკს, საპროცენტო განაკვეთის რისკსა და სხვა ფასების რისკებს. საბაზრო რისკი წარმოიშობა საპროცენტო განაკვეთების მატარებელი ფინანსური ინსტრუმენტების ღია პოზიციებიდან, რომლებიც რეაგირებენ ზოგად და კონკრეტულ საბაზრო ცვლილებებსა და სავალუტო კურსების რყევებზე.

საბაზრო რისკების მართვის მიზანია „კომპანიაზე“ საბაზრო რისკების გავლენის მართვა და კონტროლი მისაღები პარამეტრების ფარგლებში, რისკზე ამონაგების ოპტიმიზაციის ფონზე.

(i) საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები იმერყევებს საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების ცვლილების გამო. „კომპანიის“ ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე მოქმედებს ცვლილებები საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პრიორიტეტულ დონეებში. საპროცენტო მარჟა შესაძლოა გაიზარდოს ამგვარი ცვლილებების შედეგად, თუმცა შესაძლოა შემცირდეს კიდეც ან წარმოშვას ზარალი, თუ ადგილი ექნება მოულოდნელ მოძრაობებს.

საპროცენტო განაკვეთის შედარებითი ანალიზი

საპროცენტო განაკვეთის რისკების მართვა ხდება საპროცენტო განაკვეთების მონიტორინგით. საპროცენტო განაკვეთის შედარებითი ანალიზის შედეგები, ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, იყო შემდეგი:

ლარი	1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
31 დეკემბერი 2018						
აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	663,618	-	-	-	-	663,618
კლიენტებზე გაცემული სესხები	369,582	98,066	466,545	2,584,135	246,573	3,764,901
სხვა ფინანსური აქტივები	36,794	-	-	-	-	36,794
	1,069,994	98,066	466,545	2,584,135	246,573	4,465,313
ვალდებულებები						
სესხები და კრედიტები	(105,791)	-	(322,809)	(2,161,992)	-	(2,590,592)
	964,203	98,066	143,736	422,143	246,573	1,874,721

საპროცენტო შედარებითი ანალიზის შედეგები, ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო შემდეგი:

ლარი	1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	სულ
31 დეკემბერი, 2017 წელი						
აქტივები						
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	371,860	-	-	-	-	371,860
კლიენტებზე გაცემული სესხები	245,230	15,921	925,711	2,581,764	287,167	4,055,793
სხვა ფინანსური აქტივები	20,000	36,615	-	-	-	56,615
	637,090	52,536	925,711	2,581,764	287,167	4,484,268
ვალდებულებები						
სესხები და კრედიტები	(187,758)	(220,337)	(103,170)	(2,284,914)	-	(2,796,179)
	449,332	(167,801)	822,541	296,850	287,167	1,688,089

საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთები

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში განსაზღვრულია საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთები საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი აქტივებისა და ვალდებულებებისთვის 2018 და 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. ეს საპროცენტო განაკვეთები წარმოადგენს მრუდეების ამგვარი აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადასთან მიახლოებას.

	2018		2017	
	საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, %%		საშუალო ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი, %	
	ლარი	აშშ დოლარი	ლარი	აშშ დოლარი
საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი აქტივები				
კლიენტებზე გაცემული სესხები		36%		24%
			43%	25%
საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი ვალდებულებები				
სესხები ფიზიკური პირებისგან		13%		13%
სესხები ფინანსური ინსტიტუტებიდან		13%		12.8%

სამართლიანი ღირებულების სენსიტიურობის ანალიზი ფიქსირებულგანაკვეთიანი ინსტრუმენტებისთვის

„კომპანია“ არ ახდენს მისი რომელიმე ფიქსირებულგანაკვეთიანი ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების განმარტებას. შესაბამისად, საანგარიშგებო დღისთვის საპროცენტო განაკვეთების ცვლილება არ იმოქმედებს მოგებასა და ზარალზე.

საპროცენტო განაკვეთის მგრძნობელობის ანალიზი

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების მგრძნობელობის მონიტორინგთან ერთად საპროცენტო განაკვეთის შედარებითი ანალიზის საფუძველზე ხორციელდება. წმინდა მოგების მგრძნობელობის ანალიზი, საპროცენტო განაკვეთში ცვლილებებზე (ფასების შეცვლის რისკი), რომელიც ქვემოთ არის მოცემული, ეყრდნობა ყველა შემოსავლის მრუდის 100 ერთეულით სიმეტრიული ვარდნის ან ზრდის გამარტივებულ სცენარს. საპროცენტო განაკვეთის მატარებელი აქტივებისა და ვალდებულებების არსებული პოზიციები 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგი სახით:

	2018	2017
პარალელური ვარდნა 100 ერთეულით	(2,828)	(5,034)
პარალელური ზრდა 100 ერთეულით	2,828	5,034

(ii) სავალუტო რისკი

„კომპანიის“ აქტივები და ვალდებულებები აშშ დოლარშია დენომინირებული. სავალუტო რისკი წარმოადგენს რისკს იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან მომავალი ფულადი ნაკადები განიცდის ცვლილებას სავალუტო გაცვლითი კურსის გამო.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი წარმოადგენს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სავალუტო რისკის სტრუქტურას 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ლარი	აშშ	
	ლარი	დოლარი
აქტივები	ლარი	სულ
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	88,091	575,527
კლიენტებზე გაცემული სესხები	2,858,754	906,147
სხვა ფინანსური აქტივები	12,000	24,794
სულ აქტივები	2,958,845	1,506,468
ვალდებულებები		
სესხები და კრედიტები	1,297,092	1,293,500
წმინდა პოზიცია	1,661,753	212,968
რისკების მართვის მიზნით ფლობილი წარმოებული ინსტრუმენტების ეფექტი	(275,093)	281,043
წმინდა პოზიცია რისკების მართვის მიზნით ფლობილი წარმოებული ინსტრუმენტების შემდეგ	1,386,660	494,011
		1,880,671

შემდეგი ცხრილი წარმოადგენს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების უცხოური სავალუტო რისკის სტრუქტურას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ლარი	აშშ	
	ლარი	დოლარი
აქტივები		სულ
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	122,490	249,370
კლიენტებზე გაცემული სესხები	2,406,643	1,649,150
სხვა ფინანსური აქტივები	20,000	36,615
სულ აქტივები	2,549,133	1,935,135
ვალდებულებები		
სესხები და კრედიტები	1,428,804	1,367,376
წმინდა პოზიცია	1,120,329	567,759
რისკების მართვის მიზნით ფლობილი წარმოებული ინსტრუმენტების ეფექტი	(293,008)	285,142
წმინდა პოზიცია რისკების მართვის მიზნით ფლობილი წარმოებული ინსტრუმენტების შემდეგ	827,321	852,901
		1,680,222

ქვემოთ მოცემულია წლის განმავლობაში გამოყენებული მნიშვნელოვანი სავალუტო გაცვლითი კურსები:

ლარში	საშუალო განაკვეთი		ანგარიშგების წარდგენის თარიღით არსებული კურსი	
	2018	2017	2018	2017
1 აშშ დოლარი	2.5345	2.5086	2.6766	2.5922

ლარის კურსის შესუსტება, როგორც ქვემოთ არის მითითებული, შემდეგ ვალუტებთან მიმართებაში 2018 და 2017 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაზრდიდა (შეამცირებდა) მოგებას ან ზარალს ქვემოთ ნაჩვენები ოდენობით. აღნიშნული ანალიზი მოცემულია გადასახადების გამოკლებით და ეყრდნობა უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის ისეთ ცვლილებებს, რომლებიც „კომპანიაში“ გონივრულ ფარგლებში შესაძლოდ მიიჩნია ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს. ანალიზისას გამოყენებულია დაშვება, რომ ყველა სხვა ცვლადი, მათ შორის საპროცენტო განაკვეთები, უცვლელი დარჩება.

ლარი	2018	2017
დოლარის 10%-ით გამყარება ლართან მიმართებაში	41,991	72,497

ლარის გამყარებას ზემოთ მოყვანილ ვალუტებთან მიმართებაში, 2017 და 2016 წლის 31 დეკემბერს ექნებოდა თანაბარი უკუ-ეფექტი მითითებულ ვალუტებზე, იმ დაშვებით, რომ ყველა სხვა დანარჩენი ცვლადი მუდმივი დარჩება.

(iii) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის მსესხებლის ან სხვა კონტრაქტის მიერ ვალდებულების შეუსრულებლობა გამოიწვევს „კომპანიის“ ფინანსურ ზარალს.

„კომპანიას“ შემუშავებული აქვს საკრედიტო რისკების მართვის პოლიტიკა და პროცედურები, რომელშიც გათვალისწინებულია საკრედიტო კომიტეტების შექმნა. ეს არის ანალიტიკური ორგანო, რომელსაც ევალება წარმოადგენილი სესხის განაცხადში მოცემული ინფორმაციის ანალიზი, საკრედიტო რისკების განსაზღვრა და მათი მინიმუმამდე დაიყვანა. საკრედიტო პოლიტიკა განიხილება და მტკიცდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ.

საკრედიტო პოლიტიკა განსაზღვრავს შემდეგს:

- სასესხო/საკრედიტო განაცხადის განხილვისა და დამტკიცების პროცედურებს;
- უზრუნველყოფის შეფასების მეთოდოლოგიას;
- საკრედიტო დოკუმენტაციის მოთხოვნებს;
- სესხებისა და სხვა საკრედიტო რისკების მუდმივი მონიტორინგის პროცედურებს.

საკრედიტო კომიტეტი უფლებამოსილია მიიღოს გადაწყვეტილება არსებული სესხის განაცხადის დაფინანსება-არდაფინანსების შესახებ. კომიტეტისათვის დასამტკიცებლად წარდგენილი სესხები ეფუძნება ლიმიტებს, რომლებიც საკრედიტო პოლიტიკის ფარგლებში დადგენილი.

საკრედიტო კომიტეტზე წარმოდგენილი ინფორმაციის სიზუსტესა და სისწორეზე პასუხს აგებს სესხის ოფიცერი, რომელიც კლიენტის ბიზნესის დეტალურად შესწავლისა და მისი საკრედიტო რისკის პირველადი შეფასების საფუძველზე ავსებს სასესხო განაცხადს. ამისათვის ის იყენებს შეფასების მოდელს და განცხადებაში წარდგენილი ინფორმაციის შემოწმების პროცედურებს. საბოლოოდ, საკრედიტო კომიტეტის წევრები გარკვეული კრიტერიუმების მიხედვით (კლიენტის საკრედიტო ისტორია; ფინანსური მდგომარეობა; ბიზნესის კონკურენტუნარიანობა და ა.შ.) აფასებენ სესხის განაცხადს.

კლიენტის ბიზნესის მონიტორინგის საფუძველზე მისი გადახდისუნარიანობის კონტროლი საშუალებას იძლევა, დროულად იქნეს თავიდან აცილებული ფინანსური ზარალის მიღების რისკი. მონიტორინგს ახორციელებენ სესხის ოფიცერები და შედეგებს წარუდგენენ ხელმძღვანელობას. სესხების რეგულარული მონიტორინგი ასევე ხორციელდება მონიტორინგის დეპარტამენტის მიერ. მონიტორინგის შედეგები ყოველთვიურად წარედგინება უმაღლეს მენეჯმენტს, რათა დროულად მოხდეს რეაგირება მოსალოდნელ რისკებზე. მონიტორინგის სისტემა ხელს უწყობს საკრედიტო რისკის მართვას და მის დროულ განეიტრალებას.

საკრედიტო რისკების კონტროლი ასევე ნაწილობრივ ხორციელდება გირაოსა და თავდებობის მეშვეობით. გირაო არის ერთერთი უმნიშვნელოვანესი დამცავი მექანიზმი საკრედიტო რისკთან მიმართებაში. „კომპანია“ ფლობს კონსერვატიულ სტრატეგიას ყველა სტანდარტული სესხის გასაცემად შესაბამისი გირაოს საფუძველზე, რომელიც ფასდება საკრედიტო ექსპერტი (როდესაც წარმოდგენილი ქონებისთვის დაკვირვებადი ბაზრის მონაცემები ხელმისაწვდომია) ან დამოუკიდებელი შემფასებელი „კომპანიის“ მიერ, როდესაც გირაოსთვის არ არსებობს აქტიური ბაზარი.

ინდივიდუალური კლიენტების ანალიზის გარდა, რისკების მართვის დეპარტამენტი ახორციელებს საკრედიტო პორტფელის შეფასება, კრედიტების კონცენტრაციასა და საბაზრო რისკებთან დაკავშირებით.

მაქსიმალური დაქვემდებარება საკრედიტო რისკზე ჩვეულებრივ აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში მოცემული ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებაში.

საკრედიტო რისკზე მაქსიმალური დაქვემდებარება ფინანსური აქტივებიდან საანგარიშგებო თარიღისთვის იყო შემდეგი:

ლარი	2018	2017
აქტივები		
კლიენტებზე გაცემული სესხები	3,764,901	4,055,793
საბანკო ნაშთები	663,618	371,860
მოგებაში ან ზარალში სამართლიანი ღირებულებით	5,950	-
აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები		
სხვა ფინანსური აქტივები	36,794	56,615
სულ მაქსიმალური რისკი	4,471,263	4,484,268

(iv) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ „კომპანია“ სიძნელებებს წააწყდება ფინანსურ ინსტრუმენტებთან დაკავშირებული სახელშეკრულებო ვალდებულებების შესრულებისას, რომლებიც დაკავშირებულია ფულადი სახსრების ან სხვა ფინანსური აქტივის გადაცემასთან. ლიკვიდურობის რისკი წარმოიქმნება მაშინ, როდესაც განსხვავებულია აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობა. აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობისა და საპროცენტო განაკვეთების შესაბამისობა და/ან მათი კონტროლირებადი შეუსაბამობა წარმოადგენს ლიკვიდურობის მართვის ქვაკუთხედს. ფინანსურ ინსტიტუტში სრული შესაბამისობის მიღწევა იშვიათია, რამდენადაც ბიზნესი ხშირად გაურკვეველ დროს ვითარდება და თანაც ის სხვადასხვა ტიპის არის. შეუსაბამო პოზიცია პოტენციურად ზრდის მომგებიანობას, თუმცა, შესაძლოა ზრდიდეს ზარალის საფრთხესაც.

„კომპანია“ ახორციელებს ლიკვიდურობის მართვას იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ყველა ფულადი ვალდებულების უზრუნველყოფისთვის ხელმისაწვდომი იქნება თანხები მათი დაფარვის დღისთვის.

ლიკვიდურობის პოზიციას აკონტროლებს გენერალური დირექტორი და სამეთვალყურეო საბჭო. ლიკვიდურობის მართვის გადაწყვეტილებებს იღებს სამეთვალყურეო საბჭო და ასრულებს გენერალური დირექტორი.

ცხრილში ქვემოთ წარმოდგენილია არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები ფინანსურ ვალდებულებებზე და მათ ბოლო შესაძლო სახელშეკრულებო დაფარვის ვადის საფუძველზე. მთლიანი სრული შემოსავალი და გასავალი, რომელიც განხილულია ცხრილებში, წარმოადგენს სახელშეკრულებო, არადისკონტირებული ფულადი ნაკადები ფინანსურ ვალდებულებებზე.

ვადიანობის ანალიზი ფინანსური ვალდებულებებისთვის 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, იყო შემდეგი:

ლარი	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	სულ მთლიანი	საბალანსო ღირებულება
					თანხის გადინება	
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები						
სესხები და კრედიტები	186,151	188,568	366,686	2,682,923	3,424,328	2,590,592
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები						
მოგებაში ან ზარალში						
სამართლიანი						
ღირებულებით აღრიცხული						
ფინანსური ინსტრუმენტები						
გადინება	275,093	-	-	-	275,093	275,093
შემოძინება	(281,043)	-	-	-	(281,043)	(281,043)
სულ ფინანსური ვალდებულებები	180,201	188,568	366,686	2,682,923	3,418,378	2,584,642

ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის ვადის ანალიზის შედეგები 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით იყო შემდეგი:

ლარი	3 თვეზე ნაკლები	3-დან 6 თვემდე	6-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	სულ მთლიანი თანხის გადინება	საბალანსო ღირებულება
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები						
სესხები და კრედიტები	490,857	115,656	213,835	2,571,314	3,391,662	2,796,179
წარმოებული ფინანსური ვალდებულებები						
მოგებაში ან ზარალში						
სამართლიანი ღირებულებით						
აღრიცხული ფინანსური						
ინსტრუმენტები						
გადინება	293,008	-	-	-	293,008	293,008
შემოძინება	(285,142)	-	-	-	(285,142)	(285,142)
სულ ფინანსური ვალდებულებები	498,723	115,656	213,835	2,571,314	3,399,528	2,804,045

ქვემოთ ცხრილში წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღიარებული თანხების მოსალოდნელი დაფარვის ვადების ანალიზი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ლარი	მოთხოვნა და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	დაფარვის ვადის გარეშე	ვადა კადაცილებ ული	სულ
აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	739,059	-	-	-	-	-	-	739,059
მომხმარებლებზე გაცემული სესხები	167,748	98,066	466,545	2,584,135	246,573	-	201,834	3,764,901
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური	-	-	-	-	-	45,068	-	45,068
გადავადებული საგადასახადო	-	-	-	-	-	14,058	-	14,058
სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით								
შეფასებული ფინანსური								
ინსტრუმენტები	5,950	-	-	-	-	-	-	5,950
დასაკუთრებული								
აქტივები	-	-	-	-	-	174,904	-	174,904
სხვა აქტივები	51,484	-	-	-	-	46,552	-	98,036
სულ აქტივები	964,241	98,066	466,545	2,584,135	246,573	280,582	201,834	4,841,976
ვალდებულებები								
მოგებაში ან ზარალში								
სამართლიანი								
ღირებულებით								
აღრიცხული ფინანსური								
ინსტრუმენტები	-	-	-	-	-	-	-	-
სესხები და კრედიტები	105,791	-	322,809	2,161,992	-	-	-	2,590,592
მიმდინარე								
საგადასახადო								
ვალდებულება	-	46,191	-	-	-	-	-	46,191
სხვა ვალდებულებები	23,584	-	-	-	-	-	-	23,584
სულ ვალდებულებები	129,375	46,191	322,809	2,161,992	-	-	-	2,660,367
წმინდა პოზიცია	834,866	51,875	143,736	422,143	246,573	280,582	201,834	2,181,609

ცხრილში ქვემოთ წარმოდგენილია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ანაზღაურებული თანხების ანალიზის შედეგები მოსალოდნელი დაფარვის ვადით, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით:

ლარი	მოთხოვნა და 1 თვეზე ნაკლები	1-დან 3 თვემდე	3-დან 12 თვემდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი	დაფარვის ვადის გარეშე	ვადა კადაცილებ ული	სულ
აქტივები								
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	423,601	-	-	-	-	-	-	423,601
კლიენტებზე გაცემული სესხები	151,206	15,921	925,711	2,581,764	287,167	-	94,024	4,055,793
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	-	-	-	-	-	72,572	-	72,572
გადავადებული საგადასახადო აქტივები	-	-	-	-	-	26,913	-	26,913
დასაკუთრებული აქტივები	-	-	-	-	-	26,500	-	26,500
სხვა აქტივები	23,377	36,615	-	-	-	46,170	-	106,162
სულ აქტივები	598,184	52,536	925,711	2,581,764	287,167	172,155	94,024	4,711,541
ვალდებულებები								
სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ანა ზარალში ასახვით შეფასებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	7,866	-	-	-	-	-	7,866
სესხები და კრედიტები	187,758	220,337	103,170	2,284,914	-	-	-	2,796,179
მიმდინარე საგადასახადო ვალდებულება	-	47,481	-	-	-	-	-	47,481
სხვა ვალდებულებები	29,352	-	-	-	-	-	-	29,352
სულ ვალდებულებები	217,110	275,684	103,170	2,284,914	-	-	-	2,880,878
წმინდა პოზიცია	381,074	(223,148)	822,541	296,850	287,167	172,155	94,024	1,830,663

5 კორპორაციული მართვის პრინციპები

ორგანიზაცია ოპერირებს კორპორატიული მართვის პრინციპების შესაბამისად. გადაწყვეტილებები დელეგირებულია შესაბამის თანამშრომლებზე, რომელთა ეფექტური კონტროლის მექანიზმის საშუალებით მინიმუმამდეა დაყვანილი საოპერაციო რისკები. სამეთვალყურეო საბჭო უფლებამოსილების ფარგლებში ზედამხედველობას უწევს მენეჯმენტს და წარმართავს ძირითად პოლიტიკას. ორგანიზაცია ანგარიშვალდებულებას პირნათლად ასრულებს როგორც რეგულატორთან, ასევე ინვესტორებთან მიმართებაში. არის გამჭვირვალე და იცავს ეთიკის კოდექსით განსაზღვრულ სტანდარტებს.